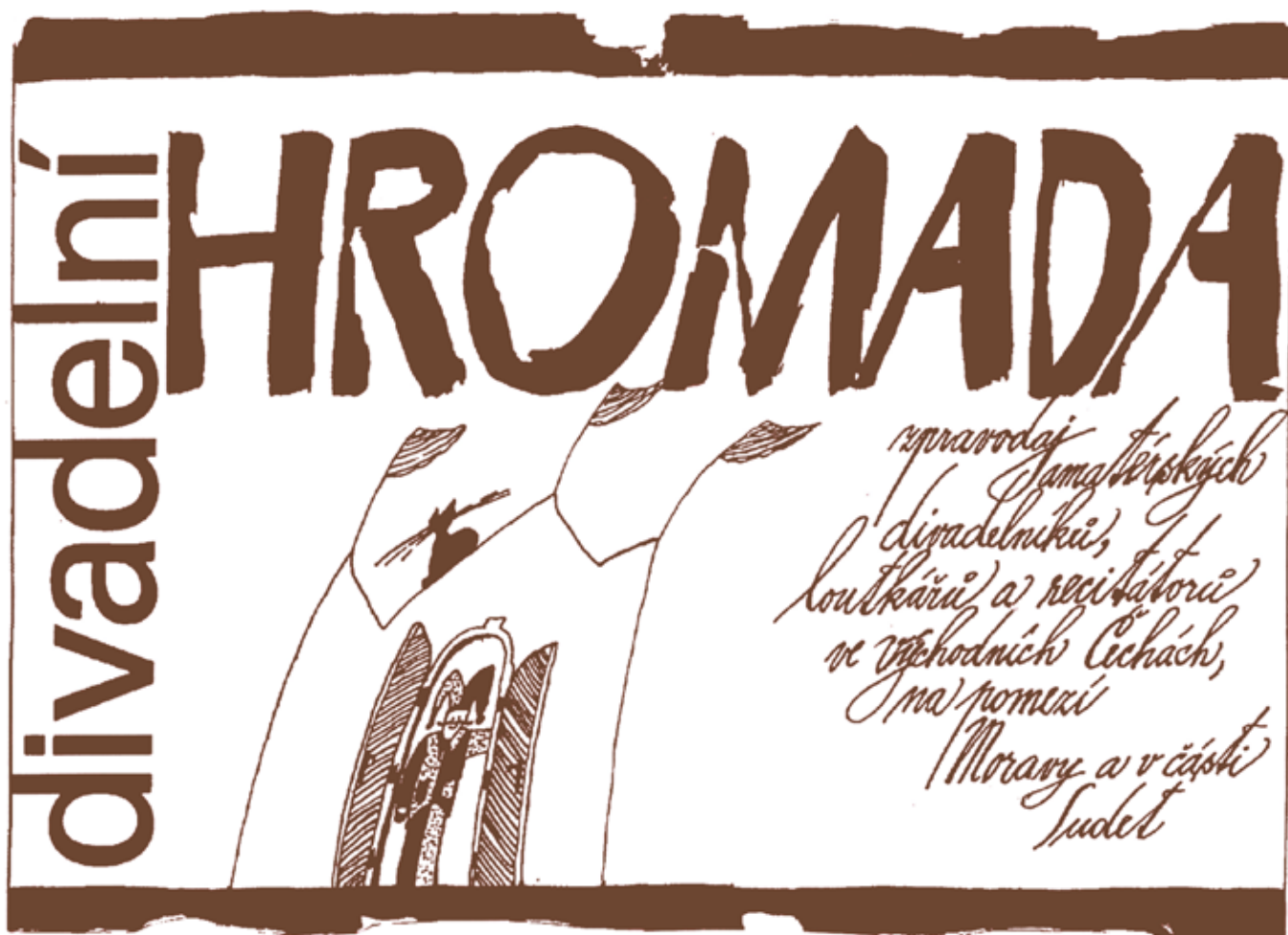

LXIX *jaro-léto* **2014**

Na herectví nic není, prostě se postavíš
oběma nohama pevně na zem, podíváš
se partnerovi do očí a řekneš pravdu.

James Cagney (1899 - 1986)

Americký herec, představitel gangsterů, drsňáků,
byznysmanů a senátorů,
např. Komisař ve Formanově filmu Ragtime

- 4 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)**
Cenění
5 Valná hromada VSVD
14 Koho ozdobíme Zlatým Tylem v roce 2014
- 16 IMPULSY Z IMPULSU - bylo...**
Wolkrův Prostějov 2014
17 Červený Kostelec 2014
22 AUDIMAFOR 2014
26 Loutkářská a dětská divadelní přehlídka
31 Miletínské divadelní jaro
34 Krajská přehlídka dětských recitátorů Královéhradeckého kraje
36 **bylo...**
Cyklus vzdělávacích dílen
37 **připravujeme...**
Podzimní vzdělávací program s Tomášem Jarkovským
bude...
Červený Kostelec 2015
- 38 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU**
Z Liberecka...
XIX. Modrý kocour 2014
40 XXIV. Turnovský drahokam
43 XVII. Krajská přehlídka ochotnického divadla Pojizerské oblasti
45 Josefodolské divadelní jaro 2014
- 46 Pardubický kraj...**
10. Krajská loutkářská přehlídka v Chrudimi
Svitavský Fanda
48 Zadýchaný Svitavský Dýchánek
49 Sněhový Brněnec 2014
- 50 Kraj Vysočina...**
Dospělí (pro radost) dětem po 23. v Havlíčkově Brodě
- 51 Zprávy ze souborů**
Záskok v Dolanech
52 Noc na Karlštejně opět po 19 letech v Červeném Kostelci
53 Na vlnách divadla, NOS - další zprávička
54 Divadelní Erbenův Miletín..., Miletín oslavil 890 let...
55 O divadle v Libošovicích
56 Ochotníci nabídnou divákům Zelňačku,
První cena pro inscenaci Král Maciáš První, DS J. K. Tyl v Josefově Dole...
57 Doveda Sloupnice..., V Chocní „válčili“ pro Verunku
58 V Dobrouči se pustili do Gogolova Revizora, Jaroslav opět hraje
59 Košumberk bude letos převážně divadelní,
Spolek divadelních ochotníků Heyduk v předhradí, Vyznání...
60 O životě divadelním v Heřmanově Městci
- 62 VÝCHODOČEŠI...**
Volyně vloni a letos
67 Rychlá zpráva z Písku
- 69 OSOBONOSTI**
Karla Dörrová
- 71 Ve službách thálie**
Marta Hermanová, Zdeněk Stejskal
72 Jiří Hlávka
73 Ludmila Šmídová
74 Miroslav Houštek
75 Luděk Richter
76 Petr Záruba, Hana Voříšková, Jarka Holasová
77 Smutná zpráva...
- 78 PELMEL**
Jak se vybírají autorské poplatky
79 Autorská soutěž Oříšky pro Popelku, Den nejjasnější
- 80 MIMO RUBRIKY**
Příruční kniha pro divadelní ochotníky zvláště pro ředitele a pořadatele her a pro spolky českých ochotníků vůbec aneb „Řeč divadelní chodí po špalíčkách

Uzávěrka příštího čísla:
30. ŘÍJNA 2014

Příspěvky a foto prosíme zasílat na adresu:
IMPULS
Pospíšilova 365
500 03 Hradec Králové
e-mail:
divadlo@impulshk.cz
http://www.impulshk.cz

HROMADA č. LXIX / 2014
JARO-LÉTO

Vydává:
IMPULS Hradec Králové,
centrum podpory uměleckých aktivit
Pospíšilova 365
500 03 Hradec Králové
telefon: 495 582 622
tel./fax: 495 546 560
ve spolupráci
s Volným sdružením
východočeských divadelníků

Vychází 2x ročně

REDAKCE:
Alexandr Gregar (chefredacteur),
Alena Exnarová, Naďa Gregarová

FOTOGRAFIE:
Pokud není uveden autor, pocházejí
fotografie z archivu souboru.

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Mario Alfieri

TISK:
Alkapress Hradec Králové

Registrováno na MK ČR E 11424

Vychází za finančního přispění MK ČR

Neprodejné!
Náklad 350 ks

Neprošlo jazykovou úpravou!

MINISTERSTVO
KULTURY

O OBCHODU SPOLKOVÉM...

Stát nás pronásleduje zbytečnou byrokracií, vydal nový občanský zákoník, zase něco budeme muset. Byl jsem letos na jaře na mnoha rokováních o novém *Občanovi* a mnohé dotazy od členů různých spolků mě občas zarazily, naivitou i nevědomostí až boží. Jeden z nich: lze považovat divadelní spolek, který „prodává“ svá představení, ještě za amatérský nebo jde o podnikání? (Každý spolek, který hraje ve smlouvě na cizím nebo doma za vstupné, vlastně svůj „produkt“ prodává; členové se hraním neživí, neplatí se honoráře, vstupné či jiné výnosy vždycky padly na scénu, na topení a svícení, za nápovědu, na nájem hostinskému, pokud nedal sál za příslib zvýšené tržby z piva, někdy si za ně ochotníci postavili divadelní budovu, dnes v nich musí mnohdy městům platit nájem!) Právník na výše položenou otázku odpověděl, že za podnikání to považováno být nemusí, pokud takový spolek (nespolek) svá představení „prodává přiměřeně“. Nu, normální česká odpověď...

Po vzpomínkovém seriálu prof. Františka Laurina otiskujeme na závěr této Divadelní Hromady půvabný text z Příruční knihy pro divadelní ochotníky, zvláště pro ředitele a pořadatele her a pro spolky českých ochotníků vůbec. A tady se nabídlo téma související s tímto úvodníkem. Knížka vyšla v roce 1867, který byl pro spolkovou činnost na území Rakouska velmi důležitý, v platnost právě vstoupil Říšský zákon o spolcích. Předepisoval, jakým způsobem zakládat a řídit spolkovou činnost a k čemu spolky slouží. Protože na našem území už tehdy existovalo mnoho spolků, stařícké mocnářství hodlalo sjednotit administrativu, a to moderním způsobem, který je dodnes součástí kodexů sousedních německy mluvících zemí.

Z té příručky bude citovat v letošních číslech Hromady. Obsahuje také stanovy „Jednoty divadelních ochotníků“, sdružení, které se zabývalo vyhledáváním původní dramatické literatury a podporou dramatického umění vůbec. Dokonce se tam uvádí jak toho dosahovat: mj. vydáváním dobrých spisů dramatických tiskem, honorováním původních děl dramatických a vypisováním cen. Ale také „pěstováním zájmů divadelních ve vlastním orgánu“ a „podporováním údů“, pojem označuje člena – ten je údem spolku! Stanovy rozlišují členy na zakládající, činné, přispívající a čestné, kromě čestných všichni platí každoroční příspěvky, a dosti mastné, vstupní popla-

tek zakládajících je 50 zlatých rakouské měny, což byly nějaké peníze!

Čím víc pročítám tyto stanovy, tím víc je mi zřejmé, že nejde o stanovy nějakého ochotnického spolku. Že tuto Jednotu si ochotníci ustavili na způsob dnešní DILIA, coby vzájemnou organizaci pečující o blaho a rozkvět „divadelní činnosti“. Sdružené spolky měly mj. právo žádat od jednoty podporu neb půjčku peněžitou, také „výtisk spisů jednotou vydaných a opisovati sobě manuskripty (rukopisy her) jednoty“, jednota udělovala právo k provozování kusů, dodala i úřední schválení (autorská práva).

To je jeden z historických příkladů svéprávné existence divadelních spolků. Když si pomyslíme, že taková organizace fungovala – jako „spolčení“ divadelních spolků už v roce 1867 a toto spolčení chránilo zájmy divadelníků, pak je mi líto, že jsme se dnes v mnohém ocitli v době ještě starší. Nový občanský zákoník, platný od 1. ledna 2014 říká, že hlavní činností spolku je pouze uspokojování a ochrana zájmu těch, pro něž je založen. Že např. podnikání nebo jiná výdělečná činnost jeho hlavní činností nemůže být. Nový zákoník měl rozlišit - v rámci divadelních činností - kdo je amatérem a kdo profesionálem. Leč nestalo se tak. Uskupení profesionální, většinou pražská, která svým „členům“ nebo „spolupracovníkům“ vyplácejí mzdu za výkon v „hlavní činnosti“, jsou postaveny na roveň ochotnickému spolku, který vznikl „pro uspokojování a ochranu zájmu těch, pro něž je spolek založen“. Ty „polo či zcela profi“ sdružení svůj případný zisk musejí vracet zpět do činnosti, stejně jako standardní ochotníci - což není tak nesnadné, mzdy jsou nákladové a skutečný „zisk“ většinou není, pokud neprodáváme úspěšný muzikál nebo dobré jméno souboru... Jakýpak je tedy rozdíl mezi takovým souborem a ochotníky z Horní Dolní? Zdá se, že žádný (a nechceme tím urážet ani profesionální umělce, ani herečky učitelky). Podle mého názoru je tu škoda morální. Soubory přestávají být spolky, jsou výrobci, producenty - v poslední době slyším od divadelních amatérů, že by nejraději dělali pohádky a hry zábavné, hlavně bulvární. A vlastně ne ani proto, že by je víc bavily – spíš proto, že se lépe prodávají, nemusí se pořadatelům vysvětlovat. Prostě se líp PRODÁVAJÍ! Tak řekne mi někdo, co je dnes hlavní činností divadelního spolku?

Saša Gregar

D I V A D E L N Í

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky této Hromady přišly na účet VSVD další příspěvky. Děkujeme.

okres Hradec Králové:

Vladimír BEŇO

okres Chrudim:

Jaroslav JOSEF, Libor ŠTUMPF

okres Jičín:

Jitka a Martin ZAJÍČKOVI, DS ERBEN Miletín

okres Náchod:

ZUŠ Jaroměř, Jiří KUBINA, Lída ŠMÍDOVÁ

okres Pardubice

Václav FALTA, Nina MARTÍNKOVÁ

okres Rychnov nad Kněžnou:

Hana DRAŠNAROVÁ, Jan KRÁČMER

okres Semily:

Václav FEŠTR

okres Svitavy:

Anna PŘÍKRYLOVÁ

okres Trutnov:

Dáša HALÍŘOVÁ, Alena RODROVÁ, Zina RÝGROVÁ, Petr LANTA

okres Ústí n/Orlicí:

Josef Jan KOPECKÝ, Jarmila PETROVÁ, Nataša LUŽNÁ, Hana VOŘÍŠKOVÁ, DS VICENA Ústí nad Orlicí, Město Choceň, Kroužek divadelních ochotníků Dolní Dobrouč

Dále přispěli:

Alena CRHOVÁ, Vladimíra KOĐOUSKOVÁ

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a je celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlase na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme. **Valná hromada VSVD na svém zasedání 25. února 2006 stanovila výši ročního příspěvku:**

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně **ve výši 250,- Kč**
 - snížený (důchodci a studenti) minimálně **ve výši 120,- Kč**
 - roční příspěvek právnické osoby se stanoví **ve výši minimálně 750,- Kč**
 - nečlenové, zájemci o Hromadu platí 300,- Kč/rok (3 čísla včetně poštovného)
- VSVD, Pospíšilova 365, 500 03 Hradec Králové
Bankovní spojení: Česká spořitelna a.s. Hradec Králové
1085997309/0800

„CENĚNÍ“ V DRAKU 13. PROSINCE!

Slavnostní předání ocenění, která byla na návrh odborných porot východočeských regionálních přehlídek amatérského divadla udělena Impulsem Hradec Králové a Volným sdružením východočeských divadelníků se uskuteční v sobotu 6. prosince 2014 a opět v Divadle Drak Hradec Králové.

Všechny oceněné již známe, kdo to je, o tom si přečtete dále v rubrice Impulsy z Impulsu.

Jako divadelní dárek nabídneme novou „vánočku“ divadla Drak

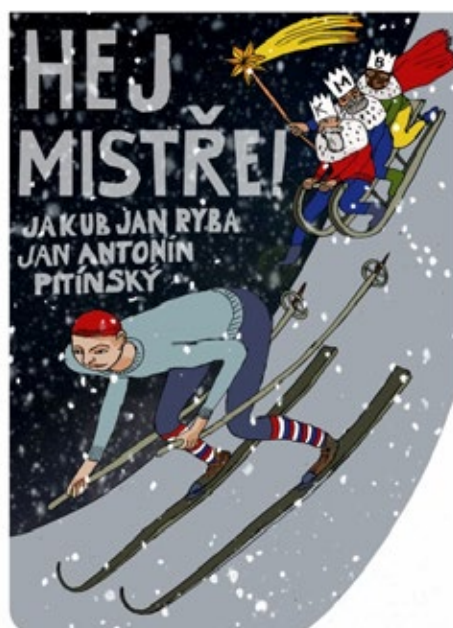
HEJ, MISTŘE!

Režie a scénář: Filip Huml

Dramaturgie: Dominika Špalková

Výprava: Robert Smolík

Hrají: Ivana Bílková, Johana Vaňousová,
Luděk Smadiš, Pavel Černík, Dušan Hřebíček,
Filip Huml, Václav Poul

„Hej mistře, vstaň bystře, vzhlédni na jasnost nebes na švarnost. Krásu uhlídáš v tento noční čas ...“

Tato známá slova a melodie poprvé zazněla v roce 1796 z kůru kostelíka v Rožmitále pod Třemšínem a dala tak vzniknout v českém kulturním světě dodnes nejznámější a nejoblíbenější vánoční skladbě u nás. Jakub Jan Ryba se tématu narození Ježíška nevěnoval ve své tvorbě poprvé (Missa pastoralis, tzv. II. česká mše půlnoční), ale poprvé bylo jeho dílo celé v češtině a dodnes se jí říká Rybova mše vánoční.

Jména Bohumil Hanč a Václav Vrbata jsou pro dnešní mladou generaci asi nejspíš velkou neznámou, avšak jejich příběh, příběh přátelství a odvahy je tak silný, že stojí za to se k němu vracet a připomínat ho. Od události při mezinárodních lyžařských závodech v Krkonoších uplynulo 100 let.

Bohumil Hanč, na nějž doma čeká jeho těhotná žena Slávka se při náročném závodu ocitne v oblacích plných andělů pasoucích nebeské beránky, kteří ho zapojí do příběhu o narození Ježíška. A snad i proto, že se jmenuje Bohumil – Bohu milý, je mu svěřena role Archanděla Gabriela – zvěstovatele narození.

Rybova mše vánoční a téma narození Ježíška, se tak v nové inscenaci Divadla Drak originálně propojí s příběhem velkého přátelství a odvahy dvou českých průkopníků lyžařství. Odkaz na lidovou tvorbu a tradici betlémů a řezbářství budou moci diváci obdivovat v podobě unikátních mechanických loutek.

VALNÁ HROMADA

VOLNÉHO SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH
DIVADELNÍKŮ

se sešla v sobotu 22. února 2014
opět v příjemném a pohostinném prostředí
Divadla Exil v Pardubicích.

Nebylo nás ani víc ani míň než obvykle. Valná hromada vládla 38 mandáty, nejvíce se nás sešlo v roce 2012 – celkem 49 platných mandátů.

Omluvili se někteří pravidelní účastníci, čestní členové manželé Císařovi a Jan Merta ze zdravotních důvodů, také manželé Šefrnovi a třeba i Jaromír Vosecký pro rodinné povinnosti. Někteří divadelníci hráli divadlo, další poslali alespoň pozdravy.

Rokování zahájil předseda VSVD, byly splněny úvodní formality, schválen program jednání a zvoleni členové mandátové a návrhové komise.

VÝROČNÍ ZPRÁVA PŘEDSEDY VSVD ZA ROK 2013

Opět se rok sešel s rokem. Pro mě, protože se většinou nedívám do zrcadla a často zapomínám na důstojnost, již reálně sedmdesátý. Takže děkuju všem, kteří si loni v listopadu vzpomněli, že nejsem mladík. To abych se k tomu už nemusel vracet.

Ostatně ve funkci předsedy Volného sdružení východočeských divadelníků, které jsem před dvaceti lety pomáhal založit, už „krouťm“ taky nějaký ten čas, napřesrok to bude patnáct let. Jak říká jeden polský satirik - „Dějiny, dějiny, už z vás mám šediny!“ - Stanislav Jerzy Lec určitě věděl, o čem mluví, říkal totiž také, že „máme jít s časem, ale na škodu prý není se občas vrátit“. Což je návod k letošní výroční zprávě – loni jsem ji končil úvahami nad budoucí existencí našeho spolku, jak dlouho nám ještě vydrží, protože např. naše členská

D I V A D E L N Í

základna, řečeno s Václavem Havlem „nevzkvétá“. Ale i jiné věci mohou být v budoucnosti dramatické, koruna oslabila a různí kulturní trulanti, nejen na radnici v Ústí nad Labem, se šikují okrást z kultury i to málo, co jí nechali. Samozřejmě, že my, co jsme se dnes sešli, víme, k čemu nám VSVD je dobré. Ale jak by se mělo připravit na budoucnost, to nás často příliš nepálí. Možná, že ti, co dnes bez nějakého vážného důvodu nepřišli, si možná myslí, že VSVD je samozřejmost a navždy. Nedělají dobře, podobně jako ten z filmu *Vesničko má středisková*, co do krabičky vracel vyhořelé sirky. A konečně, mnozí praktikující divadelníci v našem geografickém okruhu o nás možná ani nevědí, přestože se účastní spousty našich akcí, přehlídek, vzdělávacích cyklů apod. Což je jedno z témat, kterým se chci dnes také zabývat. Ale nejdříve se ohlédneme za tím, co z nás dělá to, co jsme – společenství, které má co nabídnout jak samo sobě, tak našim bližním, tedy spoluobčanům.

Ani v loňském roce 2013, jak tradice velí, jsme nezaháleli a spolu se Střediskem amatérské kultury Impuls připravili mj. 5 postupových přehlídek. Z nich 4 pro celostátní „ministerské“ přehlídky a jednu pro přátele z SČDO, Miletínské divadelní jaro, postupové na Krákonosův divadelní podzim. Přehlídky financoval Impuls z prostředků Královéhradeckého kraje, přispělo Ministerstvo kultury ČR a v Hradci Králové přispělo i město. Náklady na loňské přehlídky činily 374 tisíc Kč, nejvíce se podílel královéhradecký kraj 234, (předloni to bylo 190 tis.), MK ČR 134 (předloni 139 tis.), město Hradec Králové 20 (předloni 30 tis.). 12 tisíců přispěl NIPOS ARTAMA z prostředků ministerstva školství, předloni to bylo 15 tisíc Kč. V těchto číslech však nejsou zahrnuty náklady našich spoluorganizátorů v Červeném Kostelci a v Miletíně, které pro atmosféru přehlídek mají cenu mimořádně významnou.

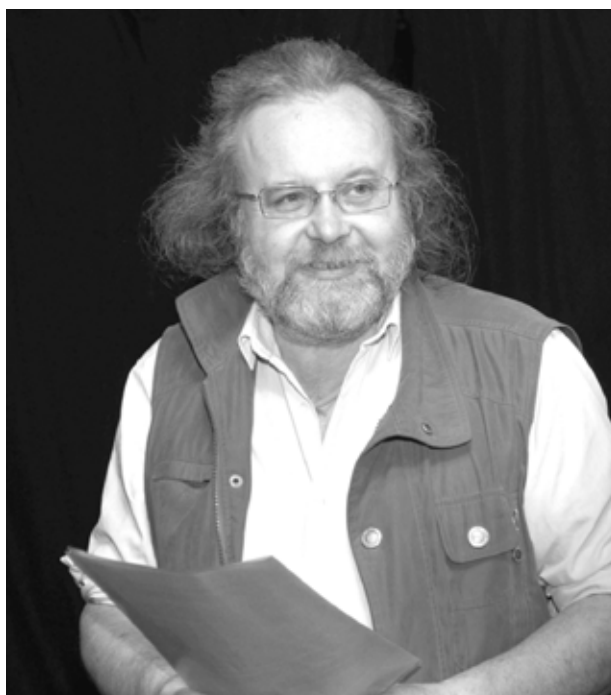
Na všech těch přehlídkách, včetně výběrových pro Dětskou scénu, bylo uvedeno 65 vystoupení, což je o 10 méně než předloni. Stejný byl ale počet účinkujících, celkem 720 členů hrajících souborů - soubory byly zřejmě početnější. Na přehlídkách dětských recitátorů a pro Wolkrův Prostějov vystoupilo rovných 100 recitátorů – a v pěti okresních kolech jich bylo 434. Takže jsme se na našich akcích sešli celkem s 1 254 divadelníky a recitátory, předloni jich bylo jen o 16 méně. Lektorské sbory, resp. poroty udělily na všech přehlídkách celkem 104 čestných uznání a cen. Předali jsme je už na 16. Cenění, opět v Divadle Drak, a to dne 23. listopadu 2013. Ceny z Červeného Kostelce a Audimaforu předával prof. Jan Císař, z Miletína prof. František Laurin a z dětské a loutkářské přehlídky Adélka Herbsová. V programu vystoupily Ošklivé sestry ze Svitavy, tedy Karel Šefrna a Jindřich Pevný, zcela na závěr jsme ještě viděli kabaret o nevyřčených citech v podání Geisslers Hofcomedianen. A došlo i na gratulace k životnímu jubileu předsedovi VSVD...

Všechno o přehlídkách si lze přečíst v loňské jarní Divadelní Hromadě s číslem 67, v podzimní najdete, jak si naši vítězové vedli na Jiráskově Hronovu, v Chrudimi, v Prostějově a jinde. Přesto stojí za to stručně připomenout, že:

KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO A HUDEBNÍHO DIVADLA na Divadelní Piknik Volyně a na Popelku Rakovník se konala 13. – 17. března 2013 v Červeném Kostelci v Divadle J. K. Tyla a hrálo se tam 13 představení v provedení 205 účinkujících. Tradičně přehlídku komentoval lektorský sbor ve složení prof. Jan Císař (předseda), prof. František Laurin, Jaromír Vosecký, Regina Szymiková, Michal Zahálka a Mirka Císařová (tajemnice). Na celostátní přehlídku amatérského činoherního a hudebního divadla do Volyně doporučili soubor **Jiráskova divadla Hronov** s inscenací *Pygmalion*, **Divadelní soubor Jirásek Nový Bydžov** s inscenací *Tři v tom*, **Divadlo Exil Pardubice** s inscenací *Brýle Eltona Johna* a soubor **TRIARIUS Česká Třebová** s inscenací *Kočka na kolejkách*. Do Volyně pražská programová rada vybrala – jako zajíce z klobouku - hronovský *Pygmalion*, který se ale pro zdravotní potíže jednoho z hlavních představitelů přehlídky nezúčastnil, a pardubické *Brýle Eltona Johna*. Volyňská porota je poměrně znechtila. Je už běžným nošením sov do Athén, že Červenokostelecká přehlídka, jak jinak, byla jako vždy obrovsky přátelská, hrálo se často před zcela zaplněným hledištěm a v zákulisí, kuloárech a na hodnotících seminářích bylo příjemně a tvořivě.

KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA STUDENTSKÉHO A EX-

Pavel Švorčík, úpický divadelník
a předseda revizní komise

Saša Gregar, předseda VSVD

PERIMENTUJÍCÍHO DIVADLA A DIVADEL POEZIE „AUDIMAFOR“, s postupem na Šrámkův Písek, Mladou scénu v Ústí nad Orlicí a Wolkrův Prostějov se uskutečnila 22. – 24. března 2013 v Divadle Drak v Hradci Králové. Početné publikum a lektorský sbor viděli 10 představení (85 účinkujících) a Cenou za inscenaci a k postupu na Wolkrův Prostějov, Šrámkův Písek i na Loutkářskou Chrudim 2013 byl dekorován soubor **Ně-kdo** z Prahy - vlastně náš milý Jakub Maksymov z Jaroměře, dnes student DAMU, který se blýsknul inscenací podle povídky Karla Čapka *Uměl létat*. Ta byla posléze zařazena i na Jiráskův Hronov 2013. Uděleno bylo také čestné uznání za inscenaci **Hany Voříškové a Muzigy**

Kateřina Prouzová, principálka Divadla EXIL Pardubice

– *Pohyblivé obrázky*, která byla doporučena na Šrámkův Písek a Loutkářskou Chrudim 2013 a pak doputovala i na Jiráskův Hronov 2013. Za inscenaci získala Čestné uznání i doporučení na Wolkrův Prostějov 2013 práce Jarušky Holasové v **ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř** *Pastýřka putující k dubnu*, ale ta do programu Wolkrova Prostějova zařazena nebyla.

REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ s postupem na Loutkářskou Chrudim se uskutečnila rovněž v Divadle Drak, a to ve dnech 12. – 14. dubna 2013. Pořádáme ji společně s postupovou přehlídkou na Dětskou scénu a spojení je to přínosné, protože se řada dětských souborů pravidelně účastní i samostatných loutkářských přehlídek. Soutěžilo 11 inscenací, v nichž vystoupilo 90 účastníků a lektorský sbor na Chrudim doporučil soubor **Malé dvě** ze ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř s inscenací *Lakomá Barka* v režii Jarky Holasové, na LCH pak získali Cenu za herectví s loutkou. A další doporučený, soubor **Traumatizovaní tygřáci**, rovněž ze ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř s inscenací *Tygr Thomase Tracyho*, a také v režii Jarky Holasové, na LCH uspěl, byla z toho Cena za autenticitu výpovědi. Další doporučené inscenace, soubor **STEMIL** ze ZUŠ Střezina Hradec Králové s inscenací *Ubu. Ubu? Ubu!*, dále soubor **Skorojo** ze ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř s *Císařovými novými šaty* a soubor **LD Maminy Jaroměř** s inscenací *Aňuška a Marfuška* programová rada do programu Loutkářské Chrudimi nezařadila.

Kalendář postupových přehlídek uzavřelo Miletínské divadelní jaro, VÝCHODOČESKÁ PŘEHLÍDKA VENKOVSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ s postupem na Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou. Hrál se ve stále pěknějším Sousedském domě ve dnech 3. – 5. května 2013 a četní diváci viděli 8 představení a v nich 151 účinkujících. Na Krakonošův divadelní podzim porota doporučila **Divadelní spolek Krakonoš Vysoké nad Jizerou** s inscenací muzikálu Ernesta Brylla a Katarzyny Gärtnerové *Malované na skle* a také Divadelní soubor **SNOOP Opatovice nad Labem** s inscenací hry *Světáci*. Opatovice se ale do programu KDP už bohužel nevešly. A *Malované na skle* uspělo i na domácím vysokém jevišti - získalo nominaci na Jiráskův Hronov 2014.

V rámci cyklů VZDĚLÁVÁNÍ A METODICKÉ POMOCI jsme uskutečnili řadu seminářů a dílen. Podrobnosti o nich se také dočtete v Divadelní Hromadě, zde jen výčet: v sobotu 12. ledna 2013 jsme zahájili dílnou o přednesu Emou Zámečnickovou, seminář o jevištní řeči s pedagožkou DAMU Evou Spoustovou se uskutečnil 16. února jako hlasová laboratoř, účastníci poznávali, že je „hlas závislý na tom, jak se cítí tělo“. A 27. dubna se dvacítká účastníků sešla s loutkářem Tomášem Machkem z divadla Líšeň a učitelem LDO ZUŠ, aby si prošla základy herectví s maskou. Pod názvem *Divadlo na papíře* se 18. května konal seminář s Hankou Voříškovou,

D I V A D E L N Í

výtvarníci a loutkářkou. Účastníci se zabývali čarou na papíře – a jejími možnostmi při vytváření dramatické situace. 5. října 2013 jsme na další Improvizční dílnu pozvali Janu Machalíkovou, tentokrát ke skupinové improvizaci. A 16. listopadu se uskutečnila dramaturgicko-režijní dílna s Tomášem Jarkovským, dnes jedním z tvůrců hradeckého Draku, dramaturgem a režisérem, někdejší hercem Divadla Jesličky. Sešel se s frekventy kurzu nad dramatizací pohádek a inspiracemi hudbou. A konečně 30. listopadu proběhla Dílna na téma *Fyzické básnictví*, s kým jiným než brněnským mistrem tohoto oboru, Petrem Vášou. Podle garantky vzdělávacích akcí, Jarušky Holasové, již patří díky za její trpělivou práci vzdělavatelské, byl Vášův seminář slovy naprosto nesdělitelný.

Je třeba připomenout, že na těchto seminářích získávají nové zkušenosti a dovednosti nejen naši členové, ale kdokoli další, a to za zcela minimální náklady. Na vzdělávací program VSVD získáváme prostředky a organizační zajištění prostřednictvím Impulsu. U „jiných agentur“ by se za takové školení musely zaplatit tisíce. To, že můžeme pořádát vzdělávací akce zdarma a není třeba platit za výuku, je samozřejmě jednou z nedoceňovaných výhod našeho VSVD, kterou nabízíme každému, kdo má zájem, a to solidárně. Pravda, za Mirky Císařové nám stát cáloval i bydlení v hotelu Černigov, ale to bylo ještě v obrozenském pravěku...

Stejně jako o tom, co bude, až na to nebude, je třeba přemýšlet o vyhlídkách Divadelní Hromady. V roce 2013 už vyšla pouze dvě, nikoliv tři čísla. Důvod byl samozřejmě ekonomický, ale určitě neměl vliv na kvalitu, pestrost a rozsah informací. Jarní dvojčíslo navíc čítalo rekordních 83 stran. Je třeba zmínit, že v době internetu, e-mailu, sociálních sítí a newsletterů, které mohou doručit aktuální informace téměř okamžitě, nemá ani náš bulletin roli aktuálně informativní. Hromada je už od roku 2012 zveřejňována v elektronické podobě na stránkách Impulsu. Podle názoru Rady VSVD však dokumentační funkce tištěné Hromady má smysl. Mít bulletin, který lze zařadit do knihovny, není přece špatné, ani zpozdilé. Naše Divadelní Hromada je v podstatě podrobná orientace ve východočeském amatérském životě, a to s přesahy do celostátních souvislostí. Věnujeme se i nejbližším profesionálním scénám, všímáme si přátel, kteří dosáhli nějakého jubilea či ocenění - Hromada prostě přispívá k propojení našeho společenství. Vždyť mnozí, a nejen ti nejmladší, už někdy ani netuší, k čemu byly, jsou a měly by být spolky. Prof. Císař napsal, že Hromada „realizuje tu nejzákladnější a nejdůležitější funkci ve východočeském amatérském divadle, dává pocit a dokonce by se dalo říci jistotu - jednoty - sdružuje východočeské amatérské divadelníky vědomím událostí, činů a společného směřování. Podílí se na uvědomování smyslu amatérské činnosti v širším, obecnějším kontextu“. Kéž by tuto povahu spolkovacího poslání

Radek Flegl, předseda DS Erben Miletín

Hromady brali s vážností jak členové VSVD, tak i ti, kteří stojí „mimo naše řady“. Legenda o prutech Svatoplukových nabývá dnes na aktuálnosti.

Funkci dokumentační, společenskou, sjednocovací a vlastně spolkovou, chceme na stránkách Hromady plnit i nadále. Ale sami na to nestačíme, redakční rada se „přirozeným vývojem“, bohužel, smrskla na pouhé tři členy. Proto chceme apelovat i na vás: každý soubor by měl mít svého zpravodaje, každá nová inscenace svého kritika nebo propagátora, každý počín, starost či radost, která se ve východočeském divadelnictví zrodí, by měla mít svého glosátora. Aktuální informace budeme samozřejmě víc a více uveřejňovat na internetových stránkách VSVD.

Je pravdou, že ani nezisková organizace se bez peněz neobejde. Od roku 2011 naše občanské sdružení už nepodává žádnou žádost o grant. Především proto, aby se FINANCOVÁNÍ našich akcí neprolínalo s účetnictvím Impulsu. V minulých letech jsme na projekty ve spolupráci VSVD s Impulsem žádali o dotace sami, ale pak jsme k nim neměli potřebné vlastní zdroje – ty byly jen na straně našich spoluorganizátorů. Dokonce jsme se vystavili problémům s Finančním úřadem. Sic jsme to ustáli, ale tato zkušenost nebyla příjemná. Proto došlo k dohodě, že profesionální zabezpečení (které lze samozřejmě i finančně zhodnotit) a především finanční zajišťování akcí bude v režii Impulsu. Ten bude příjemcem grantových podpor a postará se o jejich vyúčtování. VSVD se podílí na vytváření programu těchto aktivit a spolupracuje na jejich organizačním zajištění, avšak nemusí nést odpovědnost za jejich financování. Což lze považovat za určitý luxus. Na rozdíl od jiných pořadatelů přehlídek v ČR nám ho nabízí existence Impulsu - Pán Bůh drž ruku nad stále osvětleným zřizovatelstvím krajského úřadu...

Už loni jsem ve výroční zprávě předestřel, jak se naše vnitřní hospodaření změnilo, jak se zúžily naše zdroje. Ke konci roku 2013 na běžném účtu a v poklad-

ně zůstalo dohromady 216 153, 27 Kč. V průběhu toho roku jsme utratili pouze 12 755 Kč. Oproti roku 2012 jsme ale bohatší cca o 16 tisíc Kč. Především lepším výběrem členských příspěvků (vybrali jsme 25 tisíc Kč, o 5 tisíc víc než v roce 2012). Jiné zdroje, kromě halířů za úroky, už dnes nemáme. A žijeme z předchozích let, kdy jsme se o svou kuličku více starali.

Impuls na letošní rok požádal MK ČR o grant na postupové přehlídky, na vzdělávací akce a vydávání Divadelní hromady (vážení přátelé, ano, vydavatelem DH je Impuls, což si málokdo uvědomuje), a to ve výši 325 tis. Kč. Sami jsme požádali MK ČR a krajský úřad o grant na podporu vydání vzpomínek prof. Františka Laurina, jejichž úvodní části vyšly v Divadelní Hromadě. Chceme tak pokračovat v našich nakladatelských počinech, které jsme si před lety dopřáli Císařovou jarmárou, knížkou Kale a kyselo o Slávce Hubačkové a v Panáčcích Hanky Voříškové.

Jestli se za něco v našem spolku můžeme pochlubit, pak je to společenský život. Nepořádáme sic plesy či výlety s opékáním buřtů, ale stýkáme se prostřednictvím VSVD poměrně často. A nejen na přehlídkách, které na rozdíl od jiných krajů mají vždycky dostatečný počet soutěžních představení - až je někdy musíme odkazovat i „mimo náš okruh“. Mnozí nám závidí naše podzimní Cenění, na němž dekorujeme vítěze všech přehlídek. Myslím, že tato akce patří k parádním kouskům VSVD, která oslovuje nejen naše členy.

Ani valná hromada netrpí nikdy hroznou neúčastí. Ale tady už musím být opatrnější, protože se nad námi sklání Damoklov meč nového občanského zákoníku. Budeme si muset, mimo jiné, upravit stanovy v kapitole usnášení schopnosti, NOZ vyžaduje nadpoloviční účast všech členů spolku v pozvaný den a hodinu, jinak by se měla schůze opakovat. Nový Občanský zákoník nám přidá i jiné starosti - do konce roku 2016 musíme upravit stanovy, aby novému NOZ odpovídaly. Od 1.1.2014 jsme již přestali být občanským sdružením a jsme spol-

kem - zapsaným u rejstříkového soudu. Jméno si měnit nemusíme, Volné sdružení východočeských divadelníků je název dobrý a vhodný, po léta ke spokojenosti užívaný.

Myslím, že členskou schůzi je třeba informovat o osudu Muzea českého amatérského divadla, v jehož o.s. byl VSVD jako právnická osoba členem. Odchodem zakladatelů se koncept MVČ zcela zhroutil. Valná hromada o.s. Miletínské muzeum se proto rozhodla ukončit svou činnost a rozpustila se, muzeum se stalo součástí Městského úřadu v Miletíně a k jeho tíži byly vypořádány všechny závazky. A tím přirozenou cestou skončilo i naše členství VSVD v o.s. Miletínské muzeum, a to bez závazků.

Také chceme informovat, že jsme jako spolek přispěli na sbírku ve prospěch našeho dlouholetého přítele a kolegy, dr. Františka Zborníka, kterého mnozí z vás znají jako vynikajícího divadelníka, lektora, režiséra, herce a dramatika. František vážně onemocněl a na protonovou léčbu bylo třeba zajistit cca půl milionu korun. Rada VSVD rozhodla přispět částkou 10 000 Kč. Sběrka nakonec vynesla skoro milion korun, František podstoupil léčbu a zbytek získaných prostředků bude použit pro další nemocné.

S novou ředitelkou Střediska amatérské kultury Impuls, která nastoupila začátkem loňského roku, se změnil podnázev této instituce: přídomek Středisko amatérské kultury byl nahrazen pojmem „centrum podpory uměleckých aktivit“, takže je třeba, aby naše aktivity byly do budoucna skutečně umělecké a žádný amatérismus, prosím.

Také jsme v roce 2013 některým svým členům a divadelním kolegům předali ZLATÝ ODZNAK J. K. TYLA: Jaroslavě Kejzlarové z Červeného Kostelce, Jiřímu Kristlovi z Dolní Dobrouče a Janu Štěpánskému z Ústí nad Orlicí, vždy na jejich jevištích a před domácím publikem. Pro rok 2014 rada VSVD doporučuje na návrh souborů či jednotlivců udělit odznak Otakaru Dobrovskému z divadelního souboru Hýbl Česká Třebová (* 1938), Ivaně Novákové in memoriam, nedávno zesnulé režisérce Divadla Exil Pardubice (*1946) a Stanislavu Friedrichovi, dlouholetému funkcionáři divadelního souboru Erben Miletín (* 1934). V návrhu byl i Pavel Hladík z holického souboru, ale limit pro navrhování byl vyčerpán a tento návrh proto převádíme do dalšího roku, Pavel Hladík je ještě mladík.

Dnešní členská schůze je volební, volební období máme dvouleté. Proto mi dovoluďte poděkovat všem odstupujícím radním za jejich přístup k funkcím ve VSVD, jistě ani trochu lukrativním, ale doufám, že dostatečně hřejivým. Scházeli jsme se každý rok třikrát a projednávali přípravu přehlídek a dalších akcí VSVD, vyjadřovali jsme se k celostátním přehlídkám - v tomto období dost bojovně, protože bylo třeba se občas utkat s názory některých pracovníků Artamy či jiných na podobu a kvali-

Alena Exnarová, členka Rady VSVD
a redakční rady Hromady

D I V A D E L N Í

tu celostátní přehlídky činoherního divadla a Jiráskova Hronova. Bohužel jsme v těch bitvách utrpěli i nějaký ten šrám, ale nebyly ještě dobojovány. Jako předseda mám radost především z toho, že cca dvacetičlenná rada, která zastupuje nejen své soubory, ale také geografické struktury našeho společenství, se vždycky sešla v usnášení schopném složení. Omlouvala jen nezbytná činnost divadelní, nemoc nebo sněhová kalamita. Mimořádné poděkování zaslouží jedna z našich členek – a nepokládejte to v tuto chvíli za projev nepotismu – moje milá Naďa. Práce jednatelky našeho spolku se samozřejmě snoubí s jejím profesionálním postavením v Impulsu jako víno se sýrem. Ale Naďa pracuje naprosto svědomitě a odpovědně nejen pro Impuls, ale i pro náš spolek. Stejně díky patří naší člence Ilonce Chytáčkové za vedení účtů. Možná mnozí netuší, jakou odpovědnou práci, bafuňářskou či-li úřednickou, spolek vyžaduje.

V loňské výroční zprávě jsme konstatovali 143 řádných individuálních členů VSVD a 12 členských souborů. Jejich statut – podle našich stanov – spočívá v zastoupení tří non name členů a tomu odpovídající výši členských příspěvků. Musím opět zmínit nový Občanský zákoník, který je k povaze člena spolku velmi striktní. Takové členství už nebude možné, řádné členství lze vázat pouze na fyzickou osobu nebo jím může být právnická osoba jako celek. Můžeme mít pouze členy „za sebe“ nebo spolky s právní subjektivitou. Ostatně tak je to ve světě normální. V případě hlasování, např. při valné hromadě, pak každý hlasuje za sebe, za členský spolek jeho statutární orgán.

V úvodu zprávy jsem poznamenal, a to v dikci Havlova prvního novoročního projevu z roku 1990, že naše členská základna nevzkvétá. Byť jsme byli ve výběru členských příspěvků o 5 000 lepší, od některých členů jsme je dosud neobdrželi. Byť si k nim VSVD své povinnosti plní – i tito členové zdarma dostávají Divadelní Hromadu a mohou mít jiné výhody. Rada VSVD proto rozhodla, že do konce března oslovíme členy, kteří členské příspěvky neuhradili, aby svou povinnost splnili a dali najevo svou příslušnost k VSVD. Pokud tak neučiní, budeme muset náš seznam členů upravit. Nový občanský zákoník také vyžaduje, aby pro zveřejnění seznamu členů spolku měla jeho administrativní písemný souhlas s takovým zveřejněním. Takže se musíme obrátit na všechny členy spolku.

Rád bych ještě připomenul, že každý z nás by měl přivést do našeho Volného sdružení další členy. Ideální by bylo, kdyby se na naší činnosti podílely všechny soubory, které s námi komunikují (zvláště to využívají, když chtějí být zařazeni do programu nějaké přehlídky) – takových souborů je téměř devadesát! Ale svou příslušnost k VSVD jich dnes bohužel připouští méně než patnáct. Zkusme tedy oslovit nové, a zvláště mladé lidi

Rád bych funkci předsedy, kterou i v tuto chvíli

dávám k dispozici, již předal někomu dalšímu. Nejlépe tomu, kdo v amatérském divadle nebude vidět jen sebe, či svůj soubor, ale prospěch celého společenství. VSVD hájí zájmy svých členů, což je věta ze statutu, jejíž obsah si mnozí neuvědomují. Ale ta obhajoba zájmů je důležitá a nutná, např. při jednání odborné rady Artamy, o koncepci či kvalitě celostátních přehlídek... Ona totiž naše současná existence, založená na tak úzké kooperaci a podpoře Impulsu, nemusí být neohrožitelná. Lehce se může stát, po vzoru různých šetřílků, kteří jinde vyhazují či rovnou kradou miliardy, že někdo třeba přehodnotí smysl a postavení Impulsu – v celé naší republice je bílou vránou a snadným terčem těch, kterým může být břevnem v oku.

Nemáme, my divadelníci, v současné době na to, abychom se stmelili v širším kontextu. Připomínal jsem to v poslední Divadelní Hromadě: někteří účastníci polemik mezi amatérskými divadelníky a Artamou volají po jakémsi konsenzu či fúzi stávajících divadelnických uskupení, po jakési „střechové“ organizaci. Takové – teritoriální – jsou v ČR pouze dvě, naše VSVD a SČDO. Ale jednotu netvoří. A ostatní v podstatě jen prezentují menší organismy, pražská ADA je spíše spolek produkčního charakteru. – Divadelníci by si zasloužili celorepublikovou organizaci, mají ji folkloristé, tanečníci, různá sportovní odvětví, samozřejmě hasiči a myslivci. Takovou koncepci jsme navrhovali už v roce 2005, s tehdejšími předsedou SČDO Jardou Vyčichlem. Jako Matici českých divadelníků jsme ji spolu s SČDO dokonce založili. Ale po Jardově smrti, a především pro nečinnost našich partnerů, její vize zkrachovala. Ti, co v rámci této Matice „setrvali“, od té doby o sobě nedali vědět, ani nám neposlali vánoční pozdrav.

V kulturní politice našeho státu se určitě nestane zázrak, ani Artama tady nemusí být na věky a starost o amatérské divadlo – v kontextu širším než je soubor nebo obec – nakonec stejně zůstane na amatérech samých. Takže bychom se měli připravit. Získat pro to i generaci mladších kolegů, která často ani neví, co jsou a k čemu jsou spolky. Proto stále burcuji za svéprávnější a samosprávnější vnímání divadelně amatérského hnutí. Abych jednou, a nemusí to být za dlouho, mohl své předsednictví ve VSVD předávat s větším klidem, než který cítím dnes.

Na titulních stranách Divadelní hromady komentujeme více či méně vtipnými aforismy život kolem nás. Dovolte jeden na konec, napsala ho francouzská spisovatelka ruského původu, Elza Jurjevna Kazan, píšící pod pseudonymem Laurent Daniel: „Kdo chce, aby se mu splnilo, co si přeje, musí být optimistou“. Myslím, že stejně jako vy, optimistou jsem.

Saša Gregar

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ VSVD ZA ROK 2013

Rámcový přehled o hospodaření za rok 2013

Počáteční stav majetku k 1. 1. 2013

Hotovost pokladna	685,- Kč
Zůstatek na BÚ	202 926,83 Kč
Celkem	203 611,83 Kč

Konečný stav k 31. 12. 2013

Hotovost pokladna	2 222,00 Kč
Zůstatek na BÚ	213 931,27 Kč
Celkem	216 153,27 Kč
<i>Rozdíl k roku 2012</i>	<i>12 541,44 Kč</i>

Příjmy:	25 296,44 Kč
Členské poplatky	25 083,- Kč
Úrok	213,44 Kč

Výdaje:	12 755,- Kč
Poplatky BÚ	868,- Kč
Vedení účtu	1 104,- Kč
Občerstvení na „cenění“	780,- Kč
Náklady na dopravu	2 260,- Kč
Divadelní představení na „cenění“	2 000,- Kč
Poplatek AITA/IATA	1 600,- Kč
Květiny a dort k jubileu A. Gregara	503,- Kč
Publikace	3 600,- Kč
Tiskopisy	40,- Kč

Zpracovala: Ilona Chytráčková, pokladnice

Mandátová komise

Iveta Zavadilová, Lenka Janyšová, Alexandra Novotná

ZPRÁVA REVIZNÍ KOMISE PRO DOPLNĚNÍ ZPRÁVY O HOSPODAŘENÍ VSVD ZA ROK 2013

Dne 18. 2. 2014 provedla revizní komise ve složení Pavel Švorčík předseda, členové Alena Exnerová, Marcela Kollertová a pokladní Ilona Chytráčková kontrolu účetnictví VSVD za období roku 2013.

Doporučení, aby na výdajových dokladech o zaplacení členského příspěvku organizacím, kterých je VSVD členem (AITA/ IATA, Zlatý odznak J. K. Tyla, v.o.s. Muzeum českého amatérského divadla) bylo uvedeno, na základě kterých rozhodnutí a ze kterého data jsou příspěvky vypláceny, bylo akceptováno. Na dokladech za období 2013 jsou již na těchto dokladech výše zmíněné údaje uváděny.

Organizace se při vedení účetnictví řídí zákonem 563/1991 o účetnictví v platném znění a dle předpisu platného ke dni 31. 12. 2003 vede jednoduché účetnictví.

Komise zkontrolovala, zda údaje vedené v peněžním deníku odpovídají příjmovým a výdajovým dokladům, jakož i výpisům z účtu a neshledala žádné rozdíly a závady. Rovněž tak zůstatky hotovosti v pokladně i na bankovním účtu u České spořitelny souhlasí s vedenou evidencí. Byla provedena kontrola hotovosti v pokladně, která k 31. 12. 2013 činila 2,222,- Kč a tato částka odpovídá rozdílu mezi ročními příjmy a výdaji vedenými touto formou. Prostředky vedené přes bankovní účet činily k 31. 12. 2013 213.931, 27 Kč a jako zůstatek odpovídají rozdílu mezi ročními příjmy a výdaji.

Jednotlivé doklady jsou vedeny chronologicky. Výdajové a příjmové doklady a výpisy z účtu jsou odděleně číslovány. Všechny doklady jsou potvrzeny předsedou VSVD.

Komise dále zkontrolovala správnost součtů a neshledala nedostatky.

Příjmy VSVD za rok 2013 jsou pouze z členských příspěvků a organizace nepřijala za kontrolované období žádné dotační tituly od státních orgánů. VSVD v kontrolovaném roce nepřeučtovala žádné náklady jiným spolupředatelům, které by byly hrazeny z dotačních titulů.

Členské příspěvky jsou vedeny adresně (jmenovitě) a je možné vysledovat v této oblasti plnění členských závazků.

Revizní komise doporučuje Radě VSVD poděkovat paní Iloně Chytráčkové za vedení účetnictví v minulém období a požádat jí, aby je vedla i nadále.

*Pavel Švorčík (předseda)
Alena Exnarová, Marcela Kollertová (členové)
V Hradci Králové 18. 2. 2014*

D I V A D E L N Í

USNESENÍ VALNÉ HROMADY

Volného sdružení východočeských divadelníků,
která se konala dne 22. února 2014
v divadle Exil v Pardubicích
Celkem 38 mandátů.

Valná hromada:

I. schvaluje

- a) program valné hromady,
 - mandátovou komisi ve složení Lenka Janyšová, Iveta Zavadilová, Alexandra Novotná
 - návrhovou komisi ve složení Alena Exnarová, Marta Hermannová, Karla Dörrová
 - volební komisi ve složení Lída Honzová, Jaroslav Josef, Pavel Švorčík
- b) návrh na udělení Zlatého Tyla v roce 2014
 - Ota Dobrovský, * 1938 – Česká Třebová
 - Ivana Nováková in memoriam, * 1946 – 2013 - Pardubice
 - Stanislav Friedrich, * 1934 – Miletín
- c) návrh na udělení ceny Ministerstva kultury za divadelní a slovesné aktivity v roce 2014 Mgr. Haně Hniličkové Frankové
- d) finanční příspěvek Františku Zborníkovi
- e) udělení čestného členství Petru Mědílkovi

II. potvrzuje

výsledky voleb do orgánů VSVD pro období do další volební valné hromady podle Stanov VSVD:

- a) Rada VSVD byla zvolena ve složení: Alexandr Gregar, Naďa Gregarová, Alena Exnarová (okres Hradec Králové), Milan Zlesák (okres Chrudim), Iveta Zavadilová, Radek Flégl, Jiří Pošepný (okres Jičín),

- Ludmila Šmídová, Marcela Kollertová (okres Náchod), Kateřina Prouzová (okres Pardubice), Petr Haken, Petr Záruba (okres Semily), Blanka Šefmová, Petr Mohr (okres Svitavy), Marta Hermannová, Lída Honzová (okres Havlíčkův Brod), Lenka Janyšová, Josef Jan Kopecký (okres Ústí nad Orlicí).
- b) Revizní komise byla zvolena ve složení: Pavel Švorčík (okres Trutnov), Pavel Labík, (okres Náchod) Jaroslav Josef (okres Chrudim).

III. bere na vědomí

- a) výroční zprávu předsedy Alexandra Gregara o činnosti VSVD v roce 2013
- b) zprávu hospodářky Ilony Chytrákové o hospodaření v roce 2013
- c) zprávu předsedy revizní komise Pavla Švorčíka o správnosti a kvalitě hospodaření a vedení účtů v roce 2013
- d) ukončení činnosti o.s. Muzeum českého amatérského divadla a zánik členství VSVD

IV. ukládá

Radě VSVD

- a) zajistit agendu a činnost VSVD a redakční rady Divadelní Hromady
- b) vypracovat rozpočet sdružení pro rok 2014
- c) připravit program VSVD pro rok 2014
- d) v průběhu března provést revizi členské základny
- e) upravit stanovy VSVD do souladu s NOZ tak, aby mohly být zaregistrovány u rejstříkového soudu v Hradci Králové nejpozději do 31. 12. 2016

Valná hromada byla, jak je dobrým zvykem, zakončena divadelně. Uvedli jsme představení, které v loňském roce nominovala porota dětské a loutkářské přehlídky na Dětskou scénu a Loutkářskou Chrudim. Soubor Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř (jsou ale už tři) zahrál LAKOMOU BARKU Jana Wericha v režii Jarky Holasové.

foto z VH VSVD Ivo Mičkal

Lakomá Barka

UDĚLENÍ ČESTNÉHO ČLENSTVÍ VSVD

Volné sdružení východočeských divadelníků na základě usnesení své Valné hromady ze dne 22. února 2014 jmenuje pana **Petra Mědíka** svým Čestným členem jako ocenění jeho dlouholeté obětavé spolupráce při pořádání krajských přehlídek činoherního a hudebního divadla v Červeném Kostelci a za přátelství, které amatérskému divadlu vždy projevoval.

Petr Mědíček

* 8. 4. 1949 v Olešnici u Červeného Kostelce

Petr Mědíček se narodil v obci Olešnice, která je nyní součástí Červeného Kostelce, má jednoho sourozence – výtvarníka. Po základní škole se Petr Mědíček vyučil elektromechanikem, po vojně nastoupil do Eliptexu na vývojové pracoviště, kde pracoval do r. 1975. Již v té době ho lákala kultura, především film, od 18 let promítal v kině. Proto do roku 1989 působil na okresní správě kin. V dubnu tohoto roku dostal nabídku na místo ředitele tehdejšího Spojeného závodního klubu, dnešního Městského kulturního střediska. Nabídky využil, ale působil tu pouze dočasně, nebyl kádrově přijatelný. „Jako mladý jsem si párkrát pustil pusku na špacír, a tak mi hned na folklorním festivalu v srpnu 1989 řekl tehdejší tajemník okresního KSČ,

že to sic dělám dobře, ale ředitelem z politických důvodů nebudu,“ odůvodnil situaci Petr Mědíček. V listopadu 1989 se situace změnila a od té doby byl 13 let ředitelem Městského kulturního střediska. Nejvíce si cení přesunu mezinárodního folklorního festivalu z rýzmburského altánu do centra města (1993) a založení tradice krajské přehlídky činoherního divadla (1998), kterou pomáhá organizovat, v současné době i jako dlouholetý starosta města (od r. 2002). Letos dle svého rozhodnutí odchází do penze.

Tomáš Kábrt

UDĚLENÍ CENY MK ČR

Valná hromada VSVD schválila jednomyslně podporu návrhu NIPOS/ARTAMA na udělení Ceny MK ČR paní Haně Frankové Hniličkové.

**Hana Franková Hniličková,
Karlovy Vary, * 27. 3. 1958**

Dramaturgyně, režisérka, scénografka, organizátorka, pedagožka a především herečka vícerých karlovarských divadel, dnes především Divadla Dagmar, působící v hereckém divadle, divadle poezie a v přednesu, i v divadle s loutkami včetně divadla pro děti a mládež a také v divadle hraném dětmi.

Hana Franková-Hniličková je vynikající herečka i režisérka, její zvlášť silnou stránkou je práce se slovem, s mluvou. Její režie vynikají schopností práce s prostorem, v hledání funkčního vztahu mezi jevištěm a hledištěm a v pohybové, až taneční mizanscéně. Její lidsky, mnohdy ale i politicky angažované inscenace se blíží spíše k chudému divadlu, z minima prostředků docílují maxima účinku, především propracovaným herectvím. Je rovněž vynikající v pedagogické práci s mladými herci. Hana Franková-Hniličková odvedla veliký kus práce pro kvalitní divadlo nejen v Karlových Varech, ale v celé České republice, pedagogicky působí od r. 1999 jako učitelka dramatické výchovy na Střední pedagogické škole v Karlových Varech, od r. 2002 jako externí pedagožka herecké přípravy na KVD DAMU Praha, učila i na LDO ZUŠ Karlovy Vary, je lektorkou nejrůznějších kurzů a dílen, na seminářích a v porotách národních přehlídek i na Jiráskově Hronově

(Zdroj: databáze amatérského divadla)

KOHO OZDOBÍME ZLATÝM TYLEM V ROCE 2014

Rada VSVD a potom i Valná hromada našeho sdružení navrhla celostátní komisi pro udělování Zlatého odznaku J. K. Tyla k ocenění následující divadelníky:

Ing. Otokar Dobrovský, *1. 7. 1938
za celoživotní práci v amatérském divadle

Ing. Otokar Dobrovský působí v DS Hýbl Česká Třebová už od svých šestnácti let. V té době ještě nikdo netušil, že na třebovská divadelní prkna vstoupil jeden z jeho nejvýznamnějších členů - neobyčejně talentovaný herec, hlasem i zjevem skvěle vybavený pro plnění nejnáročnějších hereckých úkolů. Nejdříve ho samozřejmě čekaly role

milovníků, které hrál přesvědčivě, bez patosu a s přirozeným půvabem mládí.

Divadlu se věnuje po celý život a postupně přešel k rolím mladých charakterů, romantických hrdinů, ale i postav komických. Ty vždy vytvářel bez jakéhokoli pitvoření, trapného přehánění, uměření, s výrazným smyslem pro inteligentní komiku a jemný humor. Jen namátkou jmenuji Francka v *Maryše*, Jaroslava v *Posledním muži*, Ricarda ve *Filumeně Marturano*, Fentona ve *Veselých paničkách windsorských*, Karla IV. ve *Zpovědníkovi*, Valého ve *Hře o lásce a smrti*, Kalafa v *Princezně Turandot*, Mauricia v inscenaci *Stromy umírají vstoje*, Pala v *Půlnoční mši*, Pastrany ve *Zbožné Martě*, pastora Andersona v *Pekelníkovi*, Ruy Blase v titulní roli stejnojmenného dramatu, Abé Honestyho v komedii *Limonádový Joe*, Kanonýra v *Rumcajsovi* a další a další.

Nelze zapomenout, že vedle činnosti předního herce souboru byl více než dvacet let jeho předsedou. Ota Dobrovský se mezi ochotníky, oceněné Zlatým odznakem J. K. Tyla, zařadí zcela oprávněně.

Lubomír Hýbl

Stanislav Friedrich, *13. 9. 1934,
za celoživotní organizační činnost v oblasti kultury a ochotnického divadla v Miletíně

Od roku 1969 žije trvale v Miletíně. Od počátku 70. let se podílel na vytváření kulturního života v Miletíně, kde vedl Osvětovou besedu a od roku 1990 patřil k hlavním organizátorům kulturní a divadelní činnosti v Miletíně. Dlouhá léta byl členem Rady Divadelního souboru Erben o. s., jeho duší, která se zasloužila o heraldiku

souboru, vytvoření stanov, jednacího řádu Rady, organizoval poznávací zájezdy pro členy souboru, podílel se na organizaci mnoha ročníků Miletínského divadelního jara (MDJ), východočeské krajské postupové přehlídky amatérských venkovských divadelních souborů s nominací na celostátní přehlídku Krakonošův podzim do Vysokého nad Jizerou, a na pořádání Divadelního Erbenova Miletína (DEM), otevřeného divadelního festivalu pořádaného v Miletíně DS Erben vždy v podzimních měsících. Vytvořil řadu publikací zabývajících se historií a statistikou divadla v Miletíně, mj. 160. výročí trvání ochotnického divadla v Miletíně (1987), 180 let

ochotnického divadla v Miletíně (2007), Přehled divadelních titulů hraných v Miletíně od 1827-2009 (2009), Miletínské divadelní přehlídky (2010), Karel Jaromír Erben 1811 – 1870 a publikaci Miletín 1124 – 2010 (2011). V roce 2014 se dožívá významného životního jubilea - 80 let, a proto ho navrhujeme za jeho celoživotní mravenčí a často divadelně neviditelnou, o to však více záslužnou a potřebnou organizační činnost k převzetí ZO JKT.

Za Radu DSE předseda Rady Mgr. Radek Flegl

in memoriam

Ivana Nováková, 28. 5. 1946 – 3. 5. 2013,
za dlouholetou úspěšnou režijní práci v amatérských
divadelních souborech v Pardubicích

Ivana Nováková se svým manželem Václavem

Jako osmnáctiletá přišla do nově založeného divadelního souboru KD ROH Dukla Pardubice, který byl zaměřen na práci s dětmi. Již v jejich první pohádce *O slunečniku, Měsíčníku a Větrníku* dělala Ivča inspi. Z počátku se projevovala herecky, na jeviště se postavila poprvé v roce 1965 v *Čapkových Apokryfech*. Ale stále více ji to táhlo k režii - její první byla v roce 1968 pohádka *Čáry máry fuk* a s ní i první místo v okresní soutěži.

V témže roce dochází k osudovému setkání. Ivana, rodným příjmením Šeflová, se stává životní partnerkou Václava Nováka, on herec, ona na postu režiséra. Oba spolu vytvořili nerozlučnou dvojici a dokázali se celá léta vzájemně doplňovat...

Významný zlom nastal v roce 1978, tehdy nastudovala se souborem Mladé divadlo při KD ROH Dukla hru Grigorije Gorina *Thyl Ulenspiegel*. Stala se jedinou režisérkou souboru a začala spolupracovat s dramaturgyní Východočeského divadla Helenou Beránkovou. Soubor pod její taktovkou dosáhl mnoha úspěchů. Inscenovala mj. hry *Ostrov Dynamit*, kde i hrála, *Jak se čerti ženili*, *Julie umírá každou noc*, *Hrátky s čertem*, *Čert a švec*, *Ženský boj*, *Řádná holka*, *Ostře sledované vlaky* (účast

na 55. Jiráskově Hronově), *Vánoční lidová hra* se zpěvy, *Možná přijde i revizor*, *Rozmarné léto*, *Princezna T.*, *Kdopak by se vlka bál*.

Po „sametové revoluci“ se soubor rozpadl. V r. 2000 zahájilo činnost Divadlo Exil, u jehož zrodu byla také Ivana s manželem. „Doslova jsem ji dotáhla, ať nenechá zahálet své zkušenosti s divadlem a předává je dál,“ vzpomíná členka Jiřina Mejzlíková. Jako vstupní inscenaci uvedla úspěšnou pohádku *O líných strašidlech*, která byla na repertoáru pro děti několik let. Herci, kteří v jejích inscenacích hráli, vzpomínají na ni jako na režisérku, která měla „čich“ na hry, kde byly role přesně šity na herce, které si do inscenace vybírala. Byla poctivá v přípravě inscenací – a hlavně – dovedla s herci pracovat. Mezi výrazné režie v Exilu patří *O líných strašidlech* (2000), *Veselá skleróza* (2001), *Biletářka* (2001), *Brejle* (2002), *Zralé víno, aneb tři tamboři* (2003), *Hrátky s čertem* (2004), *Kdo se bojí Virginie Woolfové*, *Pomsta Karamby L* (2006), *Taková normální rodinka* (2007), *Rozmarné léto* (2009), *Manžel pro Opalu* (2010) a *Chvilková slabost* (2012), což bylo poslední představení, na kterém se, jako i v mnohých předchozích hrách, úspěšně podílel i její manžel Václav.

Kateřina Prouzová, Divadlo Exil

Jaroslavě Kejzlarové byl předán Zlatý odznak J. K. Tyla

Před derniérou představení *Strakonický dudák*, konanou v neděli 12. ledna 2014, bylo předáno nejvyšší ochotnické vyznamenání Zlatý odznak J. K. Tyla paní Jaroslavě Kejzlarové za dlouholetou obětavou službu ochotnickému divadlu v Červeném Kostelci. Vyznamenání Jaroslavě Kejzlarové předal za Volné sdružení východočeských divadelníků Saša Gregar a poblahopřát přišli i starosta města Červeného Kostelce Petr Mědílek a další tři držitelé Zlatého Tyla z červenokosteleckého souboru, Emilie Dynterová, Miroslav Čermák a Jiří Kubina.

bylo...

Impuls Hradec Králové, Divadlo Jesličky Hradec Králové a Volné sdružení východočeských divadelníků
s finanční podporou Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR

WOLKRŮV PROSTĚJOV 2014

Krajská postupová přehlídka sólových recitátorů Královéhradeckého kraje
Divadlo Jesličky, Hradec Králové, 21. února 2014

29 účastníků

Lektorský sbor: Hana Kofránková, Lenka Chytilová, Pavel Pešek

VÝSLEDKY

Na celostátní přehlídku WP mohou lektori krajských přehlídek nominovat šest nejinspirativnějších vystoupení bez ohledu na věkové kategorie.

I. KATEGORIE

- 13 přihlášených, účast 9

Postup na WP

Eliška Jechová, ZUŠ Chlumec n/C.
Ivan Vyskočil: Jak jsem neprokázala
dramatický talent

Anna Vitvarová, ZUŠ F. A. Šporka,
Jaroměř, Miroslav Holub: Stručná úvaha
o zabíjení kaprů

II KATEGORIE

- 21 přihlášených, účast 17

Postup na WP

Adam Hošek, Lepařovo gymnázium
Jičín, Josef Čapek: Chlapec

Lucie Schneiderová, Náchod
Renata Francová: Jsem blbá, trapná a
nesportovní! Prostě jenom ženská!

Edita Valášková, ZUŠ Jaroměř
Ernst Jandl: Sovy

Karel Mařík, ZUŠ Střezina, HK
Pásmo 5 básní od Jacquesa Préverta,

Čestné uznání:

Zuzana Novotná, Biskupské gymná-

zium B. Balbína Hradec Králové

Karel Šiktanc: Modlitba k bohyni paměti

Monika Němečková, ZUŠ Jaroměř
Jana Štroblová: Všechny své věci nosím
s sebou

Marie Vahalová, ZUŠ Střezina, HK
Margaret Etwoodová: Némý člověk

Anna Hřebíčková, Biskupské gym-
názium B. Balbína Hradec Králové
Arnošt Goldflam: Biletářka - úryvek

III KATEGORIE

- 3 přihlášení se i zúčastnili

- bez postupu

Zdeněk Vrága

Marcela Hromádková

Věra Havranová

Ze všech skutečných (dostavivších se, ne jen přihlášených) 29 účastníků přehlídky porota ocenila deset (6 postupů, 4 čestná uznání) – tedy víc než třetinu. Už to svědčí o solidní úrovni – a je třeba dodat, že i výkony neoceněných se pohybovaly, řečeno krasobruslařskou terminologií, „v plusových hodnotách“. Možná podnětnější a zajímavější byla dramaturgie než interpretace – výběr textů pestrý druhově, žánrově (převaha prózy nebyla zas tak drtivá, a jeden z nejvýraznějších výkonů předsta-

vovala chlapecká interpretace lyrizované prózy...) i časově: od klasiky (Krylov, Puškin, Vrchlický) až po současnost (Atwoodová, Laing). Zajímavé, že mezi laureáty jako by plátilo, co muž, to lyrik, co žena, to spíše ranařka... S náročnějším textem si někteří při nedlouhé recitátorské zkušenosti ještě technicky neporadili – ale mám-li si vybrat, sama fandím právě těmto zaujatým čtenářům, kterým záleží na tom, aby s objevem úžasného textu seznámili publikum i za cenu, že v soutěži nevyhrají. To se samozřejmě netýká rychlokvašených „výkonů“, kde příprava v řádu dnů (nebo možná jen hodin) nestačila ani na základní zapamatování předlohy. Třeba ten pocit zbytečné trapnosti při „volné tvorbě textu“ na jevišti bude dostatečnou lekcí pro příště...

Už tradiční početní i kvalitativní převaha 2. kategorie se projevila i v rozdělení postupů a ČU. I ti nejmladší z „jedničky“ vypadají nadějně – především inteligentně a zaujatě pro čtení i přednes. (Těžko bych se rozhodovala, jestli tou zajímavější a přínosnější částí přehlídky je pro mě osobně blok recitací, nebo následná debata s partou chytrých stu-

dentů...) V tom, jak o textech hovoří, cítím i přínos nové koncepce maturit: jsou zjevně ze školy zvyklí, že textu je třeba rozumět obsahově i formálně, a toto porozumění je nutné také umět formulovat.

Do 3. kategorie si v posledních letech zaskočí zarecitovat ti z dospělých, které přednes pořád ještě baví a těší – ale nezdá se, že by mu věnovali příliš úsilí. Recitační výkony původně zasazené do celku čapkov-

ského představení zde vyzněly jako by utlumeně. To se ovšem rozhodně nedá říct o Čapkových *Obrázcích z Holandska* v expresivně stylizovaném podání Zdeňka Vrágy: mě jeho až extaticky vyjadřovaný úžas nad obyčejností, barokní expresivita i u textů zcela nebarokních a stylově přímo protikladných vřdycy spolehlivě „dostanou“. Čímž jsem se ovšem od zbytku poroty diametrálně odlišila. Ano, jistě, styl před-

nesu má respektovat styl textu... Ale stejně. Charisma je charisma, i když nepůsobí na každého.

Při zpětném pohledu na onen únorový den mě hřeje, že takové charismatické vyzařování (aspoň v komorním prostředí Jesliček), které neodezní, je zapamatovatelné, vlastně nechybělo nikomu z oceněných.

Lenka Chytilová

Impuls Hradec Králové, Městské kulturní středisko a Divadelní soubor NA TAHU při MKS Červený Kostelec
a Volné sdružení východočeských divadelníků

za finančního příspěvku Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR

ČERVENÝ KOSTELEC '14

Divadlo J. K. Tyla 26. února - 2. března 2014

Východočeská přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla

Počet představení: 12, počet členů hrajících souborů: 166

Lektorský sbor: prof. Jan Císař (předseda), Alexandr Gregar, Jaromír Vosecký,

Nina Martínková, Michal Zahálka, Mirka Císařová (tajemnice)

PROGRAM:

Soubor Jiráskova divadla Hronov

Anton Pavlovič Čechov: *TŘI SESTRY* * Režie: Miroslav Lelek

DS Maska, TJ Sokol Česká Skalice

Karel Čapek: *POŠŤÁČKÁ POHÁDKA* * Režie: Pavla Knápková

Divadlo Exil Pardubice

Donald Churchill: *CHVILKOVÁ SLABOST* * Režie: Ivana Nováková

Divadlo A. Jiráka - Jednota divadelních ochotníků Úpice

Eugeniusz Szybal: *P. R. S. A.* * Režie: Jana Sedláčková

Divadelní soubor Jirásek Chocně

F. R. Čech: *DÍVČÍ VÁLKA* * Režie: Zuzana Pavlíčková

Bystřické národní divadlo o.s., Bystřice nad Pernštejnem

Arnošt Goldflam: *DÁMSKÁ ŠATNA* * Režie: Markéta Lukášková

DS NA TAHU při MKS Červený Kostelec

Petr Strnad: *SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI* * Režie: Jana Jančíková

Divadlo Exil Pardubice

Alois a Vilém Mrštíkovi: *MARYŠA* * Režie: Kateřina Prouzová

TRIARIUS, Česká Třebová

Jan Procházka: *KOČÁR DO VÍDNĚ* * Režie: Josef J. Kopecký

DS Veselé zrcadlo, Gymnázium Ústí nad Orlicí

na motivy filmové povídky Petra Jarchovského *ŠAKALÍ LÉTA*

Režie: Lenka Janyšová

Q10, Studio divadla DRAK, Hradec Králové

W. Shakespeare: *VEČER TŘÍKRÁLOVÝ ANEB COKOLI CHCETE*

Režie: Filip Huml

Divadelní skupina TEMNO, Týniště nad Orlicí

David Drábek: *KOULE* * Režie: Eva Drábková

VÝSLEDKY:

Lektorský sbor na celostátní přehlídku amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně

NOMINOVAL

DS NA TAHU při MKS Červený Kostelec

Petr Strnad: **SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI**

Režie: Jana Jančíková

Lektorský sbor na celostátní přehlídku amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně

DOPORUČIL

Divadlo Exil Pardubice

Alois a Vilém Mrštíkovi: **MARYŠA**

Režie: Kateřina Prouzová

TRIARIUS, Česká Třebová

Jan Procházka: **KOČÁR DO VÍDNĚ**

Režie: Josef Jan Kopecký

LEKTORSKÝ SBOR DÁLE UDĚLIL: ČESTNÁ UZNÁNÍ:

• Miroslavu Lelkovi

za úpravu a režii inscenace hry A. P. Čechova
TŘI SESTRY

• Zuzaně Štěpánkové

za kostýmy k inscenaci hry A. P. Čechova
TŘI SESTRY

- **Květě Vídeňové**
za roli Máši v inscenaci hry A. P. Čechova
TŘI SESTRY
- **Františku Pivoňkovi**
za roli Kulygina v inscenaci hry A. P. Čechova
TŘI SESTRY
- **Rostislavu Hejzmanovi**
za roli Soleného v inscenaci hry A. P. Čechova
TŘI SESTRY
- **Lucii Haškové**
za scénu a kostýmy k inscenaci hry D. Churchilla
CHVILKOVÁ SLABOST
- **Janě Sedláčkové**
za úpravu a režii inscenace hry E. Szybala P. R. S. A.
- **Divadlu A. Jiráka - Jednotě divadelních ochotníků Úpice**
za ansámblové herectví v inscenaci hry E. Szybala
P. R. S. A.
- **Marcele Labíkové**
za kostýmy k inscenaci hry Petra Strnada
SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI
- **Mileně Hořejší**
za roli Marie v inscenaci hry Petra Strnada
SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI
- **Kateřině Prouzové a Aleši Dvořákovi**
za scénu k inscenaci hry bratří Mrštíků MARYŠA
- **Divadlu Exil Pardubice**
za herecké naplnění režijní koncepce inscenace hry
bratří Mrštíků MARYŠA
- **Karlu Peškovi**
za herecký výkon v inscenaci hry
KOČÁR DO VÍDNĚ
- **Divadelnímu souboru Veselé zrcadlo,
Gymnázium Ústí nad Orlicí**
za kolektivní herectví a hudebně choreografickou
složku inscenace ŠAKALÍ LÉTA
- **Michalu Blažkovi**
za roli Kšandy v inscenaci ŠAKALÍ LÉTA
- **Nikole Honzové**
za roli Aleny v inscenaci ŠAKALÍ LÉTA

CENY:

- **Janě Hetflejšové**
za roli Babi v inscenaci hry E. Szybala P. R. S. A.
- **Janě Jančíkové**
za režii inscenace hry Petra Strnada
SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI
- **Ladislavu Jančíkovi**
za scénu k inscenaci hry Petra Strnada
SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI
- **DS NA TAHU při MKS Červený Kostelec**
za ansámblové herectví v inscenaci hry Petra Strnada
SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI

- **Kateřině Prouzové**
za režii inscenace hry bratří Mrštíků MARYŠA
- **Lucii Haškové**
za kostýmy k inscenaci hry bratří Mrštíků MARYŠA
- **Janu Fikejzovi**
za hudbu k inscenaci hry bratří Mrštíků MARYŠA
- **Věře Zapletalové**
za roli Maryši v inscenaci hry bratří Mrštíků MARYŠA
- **Václavu Novákovi**
za roli Lízala v inscenaci hry bratří Mrštíků MARYŠA
- **Aleši Dvořákovi**
za herecký výkon v inscenaci KOČÁR DO VÍDNĚ
- **Tereze Vodochodské**
za herecký výkon v inscenaci KOČÁR DO VÍDNĚ
- **Josefu Janu Kopeckému**
za režii, scénu a světelný design inscenace
KOČÁR DO VÍDNĚ
- **Janu Fikejzovi**
za hudbu k inscenaci KOČÁR DO VÍDNĚ
- **Lence Janyšové**
za režii inscenace ŠAKALÍ LÉTA
- **Filipu Humlovi**
za umělecko-pedagogickou práci se souborem Q10,
Studiem divadla DRÁK Hradec Králové
- **Divadelnímu souboru Q10,
Studiu divadla DRÁK Hradec Králové**
za pohybové artistické herectví v inscenaci hry W.
Shakespeara VEČER TŘÍKRÁLOVÝ
ANEK COKOLI CHCETE
- **Ladce Šťovičkové**
za herecký výkon v inscenaci hry Davida Drábka
KOULE

CENY ZA INSCENACI:

DS NA TAHU PŘI MKS ČERVENÝ KOSTELEC

Petr Strnad: **SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI**

Režie: Jana Jančíková

DIVADLO EXIL PARDUBICE

Alois a Vilém Mrštíkové: **MARYŠA**

Režie: Kateřina Prouzová

TRIARIUS, ČESKÁ TŘEBOVÁ

Jan Procházka: **KOČÁR DO VÍDNĚ**

ŽENSKÝ KOSTELEC

Nejsem velkým příznivcem toho, aby divadelní festivaly měly tzv. „dramaturgickou koncepci“ ve smyslu nějakého obecného hesla, které se potom navleče na jednotlivé inscenace – jako člen dramaturgické rady plzeňského festivalu Divadlo vím, že udělat něco takového smysluplně, je těžké

a nakonec to ve výsledku stejně nevyjde, protože alespoň polovina pozvaných souborů nakonec nemůže dorazit. Letošní ročník Červeného Kostelce jako by takovouhle koncepci měl, a to mnohem důkladnější, než jakýkoliv jiný festival, který jsem v poslední době navštívil. Paradoxně ji měl, aniž by to bylo záměrem – takhle se to zkrátka sešlo, ale jedna tematická linie v něm byla nepřehlédnutelná. Většina inscenací se týkala žen, jejich životů, problémů a radostí...

O domácí inscenaci, která z přehlídky vyšla takřkajíc vítězně, to platí bezesbytku: hra Petra Strnada zvaná *Srdeční záležitosti* přivádí na jeviště čtrnáct žen, které tak či onak vstoupily do života jednoho muže a teď žijí v jeho srdci a rozkrývají vzájemné vztahy. Je to text, který má své problémy, ostatně nejspíš i proto jde o jeho vůbec první inscenaci – kostelecký inscenační tým však evidentně ví, co a jak s ním chce říct a také jak mu na jevišti pomoci. V jednoduchých mizanscénách režisérka Jana Jančíková organizuje jevištní dění tak, aby se divák mezi množstvím postav a časových rovin neztratil, a společně se zdatnými herečkami dovedně balancuje tak, aby inscenace nesla emoci, ale nepodléhala nadbytečné sentimentalitě, k níž má Strnadův text občasné sklony. Na festivalové repríze byly *Srdeční záležitosti* navíc zážitkem z nesmírně živého, kontaktního divadla, které umí komunikovat s divákem.

V jistých ohledech podobně potěšující byla i inscenace **úpického souboru**, který nastudoval současnou komedii *P.R.S.A.* Její autor Vojtěch Štěpánek v ní nabízí jakousi odpověď na „mužský“ polský komediální hit *Testosteron*, vypráví o třech generacích žen z rodiny, kde se nikdy žádný mužský neohřál, a tak musí všechny projít životem a výchovou potomků samy. Jako komedie to rozhodně není žádné veledílo, ale nepochybně text nabízí příležitost pro energické herečky, kterými úpický soubor nesporně disponuje, dokonce do té míry, že například Jana Hetflejšová v roli babičky šarmem i pozitivním nábojem překoná profesionální herečku, která roli hrála v premiérové pražské inscenaci textu. Režisérka Jana Sedláčková navíc z textu rozumně odstranila matoucí závěr předposledního dějství, a tak stvořila vyrovnanou, obecně sdělnou inscenaci lidového divadla, která působí – abych citoval svá vlastní slova z rozborového semináře – jako „energetický koktejl“.

Další podobný materiál skýtá oblíbená hra Arnošta Goldflama *Dámská šatna*, která – ač zachycuje touhy a osudy hereček profesionálního oblastního divadla – láká amatéry trvale a často. Vůbec poprvé na kostelecké přehlídce se s inscenací tohoto textu představil soubor zvaný **Bystřický národní divadlo z Bystřice nad Pernštejnem**. V režii Markéty Lukáškové, jež si zároveň zahrála i jednu ze čtyř rolí, vznikla inscenace, jež se (alespoň na kosteleckém představení) jevila jako pravý opak těch výše zmíněných: rozhodně nej kvalitnější výchozí text, ale zato dokonale uondané jevištní provedení bez špetky energie, v níž čtyři (byť sympatické) herečky posedávají na židlích a hovoří Goldflamovy dialogy takřkajíc v jedné tónině.

K tomu jedna známá pravda, kterou však neškodí čas od času zopakovat: vůbec nejošemetnější je to na divadle

Divadlo A. Jiráska - Jednota divadelních ochotníků Úpice, P.R.S.A.

(a nejen tom amatérském) s texty, které se zdánlivě „udělají samy“, tedy především s konverzačními komedii. Platí to i o textu Donalda Churchilla *Chvilková slabost*, s nímž přijel **pardubický Exil** – text je lehoulince sentimentální kus tzv. „vyššího bulváru“, o dvou bývalých manželích, kteří se setkávají po rozvodu a tak trochu bilancují. S inscenací to dopadá tak nějak napůl: představitelé hlavních rolí Václav Novák i Věra Pojmanová mají nepopíratelné jevištní charisma a jistou hereckou zkušenost, takže je z toho příjemná, byť jaksí nevzrušivá podívaná, které by k poutavějšímu výsledku pomohla preciznější situační výstavba i práce s temporytmem.

Na opačné straně spektra divadelního humoru stojí *Dívčí válka* Františka Ringo Čecha, kus, který je mi ve své původní inscenaci vysloveně protivný. S tím, že to není švanda úplně pro každého, ovšem dle svých slov ke hře přistoupili i samotní inscenátoři z **choceňského DS Jirásek**. Ke cti jim slouží, že se víc než sám autor v původní inscenaci spolehli na humor vyvěrající z textu a méně na všelijaké komediální přehrávání, mrckování a vulgární gesta – dosáhli tak toho, že jsem s *Dívčí válkou* uzavřel dočasné příměří, což je nejspíše to nejlepší, co ve mně inscenace tohoto textu může vyvolat. Škoda jen, že úvodní náznak vysloveně navážno hrané, mystické podívané z mytického dávnověku (včetně hojně se valících mlh) zůstal skutečně jen náznakem – navnadil mě k úvahám o tom, zda by takovýhle přinejmenším naoko vážný přístup Čechův text unesl. (Nakonec jsem došel k tomu, že pravděpodobně ne, ale to je vedlejší.)

Povahy vysloveně paradoxní je *Koule* Davida Drábka. Původně to byla hodinová rozhlasová hříčka o tom, jak se (ne)vyrovnáváme s normalizačním odkazem, kterou proslavil skandál vyvolaný Helenou Fibingerovou, podle níž byla modelována ústřední postava Mileny. Povedený text sám autor pohříchu rozmělnil do jevištní verze, která trvá v Kliperově divadle skoro tři hodiny a původně silné lidské i společenské téma se rozpadlo mezi sledem kabaretních čísel. S **týnišťským souborem Temno** tuto divadelní verzi hry nastudovala Eva Drábková (netřeba asi připomínat, že mezi ní a autorem nejde o shodu jmen), které se do jisté míry podařilo jednotlivým kabaretním číslům vrátit povahu komentáře

DS TEMNO Týniště n/Orlicí, Koule

k reliktnům normalizační kultury, jistá míra rozbíhavosti přesto zůstává zachována – nehledě na to, že ironizování tzv. nízkých forem umění je práce dost ošemetná, protože té ironie si leckdo může nevšimnout. Každopádně je ale oporou celé inscenace Ladka Šťovíčková v ústřední roli Mileny.

Ještě hudebnější komedií jsou známá *Šakalí léta*, která podle divadelní adaptace Miroslava Hanuše zpracovala Lenka Janyšová s orlickoústeckým gymnaziálním souborem **Veselé zrcadlo**. Pro inscenaci je charakteristický zápal a um, s nímž mladí herci a muzikanti přistoupili zejména k inscenování hudebních čísel, krom toho ale evidentně dovedou nahlédnout i dějinné okolnosti příběhu a svět tehdejších dospělých. Těžko se vlastně o inscenaci s odstupem píše něco konkrétního – snad jen tolik, že prokazuje poučnou divadelní práci a přináší potěšení především (ale nejen) z tanečně-hudebních pasáží.

O málo starší herci **královéhradeckého souboru Q10** pod vedením Filipa Humla Krále připravili svébytnou variaci na Shakespearův *Večer tříkrálový* – a podobně jako v předcházející inscenaci *Mnoho povyku pro nic* akcentovali groteskně nadsazenou komediální rovinu, v níž dostává prostor jejich mnohdy až akrobatické herectví. V případě *Večera tříkrálového* navíc hru obalili do několikerého rámce: odehrá-

Divadlo Exil Pardubice, Chvilková slabost

Q10, Studio divadla DRAK Hardec Králové,
Večer tříkrálový aneb cokoli chcete

vá se coby divadlo na divadle a zúčastňují se ho cestující na středomořském parníku někdy ve třicátých letech; divadlo potom přeroste do dějin tím, že Malvoliova frustrace z všeobecné potupy z něj udělá nacistu. Všechny tyto nápady jsou ale spíš naznačené než důsledně provedené a celý rámec najdeme jen na začátku, než aby organicky fungoval v celé délce inscenace. Navíc mě – vzhledem k tomu, že už jsem tento Večer viděl v jiném představení asi před rokem – poněkud zaskočilo, jak nuceně a trochu strnule tentokrát kdysi svěží a živý jevištní tvar vyzněl. Přesto jde o inscenaci, která má své nepochybné kvality jak ve fyzickém herectví, tak v práci s živou hudbou.

Další dva pohledy na klasické tituly jsou dramaturgicky rovněž silně orientovány na ženská témata. **Hronovský soubor** se představil se hrou z nejtěžších: Čechovovými *Třemi sestrami*. Čas od času se někde objeví názor, že o některé věci – třeba právě o Čechova – by se amatérské soubory vůbec neměly pokoušet, hronovská inscenace v režii Miroslava Lelka nicméně ukazuje, že to může mít svůj zřejmý smysl. Lelek správně čte ve hře všechen její komediální náboj, takže se tu nehraje kvazičechovovské lyrické mlno, ale mnohvrstevnatá hra plná života. Lelkovi je k tomu při ruce herecky zkušený soubor, přičemž jaksi „ideální“ výkon předvádí Květa Vídeňová v dokonale tragikomickém pojetí Máši. O něco problematičtější (protože v kontextu inscenace neorganické), přesto však potěšující jsou pokusy o symbolický divadelní výraz – třeba moment, v němž na stále se rozpínající Natálii sestry fyzicky zaútočí. Není to realistické scénování proběhlého děje, nýbrž nepopisný pokus o zachycení nitra tří sester.

Podobný odklon od realistického vyjadřování je charakteristický i pro *Maryšu*, jak ji v **pardubickém Exilu** inscenovala Kateřina Prouzová. Způsob, s nímž si pohrává s různými rovinami stylizace, je nesmírně poutavý a poučený, navíc ve Věře Zapletalové a Václavu Novákovi má v rolích Maryši a Lízala (ale i v dalších účinkujících) zdatné hráče, kteří potřebám komplikovaného jevištního tvaru dostojí. Při veškerém obdivu jsem však k inscenaci vznášel dvě výraznější pochybnosti: za prvé se Prouzové ne vždy daří vytvořit dostatečně nosnou koncepci i v rovině jednotlivých dialogo-

Divadlo Exil Pardubice, Maryša

vých scén, přičemž zároveň ponechává scénický kód mimo rovinu klasické činohry, takže nepracuje ani s dramatickým napětím. A za druhé jsem z inscenace vlastně nevyčetl, že by k *Maryši* něco podstatného dodávala, že by přicházela s nějakým novým čtením – což je u takto ambiciózní inscenace v mých očích trochu škoda.

Zážitkem z divadla, které formálně experimentuje a zároveň zůstává věrné činohernímu výrazu, se pro mě stal *Kočár do Vídně* v podání **českotřebovského Triaria**; s dovolením tu ocituji svůj poněkud delší porotcovský posudek. „Adaptace filmů jsou v českém divadle stále častějším zdrojovým materiálem. Většinou se ovšem převádí ty filmy, které se nějakým způsobem pro jeviště nabízejí, což se o Procházkově a Kachyňově slavném *Kočáru do Vídně* vskutku říct nedá – staví na ryze filmových narativních postupech (především na práci s kamerou) a jeho málomluvný scénář s jednoduchou fabulí je pro dramatický přepis téměř nápadně nevhodný. Režisér Josef Jan Kopecký v programu k inscenaci píše, že se přesto rozhodl pokusit vyprávět ten příběh divadelními prostředky, ale daří se mu ještě o poznání víc: mnohem přesnější by bylo napsat, že na základě tohoto svérázného materiálu ohledává vztah filmového a divadelního vyprávění. Základním stavebním prvkem divadelního *Kočáru* je mobilní točna, na niž Kopecký (po vzoru známém z Českého Krumlova) umísťuje několikařadou elevaci pro diváky – a v prostoru kolem ní se odehrává příběh putování tří nešťastných lidí s vozem. (Ten tu – oproti filmu – táhne samotná hlavní hrdinka.) Pohyb točny je důmyslně provázaný s pohybem postav, lehká kodrcavost pohybu točny navíc na diváky přenáší pocit cesty po lesních cestách. Klíčová je potom práce s bodovým reflektorem, který je jediným zdrojem světla – a Kopecký díky němu vytváří jakousi divadelní analogii způsobu, jímž může divákovo oko vést filmová kamera. *Kočár do Vídně* v tomto ohledu překračuje kontext amatérského divadla a začleňuje se například po bok inscenace *Wanted* Welzl Jiřího Havelky z Dejvického divadla, která se jinými způsoby pokouší o totéž. Vyznění *Kočáru do Vídně* výrazně spoluutvářejí také herecké výkony Terezy Vodochodské, Aleše Dvořáka a Karla Peška v hlavních rolích

– silné, autentické a zcela nezávislé na filmových předobrazech.“

V úhrnu toho bylo víc než dost, co na programu kostelecké přehlídky dělalo radost – a také dost důvodů k tomu, aby se člověk těšil zase na příští ročník. Východočeští divadelníci vesměs vědí, co a proč dělají, a zároveň si nekladou malé cíle a neustále se posouvají. Což je vždy příjemné zjištění.

Michal Zahálka, foto Ivo Mička

TVÁŘE JOSEFA TEJKLA

Pět let uplynulo od nečekaného úmrtí Josefa Tejkla, zakladatele, režiséra, herce a scénografa amatérských divadelních souborů, mj. Divadla Jesličky z Hradce Králové, souboru Samohana či Černých šviháků z Kostelce nad Orlicí. Samozřejmě i dramatika, byl dokonce čtyřikrát nominován na Cenu Alfréda Radoka. Řadu jeho inscenací viděli návštěvníci i na východočeské přehlídce

amatérského divadla v Červeném Kostelci. Letos se při té příležitosti konala i výstava Pepíkových obrazů – jako univerzální duch byl Josef Tejkl i malířem. „Tvorba mých obrazů je cesta na kopec, který zřejmě stojí na divadelním jevišti,“ nepochal se prý kdysi slyšet. V Červeném Kostelci byly vystaveny jeho malby i kresby, architektura, krajiny i portréty.

Tejklův tvorbu známe jako autentickou, bezprostřední a syrovou výpověď, podobnou jako byla jeho tvorba dramatická, a jako byl on sám. Jeho obrazy představují expresivní zákoutí, jejichž perspektiva žije svým vlastním životem, jsou výrazem člověka, který spěchá, protože toho má příliš na srdci a času je tak málo. Samostatnou kapitolou jsou pak portréty přátel, především žen, k nimž měl Tejkl vždy originálně otevřený vztah.

„Lidé v panelových domech mají prázdné zdi, které by se mohly zaplnit,“ říkával Pepík, svou výtvarnou tvorbu nikdy příliš nepřeceňoval a způsobem sobě vlastním ji ironizoval. Uspořádat výstavu v rámci divadelního festivalu byl okamžitý nápad herečky a Pepíkovy kamarádky Jany Portykové. „Pepík by měl určitě radost, že se prostřednictvím svých obrazů znovu objevil mezi svými přáteli divadelníky,“ řekla. Jana také připravila společně se svými kolegy program vernisáže, kromě písni v podání Kristýny Dufkové a Karla Peška, jež na piano doprovodila Monika Janáková, přečetli Jaroslav Pokorný s Janou Portykovou Tejklův povídky *Výlet do Alp* a *Kýč*.

Hynek Šnajdar

Impuls Hradec Králové a Volné sdružení východočeských divadelníků ve spolupráci s Divadlem DRAK, s finanční podporou Královéhradeckého kraje, Ministerstva kultury ČR a Města Hradec Králové

AUDIMAFOR 2014

28. - 30. března, Divadlo Drak Hradec Králové

Postupové kolo celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek, přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna a divadel poezie Wolkrův Prostějov.

Lektorský sbor: prof. Jan Císař, Vladimír Hulec,

Alena Zemančíková, Michal Zahálka

17 projektů + výstava, počet členů hrajících souborů: 115

PROGRAM:

Divadlo Jesličky JT, Hradec Králové

Molière: ZDRAVÝ NEMOCNÝ

Režie, úprava, výprava: Jaroslav Pokorný

Ted', nádech a let', Pardubice

David Zelinka, Karolína Plachá: KAVKAZSKÉ ARABESKY

Režie: David Zelinka

Divadlo Jesličky JT, Hradec Králové

A. S. Puškin: GABRIELIÁDA

Dramatizace, úprava a režie: Ema Zámečnicková

MUR, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

TEN, KTERÝ PŘEŽIL VARŠAVU

- pohybově-výtvarná exprese inspirovaná melodramem

A. Schoenberga „A Survivor from Warsaw“

Divadelní soubor Q10, Studio Divadla DRAK,

Hradec Králové Richard Brautigan:

V MELOUNOVÉM CUKRU * Režie: Filip Huml

Hana Voříšková a Kateřina Duspivová, Choceň

SVĚTLUŠKY – večerní chvilka poezie

Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

Ch. Perrault, G. Basile: KRÁSKA VE DŘEVĚ SPÍCÍ

1. část pro děti (pohádka),

2. část - výhradně pro dospělé

DREJG Náchod

ZNI!BLÁ!ZNI!

Dramaturgie a režie: Štěpán Macura a soubor

Děvčátko a slečny, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM

(Ch. Perrault, B. H. J. Bílovský a soubor)

Divadlo Jesličky JT, Hradec Králové

Robert Bolt: OBYČEJNÍ LIDÉ

Dramatizace, úprava a režie: Kateřina Faltejsková

D.R.E.D. (Náchodsko Kladsko Pražsko)

Ondřej Pumr: NOCTUR * Režie: Ondřej Pumr

KOSTEL - 15 minutová Audiowalk skrz Českobratrský

evangelický kostel. Koncept: Jan Mocek

Divadlo Najt, Pardubice

Andy Warhol: OD „A“ K „B“ A ZASE ZPĚT

Režie: Divadlo najt

Kandrdas, o. s.; Hořice

Jean Dell & G rald Sibleyras: A  ZIJE BOUCHON!

Režie: Martin Tulka

Divadlo Jesličky JT, Hradec Králové

J. L. Barraud: ALCHEMIE LIDSKÉHO TĚLA

Dramatizace,  prava a režie: Josef Jan Kopeck 

Mikrle, ZU  F. A. Šporka, Jaroměř

OBOČÍ (M. Palla)

Po celou dobu přehlídky byla v ateliéru v Labyrintu Divadla Drak instalována výstava knížek a krasohled 

Pokoj ek Hany Vo i kov 

VÝSLEDKY:

Lektorsk  sbor na **WOLKRŮV PROSTĚJOV**

DOPORUČIL

Divadlo Jesličky JT, Hradec Králové

A. S. Puškin: **GABRIELIÁDA**

a udělil  estn  uznání za inscenaci

Hana Vo i kov  a Kateřina Duspivová, Choceň

SVĚTLUŠKY – v cern  chvilka poezie

a udělil  estn  uznání za inscenaci

Divadlo Najt, Pardubice

Andy Warhol: OD „A“ K „B“ A ZASE ZPĚT

a udělil cenu za inscenaci

na **ŠRÁMKŮV PÍSEK**

DOPORUČIL

KOSTEL - audiowalk skrz  eskobratrsk  evangelic-

k y kostel, koncept: Jan Mocek

a udělil  estn  uznání za inscenaci

Divadelní soubor Q10, Studio Divadla DRAK,

Hradec Králové

Richard Brautigan: **V MELOUNOVÉM CUKRU**

a udělil cenu za inscenaci

Triptych souboru Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř
Ch. Perrault, G. Basile: **KRÁSKA V DŘEVĚ SPÍCÍ** -
1. a 2. část a **KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM**
(Ch. Perrault, B. H.. J. Bílovský a soubor)
a udělil **cenu za inscenaci**

Divadlo Najt, Pardubice
Andy Warhol: **OD „A“ K „B“ A ZASE ZPĚT**

na MLADOU SCÉNU

DOPORUČIL

Divadelní soubor Q10, Studio Divadla DRAK,
Hradec Králové

Richard Brautigan: **V MELOUNOVÉM CUKRU**

Triptych souboru Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř
Ch. Perrault, G. Basile: **KRÁSKA V DŘEVĚ SPÍCÍ** -
1. a 2. část a **KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM**
(Ch. Perrault, B. H.. J. Bílovský a soubor)

LEKTORSKÝ SBOR UDĚLIL CENY:

- divadelnímu souboru **Ted', nádech a leť**,
Pardubice za divadlo jako přátelské setkání
- divadelnímu souboru **Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka,**
Jaroměř za návrat ke zdrojům pohádky v inscenacích
KRÁSKA V DŘEVĚ SPÍCÍ
a **KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM**
- **Janě Tiché a Nadě Kubínkové**
za herectví v inscenaci **OD „A“ K „B“ A ZASE ZPĚT**

ZÁPISKY Z AUDIMAFORU

Sedmnáct představení v šestačtyřiceti hodinách – to je i na divadelní festival přímo obzerné množství divadla. Letošní ročník Audimaforu našťestí nabídl natolik pestrou krmí, že to bylo přežráním příjemné a (byť vyčerpávající) zdravé, protože inspirativní. Díky za to, všem účinkujícím bez výjimky – a v těchto stručných zápiscích festivalu jen pár slov k tomu, co mě nad jednotlivými body programu napadalo.

Audimafor jsme si navykli vnímat především jako přehlídku experimentálního divadla, ale to je jen jedna část jeho zaměření – dovolím si tedy své úvahy začít tam, kde ortodoxní hledači experimentu nic moc najít nemohli. **Hořícký studentský soubor Kandrdas** sehrál současnou francouzskou komedii *Ať žije Bouchon!*, v níž tandem Dell-Sibleyras (známý u nás zejména díky konverzačce *Půldruhé hodiny zpoždění*) uhnul směrem k absurdní frašce a na příběhu vypečeného starosty venkovského městečka satirizuje problematiku eurodotací. Sympatický soubor už svým názvem signalizuje, že nadbytkem jevištních zkušeností neoplyvá, a k dokonalosti tak chybí čistě řemeslný základ, přesto jde o divadlo dělané s vědomím toho, proč a o čem chci hrát, a s evidentní energií, která se i v ospalém nedělním dopoledni přelila i do publika.

Kandrdas o.s., Hořice, Ať žije Bouchon!

Mladá režisérka Kateřina Faltejsková se v hradeckém **Divadle Jesličky** Josefa Tejkle pustila do hry Roberta Bolta *Člověk pro každé počasí*, navíc v ambiciózní úpravě pod názvem *Obyčejní lidé*, který naznačuje možný směr výkladu. Výsledek, myslím, doplatil mimo jiné na to, že Boltova hra má lepší pověst, než si zaslouží, a dnes už poněkud zestarala – nehledě na to, že pro mladé herce je to opravdu náročný úkol. Faltejsková upravuje a režíruje se zjevným rozmyslem a s vědomím cíle; působilo-li festivalové představení poněkud akademicky, nic to nemění na tom, že v ní (ale i v celém tvůrčím týmu) cítím nadějný, přemýšlivý talent. Potěšující tím spíše, že se nebojí naložit si takto nevdechý a náročný úkol a vystavit se navíc ještě k tomu přehliživým radám typu „hrajte něco, co je vám blízké, čemu rozumíte“. (Ano, tím mířím do vlastních porotcovských řad, ale budiž to vnímáno jen jako láskyplné pošouchnutí.) O další z **jesličkovských** inscenací, *Zdravém nemocném* v režii Jaroslava Pokorného, snad jenom tolik, že známé divadelněvědné moudro praví: představení není inscenace. Existují očiti svědkové toho, že původně šlo o nesmírně zábavnou komediální inscenaci – věru nevím, co se s ní stalo, ale mám dojem, že i tvůrci sami tuší, že festivalová repríza v tomto směru nefungovala. Pochvala alespoň živé hudbě v provedení tzv. Úchyl bandu. A do třetice **Jesličky**: Ema Zámečnicková inscenovala vlastní divadelní přepis Puškinova půvabného veršovaného apokryfu *Gabrieliáda*, vyšla z toho neméně půvabná scénická podívaná, která se může opřít o tvárné herecké kvarteto v čele s Adélou Černíkovou v roli jaksi pikantní panny Marie. Ohromně dobře funguje i hudba, rovněž od Černíkové.

Štěpán Macura se „svými“ gymnazisty z **DREJGU** tentokrát přivezl inscenaci *Zni!Blá!Zni!*, v níž je k vidění něco, co už můžeme pomalu nazvat „dregovským stylem“: mnohozdrojová literární koláž interpretovaná mnohačetným hereckým kolektivem. Je to způsob tvorby, který má své nepopíratelné pedagogické přednosti a studentům (a do jisté míry i divákům) představí texty, s nimiž by se jinak asi nesetkali (např. včetně půvabné *Chvály bláznivosti* Erasma Rotterdamského), k větší jevištní působivosti by však byla třeba důkladnější práce s textem po stránce dramaturgické (místy

Divadlo Jesličky Josefa Tejkla,
stálá scéna ZUŠ Střezina Hradec Králové, Gabrieliáda

DREJG Náchod, ZNI!BLÁ!ZNI!

Divadelní soubor Q10, Studio Divadla DRAK,
Hradec Králové, V melounovém cukru

se tu tvoří až příliš zaumná koláž pro koláž) i po stránce herecko-interpretační.

Byla-li řeč o tom, jak je prospěšné brát si velké úkoly i za cenu toho, že budou nad naše momentální síly, je třeba zmínit pro mě nesmírně sympatický projekt Kateřiny Prášilové z **jaroměřského souboru**, která se pustila na nesnadné území tanečního/fyzického divadla a navíc na podkladě

tak těžké látky, jakou je Schoenbergův melodram *Ten, který přežil Varšavu*. Inscenace trpí jistou naivitou a vnějškovostí, přesto prokazuje svéhlavé ohledávání možností divadla i sebe sama – což je nepochybně věc hodná obdivu. Z úplně jiné strany se jaroměřští představili s drobníčkou *Obočí Mariana Pally*, inscenovanou v duchu specifické poetiky předlohy jako site-specific na pánském záchodě. Spíš než na meze svých vlastních možností tentokrát tvůrci takřikajíc dojeli na nijak zvlášť nosnou předlohu, přesto mělo to toaletní setkání jistý půvab.

Hlavní síla jaroměřských však spočívá jinde: v důmyslné práci s loutkou a s tradicemi loutkového divadla, což letos opět dokázali v jakémsi inscenačním chumlu *Kráska v dřevě spící I.*, *Kráska v dřevě spící II.* a *Kázání děvčátkům a slečnám*. Chumlu, který jsme coby porota prohlásili za uzavřený triptych a jako takový odeslali na Šrámkův Písek, neboť krom dovedností čistě loutkářských jde také o divadlo experimentující s možnostmi divadelního vyprávění a příběhu obecně. *Kráska* i *Kázání* se vrací k prapůvodním verzím pohádek, jež dnes známe jako Šípkovou Růženku a Červenou Karkulku, ale známe je, jak se ukazuje, notně uhlazené. V případě *Krásky* jde inscenačně o důvtipné maňáskové divadlo na vysoké úrovni, které se na druhý díl „pouze pro dospělé“ změnil v ryzí švankmajerovský horor, u *Kázání* zase tvůrci (tvůrkyně?) spojili pohádkový příběh s košatým barokním kázáním. To by mohlo prozatím stačit - s postupující festivalovou sezónou se o inscenacích bude ještě jistě mnoho chytrého psát.

Znamé exilačky Naďa Kubínková a Jana Tichá pod hlavičkou **Divadla Najt** přivezly inscenaci *Od „A“ k „B“ a zase zpět* podle stejnojmenné předlohy Andy Warhola, který si (v neokázalém podání Nadi Kubínkové) na jevišti telefonuje s „B“, ženou, múzou, nebo snad více ženami a múzami (Jana Tichá). „B“ má nepoměrně více prostoru než Warhol, do telefonu žvaní o všem a o ničem, díky čemuž má inscenace obecnější obsah než jen připomenutí ikony pop artu – ze strany B jde vlastně o jakýsi „příběh obyčejného šílenství“, a jejímu životnímu balastu lze docela dobře rozumět. Ani ten pop art ale nezůstává stranou: inscenace má jednak nesmírně stylovou scénografii, již dominuje dobová rudá lednička, jednak důvtipně pracuje s projekcemi v podobě dotáček a animací, které představují jakousi dnešní cestu k warholovskému uměleckému odkazu. V inscenaci se tak snoubí vysoké činoherní kvality s experimentátorstvem, které dovede neokoukaně pracovat i s něčím tak ošumělým, jako je projekce.

Kombinace činohry a experimentátorství je vlastní i scénické adaptaci Brautiganovy novely *V melounovém cukru*, s níž se na domácí půdě představil **soubor Q10**. Souboru pod režijním vedením Filipa Humla se znamenitě daří zachovat nejednoznačnost a neuchopitelnost předlohy. Výsledkem je nevšední inscenace, která v mnoha ohledech průběžně nabourává a znejistňuje navyklé vnímání divadelního představení - scénářem, který si důvtipně pohrává s absencí jasně uchopitelné kauzality a jen matně konturovaným příběhem, počínaje, a propracovaným zacházením s hudebním plánem, světlem a nepravidelným hracím prostorem zdaleka

Jana Tichá, Divadlo Najt, Pardubice, Od A k B a zase zpět

vání o životě, a to včetně pohostinnosti bez ohledu na to, zda zrovna máme hmotný dostatek. Že je součástí inscenace sdílená hostina, je potom dokonale logické.

Jan Mocek pod hlavičkou **FKK** tentokrát přichystal video-prohlídku nedalekého *Kostela* – důvtipnou bojovku, při níž člověk s tabletem v ruce prochází předem určenou trasu a na obrazovce sleduje to, co se na daném místě nacházelo někdy dřív. Zprvu je to jen zážitek z dvou pohledů na jedno místo v různé denní době, postupně se však na obrazovce začne cosi dít. Půvabně znejistující zážitek, který se dostává už mimo výšeč těch nejvolnějších a nejširších definic divadla – stejně jako *Světlušky* **Hanky Voříškové**, noční plenérová instalace papírových lucerniček s básněmi. Za nevšední setkání s nevšedními texty patří Hance velký dík – stejně jako za výstavu jejích rukodělných knížek, která byla oázou klidu v jinak hektickém festivalovém programu. Ale – jak už bylo řečeno – byl to shon nesmírně podnětný a já se už těším, až si ho zase zopakují.

Michal Zahálka, foto Jan Slaviček

nekonče. Inscenaci pokládám za dosavadní vrchol tvorby souboru.

Na tomto místě je čas na jedno drobné přiznání: i když je člověk v divadle od toho, aby si o něm něco myslel, může se mu stát, že si neví rady. Na letošním Audimaforu jsem si rady nevěděl hned dvakrát: na *Nocturu* Ondřeje Pumra a jeho **DREDu** je mi sympatická umanutost, s níž vytrvale osahává hranice divadelního prostoru a diváka v něm, u *Alchymie lidského těla* Josefa Jana Kopeckého zase zkoumání možností přirozeného bytí na jevišti. Jako divák jsem ale zůstal v obou případech dokonale mimo – a nic víc si o tom vlastně nemyslím, za což se všem čtenářům ještě jednou omlouvám. I přes některé řemeslné nedokonalosti a neobratnosti mě naopak nesmírně upoutalo a vtáhlo posezení s pardubickým divadlem **Ted', nádech a let!** nad inscenací *Kavkazské arabesky*, zdivadelněným vyprávěním o tom, co autoři potkali na cestách Gruzii. Jednoduchými prostředky se hercům daří zprostředkovat jinou mentalitu a jiné uvažo-

Divadlo Jesličky Josefa Tejкла, Hradec Králové,
Zdravý nemocný

Impuls Hradec Králové a Volné sdružení východočeských divadelníků ve spolupráci s Divadlem DRAK
s finanční podporou Královéhradeckého kraje, Ministerstva kultury ČR a Města Hradec Králové

LOUTKÁŘSKÁ A DĚTSKÁ DIVADELNÍ PŘEHLÍDKA

11. - 13. dubna, Divadlo Drak, Hradec Králové
postupové kolo celostátní přehlídky Loutkářská Chrudim
a přehlídky dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů Dětská scéna.

Lektorský sbor: Nina Malíková, Ivana Sobková, Jakub Hulák, Václav Klemens, Tomáš Volkmer
Počet představení: 23, počet účastníků: cca 185

PROGRAM:

Divadlo Jesličky JT, Hradec Králové

JAK TO BYLO V DĚJINÁCH, na motivy Starých pověstí českých
Aloise Jiráska, scénář a režie: Monika Janáková

EMBE, Divadlo Jesličky JT, Hradec Králové

Jiří Polehňa na motivy A. Mikulky: PRAPODIVNÁ POHÁDKA
Režie: Jiří Polehňa

Pufry, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou

Petra Hlubučková a kolektiv: ...DOBROU NOC!
Koncept, dramaturgie, režie: Petra Hlubučková

Děvčátko a slečny, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM
(Ch. Perrault, B. H. J. Bílovský a soubor)
Úprava, dramaturgie a režie: soubor a Jarka Holasová

Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

Ch. Perrault, G. Basile: KRÁSKA V DŘEVĚ SPÍCÍ
1. část pro děti (pohádka);
2. část (výhradně pro dospělé)
Režie, dramaturgie, scénografie, loutky, zvukový plán: soubor

Za dveřmi, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou

J. Thurber, J. Dvořák, P. Šrut: BAJKY
Úprava a režie: Romana Hlubučková

Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

K. J. Erben: O ŠMOLÍČKOVÍ
Úprava, dramaturgie a režie: Jarka Holasová

Barevné knoflíky, ZUŠ Třebechovice p/Orebem

pásmo veršů Jiřího Žáčka a Miroslava Jágra AHOJ MOŘE!
Režie: Jiřina Krčíková

Studio Šrámkova domu Sobotka

HOU, HOU HALIHOU!
na motivy severského příběhu Astrid Lindgrenové
Dramaturgie, režie: Lada Blažejová

Dramatický kroužek, ZŠ Železnická, Jičín

autor F. Nepil, úprava R. Koníř: O SEDMI DNECH
Režie: Richard Koníř, Pavel Horák

Rozcuchaní vrabčáci, ZUŠ Třebechovice p/O.

Miloš Macourek: JAK MACH A ŠEBESTOVÁ VYLÉČILI
KROPÁČKOVÍ ANGINU
Dramaturgie, úprava a režie: Jiřina Krčíková

Part'áci z Divadélka pod zámek, ZUŠ Náchod

REALITY SHOW
Autor a režie: Petra Výtvarová Krausová

Zip, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou

Jiří Kahoun: POHÁDKY SE SLUNÍČKEM
Úprava, dramaturgie a režie: Romana Hlubučková

Za dveřmi, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou

KDO JE STATEČNÝ
Úprava a režie: Romana Hlubučková

Nikdo nic neví, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

podle A. Jiráska a B. Nikla ZE STARÝCH POVĚSTÍ?
Režie: Jarka Holasová a soubor

Studio Šrámkova domu Sobotka

AŤ VÁS BLECHY ŠTÍPOU CELOU NOC! na motivy příběhů
Cornelie Funkeové, dramaturgie a režie: Lada Blažejová

DS Q10, Studio Divadla DRAK, Hradec Králové

Filip Huml: O VELIKÉM DRAKU
Režie: Filip Huml

Maminy Jaroměř

Jana Dvořáčková: KOCOUR V BOTÁCH
Režie: Jana Dvořáčková

Miss Blechy Jaroměř

ČARODĚJ, nJana Ticháámět: Pája a Denda Dostálový, Lenka
Jechová
Úprava, dramaturgie a režie: Jana Dvořáčková

Ročníkový soubor Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec

Ivan Wernisch: CHODIT PO PROVAZE JE SNADNÉ
Režie: Michaela Homolová

Turnovské divadelní studio / nesoutěžní

Petr Haken dle WS:
ROMEO A JULIETKA ANEB MONTEKOVÉ A KAPULETKY
Režie: Petr Haken

DLS Blechy Jaroměř

DÁREK PRO KACHNIČKU
Jana Dvořáčková s použitím motivů z pohádky
H. Ch. Andersena, režie: Zdeňka Brouková

LEKTORSKÝ SBOR UDĚLIL CENY:

- Souboru Děvčátka a slečny, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř za působivé inscenační pojetí KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM
- Souboru Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř za vynikající loutkohereckou práci v inscenaci KRÁSKA VE DŘEVĚ SPÍCÍ
- Souboru Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř za režijní řešení inscenace O ŠMOLÍČKOVÍ
- Dramatickému kroužku ZŠ Železnická, Jičín za inscenaci O SEDMI DNECH
- Souboru Zip, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou za kolektivní souhru v inscenaci POHÁDKY SE SLUNÍČKEM
- Divadelnímu souboru Q10, Studiu Divadla Drak, Hradec Králové za naplnění režijního záměru v inscenaci O VELIKÉM DRAKU
- Ročníkovému souboru Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec za výtvarné pojetí inscenace CHODIT PO PROVAZE JE SNADNÉ

POSTUP NA LOUTKÁŘSKOU CHRUDIM

NOMINACE:

Soubor Děvčátka a slečny, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř s inscenací KÁZÁNÍ DĚVČÁTKŮM A SLEČNÁM

DOPORUČENÍ:

Soubor Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř s inscenací KRÁSKA VE DŘEVĚ SPÍCÍ (část pro děti i část pro dospělé)

Divadelní soubor Q10, Studio Divadla Drak, Hradec Králové s inscenací O VELIKÉM DRAKU

POSTUP NA DĚTSKOU SCÉNU

NOMINACE:

Dramatický kroužek ZŠ Železnická, Jičín s inscenací O SEDMI DNECH

DOPORUČENÍ:

Soubor Zip, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou s inscenací POHÁDKY SE SLUNÍČKEM

Už potřetí proběhla loutkářská a dětská divadelní přehlídka společně a konala se 11. -13. dubna opět v Divadle Drak, kde má vynikající zázemí - jak v přístupu techniků, tak paní Věrušky za barem. A také ve využití programu pro děti v Labyrintu v době, kdy si jejich vedoucí povídají s lektorským sborem. Viděli jsme celkem 23 představení, z toho jedno nesoutěžní. O postup pouze na Dětskou scénu usilovalo 9, na Loutkářskou Chrudim 6 a na obě celostátní přehlídky současně 7. Začnu těmi, které se snažily postou-

Soubor Zip, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, Pohádky se sluníčkem

pit jen na Dětskou scénu. Celou přehlídku zahájilo **Divadlo Jesličky**, Hradec Králové představením *Jak to bylo v dějinách*, které s žáky 6. ročníku 1. stupně LDO připravila Monika Janáková a v němž se snažili o svůj osobitý pohled na dějiny. Na scéně byly praktikábly různých výšek, mezi nimiž a na nichž hráli. Dramaturgicky se objevovala dvě témata: zlehčující interpretace dějin a spor mezi mužským a ženským principem (hrál jediný kluk, jinak samé dívky), ale ani jedno z nich nebylo dotaženo a představení končilo v podstatě bez pointy. Ale i tak bylo příjemné je sledovat.

Soubor EMBETE, ZUŠ Střezina Hradec Králové zahrál *Prapodivnou pohádku*, kterou s ním na motivy Aloise Mikulky připravil Jiří Polehňa. Mikulka pracuje s absurditou a nonsensem, ale tahle jeho pohádka nepatří k nejlepším a není snadné s ní pracovat, i když taková „pohádka naruby“ děti jistě přitahuje. Ale nebyl nalezen klíč, jak předlohu zdivadelnit a vše zůstalo víceméně u ilustrace.

Barevné knoflíky, ZUŠ Třebechovice pod Orebem připravily pod vedením Jiřiny Krtičkové pásmo veršů Jiřího Žáčka a Miroslava Jágra nazvané *Ahoj moře!* Je to jejich první inscenace a cílem prý byla práce s veršem. Přiveslovaly na praktikáblu za zpěvu písně „Archa má cíl, archa má směr...“, ale ta se k prezentovaným básničkám moc nehodí. Jinak se děti snažily naplňovat záměry paní učitelky, ale bylo trochu cítit, že jsou občas bezradné a moc spolu nekomunikují. Ale to se jistě v další práci s nimi zlepší.

Studio Šrámkova domu Sobotka připravilo pod vedením Lady Blažejové příběh na motivy Astrid Lindgrenové nazvaný *Hou, hou halihou!* Hrají před velkým plátnem realisticky, za ním pak stínohemě. Trochu jsme se v příběhu ztráceli, protože jsme nevěděli, kdo je kdo a protože ve stínohře se odehrávaly jak reálně existující ovce, tak i jakýsi jiný svět (záhrobní). A nevěděli jsme, proč muži za plátnem vadí písnička, která se pořád zpívá a také tento hudební motiv zůstal neuzavřený. Další skupina Studia Šrámkova domu Sobotka zahrála představení nazvané *Ať vás blechy štípou celou noc!* Děti přicházejí se spacími pytlí, ale pak se najednou začínají přehrávat zřejmě jejich sny. Neorientovali jsme se zcela v tom, zda děti spí a jde o sny nebo zda si na

Dramatický kroužek ZŠ Železnická, Jičín,
O sedmi dnech

ty sny hrají. Ale některé obrazy (například strašidlo v ledničce) byly pěkné a představení příjemné, i když nastolený rámec se neuzavřel.

Dramatický kroužek ZŠ Železnická Jičín připravil inscenaci *O sedmi dnech*. Richard Koníř zpracoval námět z pohádky Františka Nepila o potřebě pojmenovat dni v týdnu a tento text v inscenaci ještě povýšili. Je to v podstatě politická satira o zasedání rady s aktuálními konflikty, tak jak je známe. A i když ji hrají děti v rozmezí od druhé do šesté třídy, funguje až neuvěřitelně, a to nemají s divadlem zatím žádné zkušenosti a je to jejich první společná práce. Fungovat ale může především proto, že si děti nehrají na dospělé, ale jsou stále dětmi v lavicích, kde zažívají podobné hádky a osočování, takže je to pro ně srozumitelné. Každá drobná akce je motivovaná, přesně časovaná, děti jsou stále při věci, jejich osobnostní vklad je nesporný, cítí se navzájem, a protože jsou voleny prosté prostředky, dokáží vše uhrát a držet si své charaktery. Takže výsledkem je ucelená a zábavná inscenace.

Rozcuchaní vrabčáci, ZUŠ Třebechovice pod Orebem se představili s jedním příběhem Macha a Šebestové, konkrétně *Jak Mach a Šebestová vyléčili Kropáčkovi angínu* (dramatizace a režie Jiřina Krtíčková). Epizoda působila vytrženě z kontextu, protože jsme se nedozvěděli nic o kouzelném sluchátku a o tom, co znamená. A nemělo by se spoléhat na to, že Macha a Šebestovou všichni znají a budou to vědět.

Partáci z Divadélka pod zámkem, ZUŠ Náchod připravili pod vedením Petry Výtvarové Krausové *Reality show*. Tři děti se válejí u televize (zatímco jejich matka větší prádlo) a chtějí si prostřednictvím reality show bez jakéhokoliv úsilí splnit svá přání, o kterých mluví. Účastní se této show, ale nedopadá to podle jejich představ. To co se děje, není bohužel propojeno s tím, co matka říká dětem na začátku: že splnění přání si musí člověk zasloužit a něco pro to udělat. Toto důležité téma vyšumí a inscenace tak není završena.

Soubor **Za dveřmi, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou** nastudoval v loňském roce pod vedením Romany Hlubučkové inscenaci *Kdo je statečný*. Pod tímto názvem se skrývají

motivy ze známé hry o bojácném tygříkovi, který překoná strach až tehdy, když mu onemocní maminka a musí dojít nesnadnou cestou pro doktora. Tygříka představuje malá hadrová loutka a jinak se pracuje s holemi, které jsou jistě dobrým materiálem pro práci s rytmem, ale vše se odehrálo víceméně v jedné rovině. Tento soubor – a to už se dostávám k představením, která usilovala o postup na obě celostátní přehlídky – se představil se svou novější inscenací nazvanou *Bajky* (autoři J. Thurber, J. Dvořák, P. Šrut). Děti hrály okolo otáčivého paravánu, jednoduchými loutkami, předměty a využily i stínohru. Líbily se některé hezké nápady (například moucha jako bonbón zabalený v alobalu, který pak pavouk zbaštil), ale občas trochu vyšuměly. Ve vypravěčských partech byly ještě trochu rezervy a ne všechna poučení (pro bajky typická) byla v závěru výrazně sdělena.

Soubor Zip, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou nastudoval pod vedením Romany Kahounovy *Pohádky se sluníčkem*. Hrají je děti ze třetí třídy a je to jejich první společná práce. Voleny jsou jednoduché prostředky, aby je děti zvládly a na práci s předměty a jednoduchými loutkami se postupně učí animaci, pomáhají i hudební nástroje a je vidět, že je to baví, že jsou při věci a spolupracují. K vidění bylo celkem pět etudek, z nichž dvě (se šnekem a zpívajícím ptáčkem) se povedlo přesně vypointovat, u těch dalších pointy tak docela nevyšly a stálo by za to ještě je dopracovat. Hezkým nápadem byly proměny výtvarného řešení sluníčka, které bylo v každé pohádce ztvárněno jinou žlutou pokrývkou hlavy. I přes uvedený problém jde rozhodně o inscenaci příjemnou, která je dobrou vizitkou pedagogické práce se začínajícími dětmi.

Soubor **Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř** se postupně rozrůstá, protože letos už jsou čtyři. Pod vedením Jarky Holasové připravily klasickou pohádku K. J. Erbena v Jarčině úpravě pod názvem *O Šmolíčkově*. Hrály na paravánu vytvořeném z barevných látkových pruhů s přírodními šiškami, mezi těmito pruhy, okolo chaloupky z proutků a před paravánem na stole. Potěšila spousta hezkých nápadů, například jezinky vytvořené holou rukou s nasazeným

Soubor Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř,
O Šmolíčkově

oblíčejem a krásné využití práce s prsty při jejich akcích až do samotného závěru. Jelen vytvořený malou loutkou se žlutými parohy z rukou vypadal hezky, ale při hře se trochu ztrácel a také domeček z proutí nepůsobil jako nedobytná ochrana Šmolíčka. Také výstavba příběhu nebyla zcela zřetelně vybudovaná, ale dozvěděli jsme se, že jsme viděli premiéru. Určitě by stálo zato ještě některé věci dotáhnout.

Soubor **Nikdo nic neví, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř** připravil s Jarkou inscenaci *Ze starých pověstí?* Hraje se dvěma loutkami a pak miniaturami a vše se odehrává jako na zkoušce bez Jarky. Někdy jsme se trochu nevyznali, kdy jsou děti za sebe a kdy za postavy, ale občas to blesklo nějakým nápadem a nadhledem a rozhodně jim nechyběla energie, jen by chtělo všechno ještě dotáhnout.

Ročníkový soubor **Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec** přivezl do Hradce inscenovanou poezii Ivana Wernische pod názvem *Chodit po provaze je snadné* v režii Michaely Homolové. Děti v černých tričkách a černobílých elastákách pracovaly s bílým papírem a práce s ním byla působivá. Některé etudy byly víceméně popisné a jen ilustrované, ale jiné se dařilo významově povýšit, například když utržená dušička mrtvého chlapce putuje k nebi. Kromě tvarování papíru se v jednu chvíli na papír kreslilo a pak byl též použit pro stínové divadlo, což poněkud narušilo výtvarnou čistotu celku. Výraznou složkou představení je i zvuk, jakási zvonkohra paličkami na plechové kousky a je škoda, že se posléze tento zvuk přestane dělat živě a je využito reprodukce. Přes všechny připomínky jde ale rozhodně o zajímavou práci a vzhledem k tomu, že jsme viděli první představení této inscenace, budou prý na ní dále pracovat.

Miss Blechy Jaroměř se představily s pohádkovým příběhem nazvaným *Čaroděj*, jehož námět si samy vymyslely a Jana Dvořáčková upravila a režisovala. Hrají loutkami na stole s portálem a ve dvou menších prostorech, ale řada důležitých dramatických momentů zanikne, protože se řada věcí, které by se mohly stát, jen řekne. Příběh je navíc poněkud nepřesvědčivý, protože lze některým situacím těžko uvěřit (například že křišťálová koule, která je základní čarodějovou pomůckou, chce čaroděje napravit). Ale dívky jsou nesporně šikovné a komunikativní.

DLS Blechy Jaroměř pak zahrály v režii Zdeny Broukové pohádku Jany Dvořáčkové *Dárek pro Kachničku*. Hrál se malými marionetami na stole s dekorací. Děj byl nepřehledný a také se poněkud nelogicky pracuje s motivy pohádky o císařových nových šatech. A zase se víc mluví než děje. S podobnými problémy – a to už se dostávám k souborům, které se mohly snažit pouze o postup na LCH – jsme se setkali v inscenaci *Kocour v botách* souboru **Maminy Jaroměř**, které s oběma výše uvedenými soubory pracují. Také tohle představení bylo zbytečně upovídáné, i když příběh byl převyprávěn přehledně. Ale v závěru se trochu rozpadá. Maminy hrály jako obvykle marionetami na stole s dekorací a úvodní situace s dědictvím odehrávající se ve stodole působila slibně. Ale některé jiné situace jsou zase řešeny trochu těžkopádně. A když hrají živě, neorientujeme se vždy, kdy jsou v roli a kdy ne.

Soubor *Děvčátko a slečny*, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř
Kázání děvčátkům a slečnám

Soubor mladých lidí **Pufry, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou** připravil pod vedením Petry Hlubučkové zajímavou etudu nazvanou *...dobrou noc!* Je to pohybové divadlo s maskou, hororově laděné, ale příběh trochu uniká. Začíná zajímavým čtením dívky s její panenkou beze slov v posteli. Nevíme ale, že čtou horor, a proto se pak odehrává upíří rej a v této hororové atmosféře se celá parta evidentně vyžívá. Jen jsme si nebyli jisti, jestli jednou z posledních masek je opravdu panenka, jak se vše propojuje a jestli se sen prolíná do skutečnosti.

Soubor *Děvčátko a slečny*, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř předvedl *Kázání děvčátkům a slečnám*, v němž propojil barokní kázání s původní verzí pohádky o Červené Karkulce Charlese Perraulta ze 17. století. Hrají tři dívky. V úvodu čte jedna z nich z knihy kázání, obrací se na konkrétní diváky a pro ně vybírá různé pasáže. Uvede tak diváky do atmosféry, která je po celé představení silná a působivá a také do příběhu, který se bude dále hrát. Druhé dvě dívky pak v počátku hry odhazují dvě nahé loutky a tím naznačí, že zahrnaná pohádka bude metaforou o padnutí dívky a ony dvě už to padnutí mají za sebou. V průběhu vyprávění se občas používá i francouzština. Atmosféru podporuje živě interpretovaná barokní hudba na gambu (Jan Holínský) a v podstatě všechny využitě prostředky (svíčky, stínohra...). Jen zobrazení vlka ruční pilou je metaforou poněkud jiného druhu, která má blíže k modernějším interpretacím a v tomto kontextu působí poněkud prvoplánově. Po přehrání, respektive spíše ilustrovaném převyprávění moralistního příběhu o pádu Karkulky přistupují dvě dříve padlé dívky k její představitelce, rozplétají jí cop a tak jí pomáhají připravit se na nový pokleslý život a ona sama se v padlou dívku proměňuje výrazným líčením. Některým situacím i promluví by mohlo prospět určité zkrácení, ale vzhledem k propracované formě celku a působivé atmosféře jde o inscenaci rozhodně mimořádnou.

Soubor **Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř** (pod jehož názvem hrají všichni z *Kázání* posílí o Matěje Kubinu) připravil inscenaci *Kráska ve dřevě spící*, která zpracovává nejstarší tištěnou verzi pohádky, v níž se kráska pích-

Divadelní soubor Q10, Studio Divadla DRAK,
Hradec Králové, O velikém draku

Barevné knoflíky, ZUŠ Třebachovice p/Orebem,
Ahoj moře!

ne o vřeten a usíná na sto let. Skládá se ze dvou částí – první je pohádkou pro děti (hrají ji i samostatně) a druhá pouze pro dospělé. Vše se odehrává maňásky v dřevěné kredenci, jejíž prostor je bezesbýtku využit, včetně šuplat, odkud například vylézají víly, či zarůstá království

Ročníkový soubor Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec,
Chodit po provaze je snadné

keři. Loutkoherecká práce s maňásky a reálnou rekvizitou i zvukem je výborná a je hlavním kladem této inscenace. Problémy se objevují v dramaturgii. První část pro děti je přehlednější, ale závěrečné probuzení princezny se nemůže odehrát na scéně, protože k tomu dojde až v druhé části pro dospělé, takže dětem se to jen sdělí a to pro ně rozhodně není ideální. V druhé části je pak i přes některé hezké nápady méně jasné, co a proč se děje, například který zvuk ke komu patří, když se objevují různé pařáty a kdo koho vlastně chroustá. K atmosféře hororu tak daleko víc než tyto objevující se končetiny přispělo průběžné krájení reálné cibule maňáskem. Ale i přes uvedené problémy jde nesporně o inscenaci nápaditou a zajímavou.

Divadelní soubor **Q10, Studio Divadla DRAK, Hradec Králové** nastudoval jednoduchý text Filipa Humla, který se stal základem pro řemeslně kvalitní zpracování a zřejmě naplnění jeho režijního záměru. Schematičnost textu hry *O velikém draku* oživují dialogy „stařen s kníry“, Bohuny a Jaruny, které se pohybují na hranici, kdy už se mohou někomu jevit trochu přešlápnuté, ale pro jiného jsou ještě v normě. V inscenaci se pracuje s loutkami zapůjčenými z Draku, se známými a šikovně využitými komponenty, s metaforou, rytmem. Využije se všechno, co si herci přinesou a co mají na scéně k dispozici. Tím vším, včetně prací s živou muzikou a pohybem dosahuje inscenace téměř profesionálních parametrů a řadou principů připomíná inscenace Divadla Drak. Trochu jsme ale postrádali upřímné hledání a postoj jednotlivých hrajících osobností, projev jejich individuality. Takhle se tyto osobnosti poněkud ztrácejí a stávají se jen součástmi dobře fungujícího stroje.

Tak to je všechno. Ještě se sluší dodat, že mimo soutěž vystoupilo v neděli **Turnovské divadelní studio**, tedy děti Petra Hakena, Teresia Anna a Vojta, v jeho inscenaci s využitím motivů Williama Shakespeare *Romeo a Julietka aneb Montekové a Kapuletky* (a bohužel musím dodat, že se zdaleka nevydařilo tak, jako na Turnovském drahokamu).

Alena Exnarová, foto Jan Slaviček

Impuls Hradec Králové, Divadelní soubor Erben a Město Miletín, Volné sdružení východočeských divadelníků
s finanční podporou Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR

MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO

XII. východočeská přehlídka venkovských divadelních souborů
s postupem na národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim

ve Vysokém nad Jizerou

Miletín, Sousedský dům, 25. – 27. dubna 2014

Lektorský sbor: prof. František Laurin, Alexandr Gregar, Jaromír Vosecký

Počet představení: 9, počet účastníků 145

PROGRAM:

Divadelní soubor Erben Miletín

na motivy J. Štolby VODNÍ DRUŽSTVO

Úprava a režie: Vladimír Kněžourek

LOVČÍČTÍ OCHOVNÍCI, LOVČICE

Ladislav Stroupežnický: NAŠI FURIANTI * Režie: Vladimír Beňo

Zastupitelé a spolky města Miletín /nesoutěžní

Štěpán Hak: ELITA * Režie: Martin Hlavatý

NOS – Nechanický Ochotnický Spolek

Noel Coward: ROZMARNÝ DUCH * Režie: Zuzana Kramářová

Korálka starší – Dětenice

Viktor Dyk: KRYSAŘ * Úprava a režie: Iveta Vališková

DS Zdobničan Vamberk

Marc Camoletti: NA SPRÁVNÉ ADRESE

Režie: Alena Joachimsthalerová

Divadelní soubor J. K. Tyl Meziměstí

Ray Cooney: PEKLO V HOTELU WESTMINSTER

Režie: Irena Kozáková

DS SNOOP Opatovice nad Labem

Václav Havel: AUDIENCE * Režie: Josef J. Kopecký, Aleš Dvořák

DS Symposion Třebechovice pod Orebem

Podle povídek Boccacciova Dekameronu

TAK TROCHU DEKAMERON * Úprava a režie: Jiřina Krčíková

VÝSLEDKY:

Lektorský sbor na Krakonošův divadelní podzim

NOMINOVAL

Divadelní soubor J. K. Tyl Meziměstí

Ray Cooney: **PEKLO V HOTELU WESTMINSTER**

na Krakonošův divadelní podzim

DOPORUČIL

DS Zdobničan Vamberk

Marc Camoletti: **NA SPRÁVNÉ ADRESE**

Divadlo MY Theatre Opatovice nad Labem

Václav Havel: **AUDIENCE**

LEKTORSKÝ SBOR DÁLE UDĚLIL

ČESTNÁ UZNÁNÍ:

- **Vladimíru Kněžourkovi**
za režii inscenace hry Josefa Štolby VODNÍ DRUŽSTVO a za roli Statkáře
- **Růženě Kněžourkové**
za roli Amálie Cafourkové v inscenaci hry Josefa Štolby VODNÍ DRUŽSTVO
- **Pavlu Petrovickému**
za roli Filipa Dubského v inscenaci hry Ladislava Stroupežnického NAŠI FURIANTI
- **Petru Hláskovi**
za roli Jakuba Buška v inscenaci hry Ladislava Stroupežnického NAŠI FURIANTI
- **Vladimíru Beňovi**
za úpravu, hudbu a režii inscenace hry Ladislava Stroupežnického NAŠI FURIANTI
- **Daniele Novákové**
za roli Ruth v inscenaci hry Noela Cowarda ROZMARNÝ DUCH
- **Evě Lukášové**
za roli Madame Arcati v inscenaci hry Noela Cowarda ROZMARNÝ DUCH
- **Ivetě Vališkové**
za úpravu a režii inscenace KRYSAŘ
- **Jitce Králové**
za roli Agnes v inscenaci KRYSAŘ
- **hereckému kolektivu divadelního souboru Zdobničan Vamberk** za ztvárnění postav v inscenaci hry NA SPRÁVNÉ ADRESE
- **Daně Vikové**
za roli Pamelu v inscenaci hry Raye Cooneyho PEKLO V HOTELU WESTMINSTER
- **Jiřímu Žemličkovi**
za roli Číšníka v inscenaci hry Raye Cooneyho PEKLO V HOTELU WESTMINSTER

NOS - Nechanický Ochotnický Spolek, Rozmarný duch

DS Erben Miletín, Vodní družstvo

- **Michaele Šiškové**
za roli Milenky v inscenaci hry Raye Cooneyho
PEKLO V HOTELU WESTMINSTER
- **Ireně Kozákové a Jiřímu Kašparovi**
za návrh scény k inscenaci hry Raye Cooneyho
PEKLO V HOTELU WESTMINSTER
- **Haně Čejkové**
za roli Marceliny v inscenaci
TAK TROCHU DEKAMERON
- **Miloši Čejkovi**
za roli Giacoma v inscenaci
TAK TROCHU DEKAMERON
- **Lucii Hykové**
za roli Lucety v inscenaci
TAK TROCHU DEKAMERON

CENY:

- **Aleně Joachimsthalerové**
za režii inscenace hry Marca Camolettiho
NA SPRÁVNÉ ADRESE a za roli Georgette
v této hře
- **Aleši Kučerovi**
za roli Tajemníka v inscenaci hry Raye Cooneyho
PEKLO V HOTELU WESTMINSTER
- **Ireně Kozákové**
za režii inscenace hry Raye Cooneyho
PEKLO V HOTELU WESTMINSTER
- **Aleši Dvořákovi a Josefu Janu Kopeckému**
za režii a herecké výkony v inscenaci hry
Václava Havla AUDIENCE

CENY ZA INSCENACI:

Divadelní soubor J. K. Tyl Meziměstí
Ray Cooney: **PEKLO V HOTELU WESTMINSTER**
Režie Irena Kozáková

DS Zdobničan Vamberk
Marc Camoletti: **NA SPRÁVNÉ ADRESE**
Režie Alena Joachimsthalerová

Divadlo MY Theatre Opatovice nad Labem
Václav Havel: **AUDIENCE**
Režie Josef Jan Kopecký a Aleš Dvořák

ZVLÁŠTNÍ UZNÁNÍ POROTY

- **Štěpánu Hakovi a Martinu Hlavatému**
za nastudování inscenace ELITA
- **hereckému souboru Zastupitelé a spolky města Miletín** za kolektivní herecký výkon v čele se starostou města Miletín Miroslavem Noskem v inscenaci ELITA

MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO 2014

Devět představení, z toho jedno nesoutěžní, ale porotou a diváky rovněž oceněné, naplnilo přehlídku tzv. venkovských divadelních souborů Královéhradeckého kraje. Kromě již zavedených souborů, které se této přehlídce zúčastňují téměř pravidelně, se letos připojil i nedávno obnovený **ochotnický spolek z Nechanic** s komedií Noela Cowarda *Rozmarný duch*.

Komediální žánr převládl, představily se s ním i soubory, které v Miletíně patří k tradičně úspěšným - **vamberkský DS Zdobničan** (Marc Camoletti: *Na správné adrese*) a **DS J.K. Tyl z Meziměstí** (Ray Cooney: *Peklo v hotelu Westminster*), v duchu zábavných inscenací se představil i místní soubor **Erben**, který přispěl výraznou úpravou staříkové Štolbovy komedie *Vodní družstvo* (1886), již si na jaře zahrál i v pražském Činoherním klubu. Také **ochotníci z Lovčic** přivezli vlastní úpravu původního dramatického textu - Stroupežnického *Našich furiantů*, a **třebouchovičtí** inscenaci ze tří Boicacciových povídek *Tak trochu Dekameron*. A do posledního místečka zaplněný sál Sousedského domu bouřlivě reagoval nespoutaným smíchem a s radostí tleskal (nesoutěžní) inscenaci z pera místního autora Štěpána Haka s názvem *Elita*, kterou

DS Zdobničan Vamberk, Na správné adrese

DS J. K. Tyla Meziměstí, Peklo v hotelu Westminster

s podporou miletínského souboru Erben uvedl příležitostný spolek „**Zastupitelé a spolky města Miletín**“ - složený ze skutečných členů různých hasičských a sportovních spolků. Dokonce ze zastupitelů města v čele se starostou, a ten se představil i jako skvělý herec, dostalo se mu mnoha potlesků na otevřené scéně. K inscenacím v rámci tohoto žánru by bylo možné připojit i opus **Divadla MY Theatre z Opatovic nad Labem**, Havlovu groteskně absurdní hříčku *Audience*. J. J. Kopecký a Aleš Dvořák ji jako tragikomedii mistrovsky hrají už řadu let, oba tvůrci a protagonisté přiznali, že v Miletíně měli už asi dvě stě tisícátou (!) reprízu.

Jedinou inscenací, které se žánrově „vymkla“, byl pokus dětenického souboru **Korálky starší** o vlastní názor na Dykova *Krysaře*, což je pro ochotnické divadlo vředy velkým oříškem. Děteničtí nabídli to, co je jim vlastní: touhu a ambici po divadle s poselstvím, po divadle fantazie a metafory - samozřejmě v rámci dovedností a schopností, kterými disponují - a které se od inscenace k inscenaci vylepšují...

A dostáváme se k hodnocení přehlídky - porota (Jaroslav Vosecký, Alexandr Gregar a prof. František Laurin jako předseda) ocenila cenami a čestným uznáním řadu hereckých výkonů, které byly kořením mnoha představení. Ocenila režisérku Ivetu Vališkovou za nastudování *Krysaře* (včetně inspirativní scény a zajímavého scénického konceptu), také Vladimíra Beňo za osobité uchopení *Našich furiantů* (a odvahu inspirovaně zacházet s postavami).

Cenu přehlídky získaly dokonce tři inscenace, a to opatovická *Audience*, vamberská *Na správné adrese* a meziměstské *Peklo v hotelu Westminster*. První dvě byly na Krakonošův podzim doporučeny, třetí přímo nominována. Což jistě svědčí o tom, že letošní „Miletín“ měl velmi dobrou úroveň a že bylo z čeho vybírat.

O opatovické inscenaci *Audience* nelze pochybovat. Zdobí ji vynikající herecké výkony dnes už ve východočeském prostoru nepřehlédnutelných hereckých (i režij-

ních) osobností, Josefa J. Kopeckého a Aleše Dvořáka. Oba to ostatně dokládají ve všem, na co sáhnou či k čemu se spojí, a to pod hlavičkou nejrozumnějších souborů - připomeňme např. jejich *Měsíční běs* nebo *Kočár do Vídně*. V každém případě je jejich *Audience* prací výbornou a neměla by na letošním Krakonošově podzimu scházet. Další doporučení porota udělila vamberské inscenaci Camolettiho hry *Na správné adrese*. Zaujala sytým komediálním „osobnostním“ herectvím, skvělou výstavbou situací (a gagů) i žánrově čistým zpracováním (cena za režii Aleně Joachimsthalerové). Předností inscenace souboru z Meziměstí *Peklo v hotelu Westminster* je navíc „strojově přesný“ a disciplinovaný výkon celého souboru v nesnadném, avšak zvládnutém inscenačním konceptu (cena za režii Ireně Kozákové). Navíc zaujal vynikající a jedinečný herecký výkon Aleše Kučery, který nakonec o nominaci na Vysoké rozhodl. Kučerovu hereckou kreaci určitě vysoké publikum ocení.

Letošní Miletínské jaro bylo jako obvykle příjemným setkáním, vřelým, otevřeným, přátelským a laskavým - jako to Miletínské sluníčko, kterým starostlivý pořadatelský tým dekoruje každý soubor. Po celý víkend zůstala v Miletíně i většina členů souborů z Vamberka, Meziměstí a Dětenic - své „poslání“ berou vážně i odvážně, chtějí hrát co nejlépe a mají ochotnické divadlo za smysluplnou součást svého života. A každoročně se mohou pochlubit novými posilami...

Erbenův „jarní“ Miletín, podobně jako pro činohru Červený Kostelec, je báječným místem pro taková setkání, ostatně na podzim bude místní soubor hostit už podruhé celostátní přehlídku seniorského divadla. Máme vyřídít čtenářům Divadelní Hromady, že jsou srdečně zváni. Kromě specialit, místního piva Pytlák, Miletínských modlitbiček a topinky Rejžův dech, na vás čeká příjemné sousedství v Sousedském domě a určitě špičková amatérská představení „dříve narozených“.

Saša Gregar, foto z archivu souborů

Školské zařízení pro DVPP KHK, Impuls Hradec Králové, Divadlo Jesličky Hradec Králové,
Volné sdružení východočeských divadelníků s finanční podporou Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR

KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

s postupem na celostátní přehlídku Dětská scéna
Divadlo Jesličky Josefa Tejkla, Hradec Králové 14., 15., 16., 24. dubna 2014

Odborný a organizační garant přehlídky Mgr. Jana Portyková
Počet recitátorů: 76, počet recitátorů v okresních kolech: 433
(Hradec Králové 114, Náchod 85, Rychnov nad Kněžnou 59, Trutnov 86, Jičín 89)

DISCIPLÍNA VS. ZÁBAVA

I. a II. kategorie

To, že výběr textu je alfou i omegou této disciplíny, říkat nemusíme. Nemusíme dokonce ani připomínat, že bez správného, jistého a pevného postoje těla se recitátor zkrátka neobejde. A už vůbec se zde není nutné zmiňovat o precizní artikulaci, temporytmu, dynamice, jiskře v očích a jisté radosti z vyprávění. Všichni tomu rozumí, všichni se podle toho řídí. Jenomže... A tady začíná nelehký úkol pro porotu. Není totiž snadné definovat, co je vlastně správné u oboru, jenž se sice pohybuje na objektivních základech, ale svou krásu získává až v subjektivním citění, prožitku, ba dokonce emocích, které vyvolává. Už u I. a II. kategorie bylo zřejmé, kdo rozumí oněm základům, dokáže s nimi vědomě pracovat a posunout je dál. Krásně vyslovuje, pracuje s tempem a ví, o čem mluví. Nicméně občas jakoby ze své přítomnosti na jevišti neměl radost, jakoby se vše, co o této disciplíně ví, stalo brzdou jeho přirozenosti a energie.

Mezi kolegy porotci jsem letos byla nováčkem. Po mnoha a mnoha letech, kdy jsem sama stála v onom šedočerném prostoru a snažila se získat si publikum a porotce, jsem nyní byla tím, kdo se nechává získávat a bedlivě naslouchá každému slůvku a pozoruje vše, co se před ním odehrává. Malí recitátoři velmi často prokázali, že jejich účast v Krajském kole je oprávněná a inspirativní. Na malém prostoru a často s velmi krátkými texty dokázali zaujmout, vyvolat diskuzi a především potvrdili, že tato disciplína má svoji budoucnost a ti, co ji vyučují, rozumí jejím objektivním základům a dokážou s nimi kvalitně pracovat. Neměli by ale zapomínat, že na jevišti pak nestojí oni, ale jejich svěřenci, kteří potřebují zůstat těmi, kterými jsou. Měli by mít tak prostor pro svoji přirozenost a především se stále bavit tím, co dělají. Jen tehdy se propojí vše, co tento obor nabízí.

III. a IV. kategorie

Mám za to, že letošní ročník byl ročníkem v mnohém velmi přínosným. Mezi soutěžními vystoupeními se totiž objevilo hned několik velmi výrazných, propracovaných, technicky, dramaturgicky i interpretačně skvěle připravených výkonů, které si po právu zasloužily postoupit do celorepublikového kola soutěže. Příjemné potom je i to, že se soutěžící nebáli sáhnout i po méně obvyklých textech, které soutěž ozvláštnily a učinily ji zajímavější. Porota stála před nelehkým úkolem, což není klišé, ale fakt letošního krajského kola. Dlouho jsme se bavili o tom, jak k jednotlivým vystoupením přistoupit a jak je poměřit. Poctivě jsme probírali všechny okruhy našeho hodnocení – a došlo i na drobné jiskření, zvlášť ve snaze vedle sebe porovnat tak neměřitelné věci, jako je postoj přednášejících k obsahu textu, jeho pochopení a uchopení versus zvládnutá hlasová technika, výslovnost, dýchání atp. versus dramaturgická volba, úpravy a pointa textů.

S výsledky jsme ale v porotě spokojeni, myslím, všichni. Nakonec se nám podařilo dohodnout se – aniž bychom nějaký názor zcela odmítli. Reprezentanti královéhradeckého kraje, které jsme do ústředního kola vyslali, mají velký potenciál a věřím tomu, že mají i velkou šanci zabodovat.

Je skutečně příjemné vědět, že je mezi mladými tolik šikovných, přemýšlivých a v přípravě přednesů poctivých recitátorů. Pokud jim jejich zápal vydrží, máme se na co těšit. Pro mne osobně potom bylo zajímavé i setkání s nimi při rozborových seminářích, na kterých naslouchali a uvažovali o jednotlivých připomínkách a dotazech jako skuteční profesionálové. Mimochodem právě při této diskusi se jasně ukázalo, zda svému textu opravdu rozumí, zda pochopili, co přednáší – anebo zda to byla pouze „hraná póza“, kterou s nimi někdo připravil. A jsme znovu u toho, co je potom víc? Pochopení a porozumění, citlivě podaný obsah, ale s (případně) nezvládnutou technikou – anebo skvělá techni-

Za porotu Krajského kola MgA. Petra Hlubučková

ka, dramaturgicky výborně zvolený text, ale s kalkulem zabodovat a s onou „hranou pózou“ v postoji? Ony semináře pro mne byly o to zajímavější, že jsem měl možnost mluvit i s pedagogy, kteří s recitátory ony výstupy připravovali. A nebylo jich málo, kteří ke své práci přistupují opravdu poctivě.

Suma sumárum: Děkuji všem, kteří se do této soutěže zapojili, dětem i jejich učitelům, protože mám najednou zase víru, že mezi námi je dost talentovaných lidí, kteří na sobě chtějí navíc pracovat. A nebojí se předstoupit před porotu. A nebojí se vyslechnout si její soud. A nebojí se případně svůj výkon obhajovat. A vůbec to mají v hlavě prostě srovnáno.

Za porotu Krajského kola Mgr. Josef Jan Kopecký

I. KATEGORIE

Porota:

Lada Blažejová, Tereza Vodochodská, Petra Hlubučková

ČESTNÉ UZNÁNÍ:

- Adéla Josefína Jechová (Kostelec nad Orlicí)
František Hrubín: Červená Karkulka
- Kristýna Trávníčková (Náchod)
Ljuba Štíplová: Sysel
- Tereza Zábrodská (Čestice)
Jiří Havel: Kočičí dům
- Nela Kluhová (Žacléř)
Dagmar Vysoká: Maminkovská škola

CENA POROTY:

- Nikol Plachetková (Solnice)
Zdeněk Adla: Proč se javor na podzim červená
- Natálie Paříková (Dvůr Králové nad Labem)
Zuzana Nováková: Kotě na stromě

II. KATEGORIE

Porota:

Monika Janáková, Petra Hlubučková, Tereza Vodochodská

ČESTNÉ UZNÁNÍ:

- Markéta Vespalcová (Hradec Králové)
Pavel Šrut: Hrabě Drákula a Nováková z III:C
- Kateřina Štěpánová (Deštné v Orlických horách)
Martina Drijverová: Mamiša a paní Holčičková
- Filip Hovorka (Černíkovice)
Karel Poláček: Bylo nás pět
- Andrea Sommerová (Dvůr Králové nad Labem)
Alois Mikulka

POSTUP DO CELOSTÁTNÍHO KOLA:

- Štěpánka Pospíšilová (Třebechovice p/Orebem)
Pavel Šrut: Stěhovavá myš
- Kateřina Pánková (Hradec Králové)
Jiří Holub: Jak se zbavit Mstivý Soni - Pugét

III. KATEGORIE

Porota:

Josef J. Kopecký, Monika Janáková, Petra Hlubučková

ČESTNÉ UZNÁNÍ:

- Martin Karban (Jaroměř)
Ernst Jandl: Přezkoušení gramodesky
Emanuel Frynta: Hlemýžď
- Michaela Součková (Trutnov)
Stanislava Reschová: V zoologické zahradě
Emanuel Frynta: Kráva
- Michael Dolejší (Hradec Králové)
Luděk Nekuda: Pojednání o Šemíkovi
Daniil Charms: Pět boulí
- Hynek Pacák (Hořičky)
Jan Skácel: Uspávanka s básníkem
Miloš Kratochvíl: Může se dům zbláznit?

POSTUP DO CELOSTÁTNÍHO KOLA:

- Kateřina Černá (Rokytnice v Orlických horách)
Robert Fulghum: Prase Norman
Artur Bloch: Lidé jsou jiní
- Eva Voláková (Libáň)
Daniela Fischerová: Vyřezávaná krabička
Oldřich Syrovátka: Jak dvě kozy byly zvědavé

IV. KATEGORIE

Porota:

Josef J. Kopecký, Monika Janáková, Tereza Vodochodská

ČESTNÉ UZNÁNÍ:

- Kateřina Šarounová (Chlumec nad Cidlinou)
Martin McDonagh: O malém, zeleném prasátku
Kenneth Patchen: Vražda dvou mužů...
- Sára Doušová (Hradec Králové)
Karel Čapek – Svatá noc
Jiří Suchý - Z deníku praktické dívky Zuzany Hamlet
- Barbora Skutilová (Rokytnice v Orlických horách)
Jan Vodňanský: Problém s organismem
Ivan Klíma: Krátká povídka o balonku
- Kamila Šourková (Sobotka)
Zbyněk Malinský: Anketa ve 4.B
Hermína Franková: Dáma se nikdy nevyptává

POSTUP DO CELOSTÁTNÍHO KOLA:

- Damián Tejkl (Slatina nad Zdobnicí)
Daniil Charms: Jak jsem se narodil
Ivan Wernisch: Tři Fuové
- Lenka Jechová (Josefov)
Pavel Tomeš: Deník tyranosaura
Christian Morgenstern: Samomluva hlemýždě

bylo...

CYKLUS VZDĚLÁVACÍCH DÍLEN

probíhal podle plánu

DÍLNA HLASOVÉ VÝCHOVY S EVOU SPOUSTOVOU

Zahájit nový rok (4. 1.) s herečkou, dabérkou, režisérkou, lektorkou a učitelkou jevištní řeči a herectví na pražské DAMU, Evou Spoustovou, je štěstí a radost.

Dostalo se nám rad nejen pro jeviště ale i pro profesí a život. Věnovali jsme pozornost sobě, svému tělu a ostatním účastníkům dílny. Pocítili jsme, zaznamenali, naučili se a uschováme nejen pro sebe. Společně jsme křkali, zivali, potili se, smrděli a prděli... a nebrali si to osobně.

„Váš hlas je takový, jak se cítí vaše tělo.“

„Vaše tělo si pamatuje všechny stresy.“

Věta pro všechny: „Jsem nejdokonalější, jedinečný, (doplňte své jméno, příjmení, přezdívkou) na celém světě, už jen proto, že JSEM a nemusím nikomu nic dokazovat, ani sobě ne.“

V sobotu 18. ledna se uskutečnila

VELMI PRAKTICKÁ DÍLNA S PŘEDNESEM

a velmi přínosné setkání s paní Hanou Kofránkovou, rozhlasovou režisérkou a dramaturgyní, učitelkou uměleckého přednesu na DAMU a lektorkou národního kola Wolkrova Prostějova, Šrámkovy Sobotky a festivalu poesie ve Valašském Meziříčí, držitelkou rozhlasové ceny Grand Prix...

Sešli jsme se se svými texty a kamarády, kteří se přednesu věnují nebo k němu své žáky vedou.

Sešli jsme se se svými nápady na výběr a interpretaci

textů s úmyslem přihlásit se do krajského kola přehlídky uměleckého přednesu Wolkrův Prostějov.

Sešli jsme se s chutí zabývat se kategorií umělecký přednes a nelitovali jsme.

Rady paní Kofránkové byly věcné, praktické, adresné a velmi potřebné.

Zaslechnuto:

- „Hm“ je hezký, ale špatně se říká.
- Lachpauza = místo, kde se posluchači smějí
- Udělej z toho psycho-horor.
- „...K. S. se stále ještě šplouchala ve vaně!“

*„Budilova divadelní škola je tu,
aby budila v lidech talent“*

Vendula Burger, zakladatelka školy

S VENDULOU BURGER V DÍLNĚ DRAMATICKÝCH CVIČENÍ PODLE METODY J. LECOQ

S lektorkou výrazné herecké metody jsme se potkali 3. května, tentokrát v prostorách ZUŠ Střezina Hradec Králové. Osmnáct účastníků dílny bylo překvapeno, jak přirozeně metoda J. Lecoqa funguje. Je třeba si na nic nehrát, oprostít se od používaných klišé a falešných líčení detailů a soustředit se především sami na sebe a na partnera ve hře. Pohyb vychází vždycky z centra. V improvizaci a ve skupinové práci je třeba více přijímat, než sebe prosazovat. Setkali jsme se s prací s neutrální maskou a snažili se pochopit, kde je a co chce.

Zaslechnuto při intenzivní práci:

- Smích? Tak to se nepovedlo!
- Přelézt zeď je SLOVO – zařadí se do VĚTY.
- Oči jsou OKNO ven, když se koukáš do země, jsi uzavřený do sebe a v sobě ...moc přemýšlíš, je to literatura v kostýmu...
- Je třeba věci vidět – věřit jim – pak jste schopni je zahrát... najít les v sobě, jednat v prostoru.
- Pokud se dokážeš vyjádřit akcí, není třeba mluvit!

SEZNAMOVÁNÍ S HERECKOU METODOU J. LECOQ

pokračovalo 7. června 2014 s lektorkou Hanou Strejčkovou a posunulo se k improvizacím a inspiracím materiálem.

Po zahajovacím cvičení, kterým účastníci rozešli všechna místa svého těla, začali svým pohybem zahřívát prostor. Potom si připomněli postoj *Samuraje* a naučili se házet rybářskou *Sítí* na širé moře, zopakovali *Rozkvět* a vyzkoušeli si *Lodku* se zvednutýma nohama na plné síti ryb houpající se s jednou rukou za hlavou.

Pracovali jsme ve skupině - jako skupina a hráli jsme si se skupinou. Zopakovali jsme si pevný bod v prostoru, přelézání zdi spojené s pronásledováním, pocítili rytmus dialogu na houpačce, improvizovali bez pravidel i s pravidly od dvojic k trojici, v prostoru až k zadání pro skupinu a o pauzách ve dvojicích vymýšleli ztvárnění tématu *Setkání*.

Hledali jsme pohyb v materiálu, v šátku a v malém předmětu, který se vejde do kapsy, nacházeli inspirace pro tvorbu postavy na jevišti podle J. Lecoqa. A bylo to velmi naplněné setkání s jeho metodou.

Zaslechnuto během dílny:

- *Prohřejte všechny vaše motýrky v těle!*
- *První v improvizaci prostor zabydlí, ostatní to respektují.*
- *Každý materiál inspiruje, je to o hledání...*
- *Skrz materiál se můžete inspirovat a odvozovat (kov-pružina-malé dítě)*

Fotila a zapsala Jarka Holasová

Více se dozvíte na <http://www.budil.cz/>

připravujeme...

PODZIMNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

v současné době připravujeme, více se včas dozvíte elektronicky. Ale určitě zahájíme tradičně dramaturgicko režijní dílnou s dramaturgem Divadla Drak Tomášem Jarkovským. Podrobnosti upřesníme, ale už dnes si můžete vybírat texty a připravovat scénáře.

Jarka Holasová

bude...

ČERVENÝ KOSTelec 2015

Krajská postupová přehlídka
amatérského činoherního
a hudebního divadla

4. - 8. března 2015

Divadlo J. K. Tyla Červený Kostelec

Datum uzávěrky přihlášek: 30. října 2014

Ukončení výběru inscenací: 31. ledna 2015

Přehlídka je otevřená souborům bez ohledu na jejich regionální příslušnost.

Přehlídka zahrnuje účast divadelních souborů v těchto třech kategoriích:

- soubory, které uplatňují principy hereckého divadla dramatické postavy, a soubory, jejichž inscenace vycházejí z textů dramatických autorů;
- soubory využívající různých principů hereckého divadla, jejichž inscenace vycházejí z nejrůznějších zdrojů tzv. otevřené dramaturgie;
- soubory hudebního divadla.

Každý soubor se může zúčastnit se stejnou inscenací pouze jedné krajské přehlídky, která je programově postupovou pro **Divadelní Piknik Volyně**.

POZOR!!! Zúčastní-li se jiné krajské postupové přehlídky, která je programově postupovou na jinou národní přehlídku (např. Šrámkův Písek, Mladá scéna, Krakonošův divadelní podzim), bude tato inscenace vyloučena z jednání programové rady.

Odborná porota krajské soutěže má právo nominace a doporučení neomezeného počtu inscenací s uvedením pořadí pro program celostátní přehlídky. **(Celostátní pozice se v současné době připravují, aktuálně upřesníme.)*

Postupové krajské přehlídky činoherního a hudebního divadla vrcholí **celostátní přehlídkou amatérského činoherního a hudebního divadla**, jež je koncipována jako soutěžní přehlídka amatérských divadelních souborů dospělých, které ve své inscenační praxi reflektují zákonitosti divadla jako uměleckého druhu a jejichž adresátem je dospělé publikum.

Odborná porota krajské soutěže má rovněž **právo doporučení** inscenací s uvedením pořadí **pro program celostátní přehlídky inscenací her pro děti a mládež Popelka Rakovník**.

Odborná porota má možnost udělit další kolektivní i individuální ocenění.

PRKNA PRAŠTĚLA

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

ZPRAVODAJSTVÍ Z POSTUPOVÝCH PŘEHLÍDEK SPŘÁTELENÝCH POŘADATELŮ VE VÝCHODOČESKÉM REGIONU

Z Liberecka:

XIX. MODRÝ KOCOUR 2014

(Liberecký a Ústecký kraj,
postup na Šrámkův písek,
Mladou scénu
a Divadelní Piknik Volyně)

I letos zahajoval sled soutěžních krajských divadelních přehlídek turnovský Modrý kocour. Od 20. do 23. února se konal již jeho devatenáctý ročník, který přinesl jednu zásadní změnu - definitivně se již nehrálo v prostorách kina. Nahradil ho sál ZUŠ, takže se osvěžující debatní pochůzky mezi představeními trochu zkrátily, ale nebyli jsme o ně zcela ochuzeni. Hlavní scéna zůstala v budově městského divadla. Místní restaurace U Karla IV. byla opět místem vyčerpávajících nočních rozborů, které se často těžko ukončovaly, pokračovaly mnohdy i do rozednění.

Program turnovské přehlídky tvořila pestrá nabídka souborů, od klasických činoherních po více či méně experimentující. Spolek **Tyl z Mnichova Hradiště** se představil s hrou Johna

Patricka *Podivná paní Savageová*. Vědomi si svých hereckých možností, za cenu jistých drobných nejasností, tuto komedii o potrestání nepovedených potomků zkrátily a předvedli ve snesitelné délce, s potřebným napětím a tempem.

Na jinou dramatickou tradici navazuje pražské **Divadlo Na tahu**. Představilo se hrou Stanislava Ignacy Lewinského *Fyzik a jeptiška* (za jménem autora se skrývá zakladatel souboru Nejhodnější medvídci René Levinský, parafrázující hru slavného polského dramatika). Z blázince Levinský přesunul děj do jaderné elektrárny Blaník, kam za inženýrem Tichým přijíždí sestra Adalberta s žádostí o povolení k vysvěcení nefunkční turbíny. Text s tradiční citlivostí k autorovi režíroval principál Andrej Krob. Inscenace byla porotou bez větších pochybností doporučena na národní přehlídku do Volyně a tak o ní zajisté bude ještě slyšet.

Inscenací textu s vyzývacím názvem *Podprsenky* od současné polské spisovatelky Zyty Rudzké (nar. 1965) všechny přítomné zaskočil soubor **PODIO Semily**. Hra se jmenuje podle ústřední postavy, majitele skomírající firmy na šití podprsenek. Mezi jevištěm a hledištěm ale vznikla těžko proniknutelná zeď, kterou bylo možné

Turnovské divadelní studio
Romeo a Julietka aneb Montekové
a Kapuletky, foto Jan Slaviček

překonat jen s obtížemi. Přesto byl režisér souboru Zdeněk Lindner oceněn za dramaturgický počin - s pomocí textu u nás nepříliš známé autorky se pokusil o výpověď ke stavu současného světa, kterou se však na jevišti nepodařilo úspěšně realizovat.

Problémy partnerského života řešily inscenace souborů **Oldstars z Prahy** a **Hynkova Hravého divadla z Litoměřic**. V prvním případě šlo o hru Davida Ivese *To nemá chybu*, zručně napsanou aktovku ze života židovských středních vrstev. Výraznějšímu vyznění inscenace, opřené o kvalitní herecké výkony, zabránila scénografie - neodrážela materiální zázemí milenců amerických středních

vrstev. Litoměřický soubor zvolil o „třidu“ slabší text, od Patrika Hartla *Ho-vory o štěstí mezi čtyřma očima*. Větší potenciál, než solidní jevištní interpretaci, nenabízí.

Pozoruhodným příspěvkem přispěl pořadatel Petr Haken svým rodinným divadlem s názvem **Turnovské divadelní studio**. V shakespeareovské variaci *Romeo a Julietka aneb Montekové a Kapuletky* hráli hlavní role sourozenci Hakenovi - se svými hračkami - a pod dohledem přísných rodičů obou rodů u světelného pultu. Do debaty porotců o fenoménu dětského herce vstoupila (samozřejmě teoretická) otázka inscenovaného incestu, respektive jak posuzovat divadlo, hrající-li milence bratr se sestrou. Turnovští samozřejmě zůstali u dětské hry...

Čistou radost z existence na jevišti předvedl **Vichr z hor** z Jablonce nad Nisou s inscenací *Loví zpěv*. Příběh inspirovaný Tajemným hradem v Karpatech a podobnými díly se v podání souboru několikrát dostal do slepé uličky, herci pomocí převleků a paruk přecházeli z jedné role do druhé a někdy si sami nebyli jistí, v které postavě se mají objevit na scéně. Rovněž technika mnohdy viditelně selhala. Pohotoví herci v čele s energií sršícím Radkem Rubášem, autorem a vedoucím souboru, však nedovolili, abychom přišli o velké finále.

Studentský soubor **Stopa Liberec** pod vedením své bývalé členky Vandy Zaplatílkové Hutařové se představil inscenací *Kohout nakřivo*, složenou z několika hororových příběhů. Studenti, vystupující příznačně v pyžamech, je sami napsali. Jemná hra s žánrem se jim vcelku dařila, více v parodických polohách, než ve skutečném vyvolávání pocitů strachu a hrůzy. Mnohé hororové situace dokreslila promyšlená hra stínů i živý, byť nejistý hudební doprovod.

Taneční divadlo **Magdalena Rychnov** vystoupilo s „hraniční“ inscenací *Koho chleba jíš, toho píseň zpívej?* Do čtyř barev rozdělené skupiny mladých studentek se kultivovaně pohybují za doprovodu hudby Carla Orffa a taneční pohyb doplňuje promítání různých tváří, zvláštních struktur či krajiny na

horizont. Výrazové prostředky působily spíše na emoce, ale neposkytly dostatečný materiál pro vnímání tématu - na jevišti bylo dvacet pěkných dívek v krátkých sukničkách, v porotě šest mužů zralého věku, tak si to představte... Inscenace byla doporučena na Mladou scénu v Ústí nad Orlicí.

Milovníci chemické sloučeniny $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-OH}$ si jistě přišli na své při produkci **Divadla OJEBAD Praha** s názvem *Praha-Hronov zpáteční*. Otto Linhart a Oskar Hulec adaptovali na české poměry text ruského autora Jerofejeva *Moskva – Petuški, zpáteční*. Přiznávám, že poetika díla, odehrávajícího se v alkoholu rozostřeném čase i prostoru, mě poněkud mýjela. Přesto rámec cesty - z Prahy do Hronova vlakem - nemohl žádného přítomného divadelníka nechat chladným. Nominace souboru do Volyně jistě vyvolá diskuze a nejen o zvoleném divadelním jazyce...

Zdařilou ukázkou jemné divadelní práce předvedli studenti **Budilovy divadelní školy Praha** inscenaci *Mme Likvidátor*. Na principech francouzské pedagogické metody (Jacques Lecoq) ji připravila ředitelka školy Vendula Burger, a zároveň se představila v titulní postavě. Beze slov byl rozehráván děsivý příběh pořádkumilovné černé dámy a jejích sluhů, akce se odehrávaly ve speciální železné

konstrukci. Využity byly i kouzelnické triky a efekty. Ale dokonalé vyznění vyžaduje přesnost a koordinaci, při jakémkoliv zaváhání se ztrácí potřebná atmosféra, kouzlo se vytratí...

Vrcholem přehlídky bylo vystoupení souboru **D.R.E.D. Náchod** s inscenací *Kolébava*. S mnohačetným souborem zajímavých osobností okolo režiséra a čerstvého otce Ondřeje Pumra jsme byli účastníky obrazného rituálního - přijetí narozeného dítěte do společenství přátel. *„Příběhy nás téměř nezajímají - například proto, že příběhy se prakticky nemění. Dobrý příběh může být dobrý jako paradigma, asociální páteř, či třeba spouštěč imaginace. Kolébavá je ponořená do proudu obrazů, hlasů, minima textu. Kolébání a ukolébavky. Příběh možný, možná dešifrovatelný...“*, píše D.R.E.D. v programu. Na scéně se v doprovodu hudebního tělesa vynořovaly a mizely postavy s pozemskými „zavazadly“. Nazí muži kráčeli vstříc budoucnosti, jeden z nich si několik minut holil svůj „roční“ plnovous, ve zcela přirozeném plynutí se odkrýval běh lidského života. Pak po všech zůstala jen hromada „materiálu-odpadu“, u ní osamocené malé dítě... Tento silný divadelní obraz vyvolal emoce i během veřejných diskuzí. Z úst jednoho z porotců zazněla slova o tom, že není možné dovolit produkce „zneužívající veřejně děti

Junges Theater Nellie Nashorn, Die besseren Wälder

k osobním účelům“. Nesouhlasil jsem, plně totiž respektuji pohnutky Pumra i členů souboru.

Modrý kocour vždycky nabízí řadu nesoutěžních představení, domácích i zahraničních a na několik dní skutečné činí z Turnova divadelní centrum. Ani letošní ročník nebyl výjimkou. Pravidelný účastník, loutkoherec **Adam Walny** z Teatru Warszawa zaujal inscenací *Don Kichote*, založenou na využití několika meotarů – skvělá byla zručnost a nápaditost, s níž dokáže s pomocí techniky skutečné divy. Dobře sehnání němečtí studenti v pestrých kostýmech **Junges Theater Nellie Nashorn** z Lorrachu nabídli bajku o vlkovi, který hledá svou identitu *Die besseren Wälder* (Martin Baltscheit) a ukázali, jak lehce lze na jevišti hrát, zpívat a tančit. Původně jsem v rámci turnovského divadelního maratónu chtěl na toto „nepovinné“ představení jít jen na chvilku, ale nakonec zůstal do konce. Mladík v bílém zpíval píseň Freddie Mercury - i s jeho grimasami a pohyby představujícími vlka - a nakonec po bloudění mezi zvířaty zjistil, že je vlk a s chutí se zakousl...

Letošní ročník festivalu přivítal velké množství diváků, i ze vzdálených míst, divadelníky i nehrající soubory a o to zajímavější byly diskuze. Modrý kocour nabírá sílu. Tentokrát ryze mužská porota pracovala ve složení Radvan Pácl (garant Volyně), Petr Christov, Vladimír Hulec, Karel Tomas, Jaroslav Šilas Stuchlík a doplňoval ji.

Petr Lanta

Doporučení a nominace na národní přehlídky:

DIVADELNÍ PIKNIK VOLYNĚ

Nominace:

Divadlo OJEBAD Praha

s inscenací Praha – Hronov zpáteční

Doporučení:

1. Divadlo Na tahu Praha

s inscenací Fyzik a jeptiška

2. Oldstars Praha

s inscenací To nemá chybu

ŠRÁMKŮV PÍSEK

Doporučení:

1. D.R.E.D. Náchodsko-Kladsko-Pražsko:

Kolébava

2. Budilova divadelní škola:

Mme likvidátor

MLADÁ SCÉNA ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Doporučení:

1. Magdalena Rychnov u Jablonce n/N.:

Koho chleba jíš, toho píseň zpívej

2. Stopa Liberec: Kohout nakřivo

CENY POROTY:

Souboru D.R.E.D.

za inscenaci Kolébava

Divadlu Na tahu Praha

za inscenaci Fyzik a jeptiška

Souboru D.R.E.D.

za hudbu k inscenaci Kolébava

Josefce Pumrové (D.R.E.D.)

za první scénické krůčky

Tereze Kaucké (Oldstars)

za herecký výkon

Budilovské divadelní školy

za scénografii Mme likvidátor

Divadlu Ojebad

za adaptaci předlohy V. V. Jerofejeva pro insce-

naci Praha – Hronov zpáteční

Radku Rubášovi (Vichr z hor)

za herecký výkon

Birgir Vaith (Lorrach)

za pedagogické vedení studentů

Theresia - Anna Hakenová a Vojtěch Haken

(Turnov) za herecký výkon

Zdeňku Lindnerovi (PODIO Semily)

za objev textu

Informace pro zájemce: Rozjíždíme **www stránky Modrý kocour**. Bude to informační web nejen pro Kocoura, ale i pro divadelní soubory nějakým způsobem spřátelené. Místo bude i pro muzikanty. Přístupová hesla do sekcí / Modrý kocour, Divadelní aktivity v Turnově a okolí, Muzika okolo divadla a Muzika v Turnově a okolí/, budou poskytnuta na požádání. Okolí je myšleno nejen geograficky, ale i tvůrčím souzněním.

Petr Modrý kocour Haken

hakenovam@seznam.cz

XXIV. TURNOVSKÝ DRAHOKAM

Kdo se opakovaně vrací na regionální loutkářskou přehlídku pro Liberecký kraj a Český ráj, pořádanou LS Na Židli pod vedením Petra Záruby, těší se na zaběhnuté rituály. Určitě i proto nemá tato přehlídka nouzi o diváky. Program byl letos skutečně nabitý - během soboty a neděle 15. - 16. března jsme viděli celkem 16 představení, z toho 2 nesoutěžní. V odborné porotě se mnou pracovali Hana a Tomáš Volkmerovi.

Nejvíce představení, a to celkem 11, bylo pro diváky od 3-4 let. Zahájil **LS Miss Blechy Jaroměř** s představením *Jak to bývá v pohádkách*, s kterým se v loňském roce zúčastnil přehlídky v Hradci Králové. Letos dívky inscenaci trochu vylepšily a pozitivem zůstal humor, herecké nasazení a vzájemná komunikace. Za energické a komunikativní herectví porota soubor ocenila. **Vlašťovka ZUŠ Turnov**, jmenovitě Jitka Hlaváčková, připravila inscenaci, která vznikla prací s různým druhem materiálu, jeho formováním - až k příběhu nazvaném *Kufry Mufry*. Vše se odehrává beze slov. Porota ocenila výtvarnou podobu inscenace.

Pod názvem **Jakobydivadlo Stružnec** se skrývají babička, dcera a vnučka, které spolu hrají divadlo. Tentokrát si vybraly pohádku *O kohoutkovi a slepičce* a loutky vodí odkrytě. Na scéně jsou kostky s namalovanými ploty a stromy, z nichž se posléze vynořují postavy, za nimiž slepička putuje pro záchranu kohoutka. **LD Maminy Jaroměř** zahrály pohádku *Žabí princ*, kterou napsala Jana Dvořáčková na motivy pohádky bratří Grimmů. Hrály jako obvykle marionetkami na tyčce, na stole s rozkládací dekorací, a vyprávění příběhu zvládly, tak jak to obě umějí, dětskou pozornost tím upoutaly. Ale nebylo jasné, co je hlavním tématem inscenace: to, že královský slib je nutné za každou cenu dodržet nebo klasické téma ošklivosti?

Poprvé jsem se setkala se **Štěpá-**

novým kouzelným divadlem z Mníchova Hradiště. Pod tímto názvem se skrývá sólová produkce mladého chlapce Štěpána Tučka, který se lečtemus z oboru, včetně řezby loutek, naučil u řezbáře a loutkáře Františka Pešána. V Turnově se představil vlastní hrou *Na hradě straší*. V plytkém příběhu byl největší problém, Štěpán je nesporně talentovaný a komunikativní, jenže si dělá všechno sám a tak by potřeboval nějakého „supervizora“. Pevně doufám, že se někdo takový najde.

Určitě zajímavé bylo setkání se souborem „**Smolíčci Slovin-sko**“, **KUD Šmartno v R.d.** S částí slovinského činoherního souboru nastudoval Jiří Polehňa inscenaci *O Smolíčkovi Pacholíčkovi*. I přesto, že se seznamovali s hraním loutkového divadla poprvé, vznikla ucelená inscenace. Především díky určitému nadhledu a zkratce, kdy se minimálně hovoří (také možná proto, že v Turnově hráli v češtině) a více koná. Jelena živě představuje korpulentnější herec s paroží, jinak se hraje maňásky na paravánu, kde stojí domeček s výraznou petlicí - „myšlenkové pochody“ Smolíčka, zda otevřít nebo ne a jeho váhání, je prostřednictvím petlice vi-

ditelně sděleno. Součástí osobitého převyprávění známé pohádky je neobvyklý důvod třetího otevření petlice jezinkám. Právě za toto osobité převyprávění známé pohádky porota soubor a Jirku Polehňa ocenila a rozhodla se inscenaci doporučit na LCH.

Divadlo z proutěného košíku Liberec nastudovalo vlastní text pohádky *Tři prasátka*. Hráli v podstatě na holém jevišti s loutkami prasátek z polštářků a hadrovou loutkou vlka. Problémem byly domečky, které si prasátka stavěla, protože neodpovídala tématu původní pohádky, kdy nejchytřejší prasátko zachrání své sourozence v důkladném a pracně postaveném cihlovém domečku. Tak vlastně nebylo moc o čem hrát. **Ma-tičky Semily** se představily s pohádkou *Budulínka* (text Lenka Břenková). Hrály okolo omalované staré dřevěné pračky, z jedné strany představovala chaloupku, z druhé liščí doupě. Hrály dřevěnými manekýny, s písničkami, ale vše plynulo poněkud stereotypně, bez dramatictějších momentů. **LS Popelka z Lomnice nad Popelkou** propojil dvěma živě hranými loupežníky své představení *Pepík loupežníkem* s představením *Zvířátka a loupežníci* svého **Dětského loutkářského sou-**

boru Rarášci. Děti začínají odkrytě vedenými velkými maňasy, při recitování Hrubínova textu dobře vyslovují, baví je to. Dospělý soubor hraje javajskými skryt za paravánem v rozdělené interpretaci, a přestože se snaží maximálně komunikovat s dětskými diváky a oslovovat je, tímto způsobem to prostě nemůže fungovat. Nejmenším dětem patřilo také závěrečné nesoutěžní představení *Maliřská pohádka Divadýlka Matýsek Nový Bor*, které porota neviděla, protože připravovala výsledky přehlídky pro jejich vyhlášení.

A dostávám se k představením pro starší děti, mládež a dospělé. Soubor **Překvapený štrůdl ZUŠ Chlumec nad Cidlinou** dramatizoval povídku Oscara Wildea *Strašidlo cantervillské* a uvedl ji pod názvem *...a klidný bude Canterville*. Hraje se na scéně umístěné na otáčecí stoličce malými marionetkami na tyčce. Když strašidlo vzpomíná, je využita i stínohra. Inscenaci jsme v loňském roce viděli na přehlídce v Hradci Králové, od té doby si s řadou problémů soubor poradil. Především je zřetelně budován vztah Virginie k nešťastnému strašidlu, protože ona jediná se pak rozhodne mu za každou cenu pomoci, zatímco ostatní mu jen ubližují nebo je ignorují. V některých situacích se daří napětí a tajemství vytvářet lépe, v jiných méně. I přes tuto připomínku jde rozhodně o zajímavou loutkovou interpretaci literárního díla, za což soubor obdržel ocenění a porota se rozhodla doporučit inscenaci na LCH.

S Turnovským divadelním studiem jsme se v oblasti loutkového divadla setkali poprvé. Pod názvem souboru se tentokrát skrývá pouze rodina Hakenova, která si od jiných divadelních forem k loutkovému divadlu „odskočila“. Petr Haken napsal hru *Romeo a Julietka aneb Montekové a Kapuletky*, v níž využil některých replik a situací ze Shakespeara, aby zobrazil rozdíl mezi mužským a ženským rodem. Na tento dospělý svět si hrají jeho děti, tuším, že ve věku 10 a 11 let. A pro diváky od 10 let je také inscenace určena. Hraje se převážně na sešikmené ploše, k níž jsou jakousi hmotou podle potřeby a situace občas

LS Miss Blechy Jaroměř, Jak to bývá v pohádkách

Spolek loutkářů Vozichet Jablonec nad Nisou, Hvězdné dálky aneb...

přidělávány loutky, s nimiž se hraje: mužský svět je představován malými figurkami, posléze „střílejšími“, ženský barbínami. Znakem Kapuletky Julietky je zobcová flétna, znakem Monteka Romea fotbalový míč. Leckteré rozpory, nedorozumění a konflikty se pak rozehrávají prostřednictvím těchto znaků a zmíněných loutek. Na kontrastech je vše postaveno, ne všechny významy jsme ale v turnovském představení přečetli. Běh situací je občas přerušen zavoláním rodičů (ti nejsou přítomní na jevišti), které děti z příběhu vytrhnou a v podstatě připomenou, že jde o dětskou hru. Ta hra se dostává až ke snaze o sblížení a políbení, podle Shakespeara podobným způsobem končí smrtí. Zde hru dětí rodiče opět přerušují, děti vstávají a začnou odříkávat anglické a polské repliky - prý dělají, že se učí, ale to nám jasné nebylo. I přes řadu otázek, které jsme si kladli, jde rozhodně o volbu a interpretaci tématu zajímavou a přínosnou inscenaci, proto ji odborná porota - za interpretaci tématu v této inscenaci - ocenila a doporučila na LCH.

Spolek loutkářů Vozichet Jablonec nad Nisou přivezl inscenaci hry Rudolfa Hancvencle *Hvězdné dálky aneb Galaktická roztržka čili kterak Impérium úder nevrátilo*. Jde o výborně zvládnuté divadlo jednoho herce. Sám si napsal text, v němž s nadhledem vypráví o „hvězdných válkách“, ale způsobem vyprávění osloví i diváky, kteří nejsou znalci a příznivci podobných filmů. Jednoduše veršovaný text připomíná formou původní staré loutkářské texty (porota za něj udělila ocenění) a také jistou blízkost tématu

hvězdných válek k pohádkám. Příběh se daří dovést k zajímavému a působivému vyvrcholení, odpovídajícímu pohledu na dané téma. Hraje se na stole, do něhož herec zasouvá dekorace, tak jak se prostředí proměňuje. Hraje se samostojnými marionetami, některé mají neustále vibrující a třepající se ručičky a jsou vlastně v pohybu (přítomni v situaci) i tehdy, když je herec právě nevodí. Kromě marionet se využívá i létající talíř, do nějž „nastupují“ postavy ve zmenšené plošné podobě, v inscenaci je i řada dalších drobných „vychytávek“. Interpret výborně pracuje se zvukem, využívá občas kazů, ale především svá ústa, hlas. Stejně přirozeně zvládá situace, když se něco nepovede, na příklad když šermující loutce upadne světélkující meč, chybu hned zapojí do hry. V Turnově byla porota svědkem uceleného, netuctového a komunikativního představení, proto se rozhodla udělit ocenění za inscenaci a nominovat ji na LCH.

Také v případě dalšího představení **SL Vozichet** šlo o zajímavou sólovou produkci. Martin Zítka nastudoval hru Vojtěcha Cinybulka *Černý mstitel na bílé klisně*. V Turnově se představil nesoutěžně, protože ucházet se o postup na LCH bude na jiné přehlídce.

Nechyběla **Bažantova loutkářská družina Divadelního spolku Josefa Jiřího Kolára při Tělocvičné jednotě Sokol Poniklá**, tedy Tomáš Hájek. Potřetí ve své inscenační tvorbě využívá meotar, opět se pokouší o nové přístupy k práci s tímto přístrojem, o další objevování jeho možností. Tentokrát nabízí vážné téma, týkající se

Bažantova loutkářská družina..., Morfium

Jakodivadlo Stružinec, O kohoutkovi a slepičce

závislosti, pro inscenaci *Morfium* využil stejnojmenné povídky Michaila Bulgakova. Lékař Poljakov dostává deník svého bratra Sergeje, rovněž lékaře pracujícího v podobných podmínkách. Čtení deníku je ztvárněním příběhu o vzniku a postupu závislosti na morfiu až k sebevraždě bratra. Kladli jsme si řadu otázek, některé situace jsme přesně nepřečetli nebo nám unikaly. Ale inscenace byla velmi čerstvá a je předpoklad, že na ní Tomáš bude ještě dále pracovat. Porota ho ocenila za neutuchající experimentování a inscenaci doporučila na LCH, protože se domnívá, že by pro účastníky LCH bylo zajímavé tuto „meotarovou zpověd“ vidět.

Pokud jde o cenu Turnovský drahokam, udělenou na základě hlasování dětských diváků - takže představení pro starší děti, mládež a dospělé zůstávají mimo - letos si ji odnesla pohádka *O kohoutkovi a slepičce* v provedení **Jakodivadla Stružinec**.

Alena Exnarová
(psáno pro časopis Loutkář, kráceno)
foto Michal Drtina

XVII. KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA OCHOTNICKÉHO DIVADLA POJIZERSKÉ OBLASTI

Tylovo divadlo
Lomnice nad Popelkou
ve dnech 6. – 9. března 2014

MARIONETY DR. ZVONKA BURKEHO

Po sedmnácté uspořádal Divadelní soubor Tyl v Lomnici nad Popelkou krajskou přehlídku ochotnického divadla Pojizerské oblasti (SČDO). Téměř dvě desetiletí se o ni stará Ladislav Novák, duše lomnického ochotnictva, přes řadu pozeňaných křížků neúnavný organizátor a dosud praktikující režisér místního spolku. V krásném lomnickém divadle, které nezapře architekturu české předválečné moderny, bylo o druhém březnovém víkendu příjemně. Nejen divákům, byť ne příliš početným, ale především vystupujícím souborům. K dispozici byl i skvělý catering zajišťovaný členy místního souboru, i skvělá místní technika, z podlahy jeviště by se dalo jíst... Přehlídku se bohužel nepodařilo naplnit osmi tituly, aby mohla nominovat na národní přehlídku, porota ale využila právo na doporučení. Vystoupilo sedm souborů - program byl bohatší o dvě nesoutěžní představení.

V pátek odpoledne 7. března se představil místní **DS J. K. Tyla Lomnice nad Popelkou** s hrou Alejandra Casony *Stromy umírají vstaje* v režii Petra Sadka – standardní, ale poučené ochotnické představení, jemuž dominovaly herecké výkony Libuše Mikešové (Eugenie), Petra Štěpána (Balboa) a Barbory Bláhové (Felisa). **Divadlo v Roztocké z Jilemnice** si upravilo hru Johna Patricka *Podivná paní Savageova* a hrálo ji pod titulem *Zmatek v penzionu domov*, vkusně a zábavně - hlavně díky hereckému výkonu Jitky Pivoňkové v roli Ethel Savageové. **Miletínský soubor DS**

Erben přivezl autorskou hru svého člena Štěpána Haka *Husička*, tematicky čerpající z dob normalizace. Pokus o téměř „dokumentární“ hru byl sympatický. Zábavnou komedii *Cyrano v Buffalu* od Kena Ludwiga přivezl **DS Vojan z Českého Dubu**. I v tomto představení byly pěkné herecké výkony. A vystoupení v Lomnici si po loňské premiéře nenechal ujít soubor, který není součástí Pojizerského teritoria SČDO - **DS Jiří Poděbrady**, a to s hrou na motivy u nás nehrané satiry amerického novináře Arta Buchwalda *Ovce na runwayi*. Pod názvem *Na drátě je klokan* ji upravil a nastudoval režisér Ladislav Langr. Inscenace už měla za sebou řadu úspěšných repríz, v nichž jako host vystoupili i Igor Bareš, člen Národního divadla či Jan Novák, herec příbramského divadla. V Lomnici si soubor vystačil sám. Poděbradský soubor to se svou satirickou komedií. V žánru sitkomu, neměl snadné - hrál v neděli v devět hodin ráno, bohužel před hrstkou diváků. Ale pobavil je příjemně.

Následující dvě inscenace z lomnického programu doporučila porota (ing. Dušan Zakopal, Mgr. Jaromír Voisecký a Mgr. Alexandr Gregar, Ph.D.) na národní přehlídku: Inscenaci **Divadla Jesličky Hradec Králové** *Marionety*

Divadlo Jesličky Hradec Králové,
Marionety aneb malá sonda do duší,
nejen hereček

nety aneb malá sonda do duší, nejen hereček, která vznikla podle hry Arnošta Goldflama *Dámská šatna*. Byť ze scény ZUŠ, nemá „formát“ školního představení, byť to byl původní záměr pedagoga a režiséra Jaroslava Pokorného - nastudovat hru s malou dívčí skupinou LDO. Některé role ale vytvořili i pedagogové školy. Je třeba dodat, že Goldflamova úspěšná hra láká víc než profesionální scény řadu (dámských) amatérských souborů. Je však pro ně základním oříškem. Její úspěch nestojí na vtipné interpretaci hlášek a bonmotů, které hra obsahuje či na psychologickém ztvárnění ženských postav. Hra o osudech „čtyř hereček oblastního divadla“ vychází z autentického profesního prostředí, které se od amatérského přece jenom liší. Přesto je oblíbená, nepostrádá totiž zábavnost, a to nijak prvoplánovou. Každá postava nese důležité osobní téma, životní úděl, starosti, tužby a naděje. Královéhradeckým se podařilo tato témata naplnit přehledně a věrohodně, především přesvědčivými hereckými výkony, ale rovněž znalostí atmosféry a znaků profese, dámské šatny jako „pracoviště“. Což tvoří podstatnou část poetiky inscenace. V Jesličkách se nerozpakovali rozšířit strukturu Goldflamova textu o další jevištní prostředky (a finesy), které přispěly k vystižení atmosféry divadelního zákulisí, autenticitu prostředí dotvářejí přidané postavy - garderobiér (či inspicient) a technik (či kulisák), také dvě děti jedné z hereček, Trudy, o nichž se v Goldflamově textu jen mluví. Jejich malí představitelé jsou v inscenaci uplatnění vkusně a přesně. Jednak výrazně posilují „autenticitu místa“, jednak osobní téma matky Trudy. Inscenace však přidané postavy nezneužívá, ani jimi neilustruje, jsou dalším funkčním rozvinutím příběhu. Režisér s herci - a s notnou podporou zvukové složky inscenace a výrazné scénografie (skvělé kostýmy Jany Portykové) – výrazně rozvíjí dílčí dramatické situace. Byť občas vážne rytmus představení, což snad způsobily i dva záskoky, které pro záchranu uvedení na přehlídce museli v krátké době řešit. Inscenátorům se podařilo

věrohodně zaznamenat jakýsi „živočichopis“ herecké dámské šatny i podstatu hereckého údělu. Představení je zajímavé evokací autentické atmosféry a díky hereckým výkonům je sdělným a emotivně silným nahlédnutím do ženské duše. Goldflam o své hře napsal, že „dámská šatna je středobod, mlýn, duše a pranýř divadla a též jeho obraz“. Divadlo Jesličky ji nastudovalo v tomto duchu.

DS Vojan Hrádek nad Nisou nastudoval *Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho*. Pokusy o inscenaci této „kultovní hry“ Ladislava Smočka většinou selhávají, i na profesionálních jevištích. Za téměř 50 let u nás byla, snad kromě domácí scény autora, Činoherního klubu, realizována u profesionálů pouze 10 x. Přeložena ale byla do čtrnácti jazyků a hrála se po celém světě. Originální verze, v níž postavu dr. Burkeho ztvárnil Vladimír Pucholt a později Bolek Polívka, je v podstatě nepřekonatelná. Nejen mistrovským provedením titulní role, ale významově jedinečným nastudováním samotným autorem, Ladislavem Smočkem.

Hra přitahuje specifickým humorem. Může být označen jako fraškovitý, groteskní, bláznivý, také se o hře mluví jako o tragikomedii či tragifrašce, jako o psychologické crazy-komedii, jak o ní píše např. Zdeněk Hořínek či Jaroslav Vostrý. Pro inscenátory, kteří žánr tuší pouze intuitivně, bývá problémem nejen „příběh“, ale také charakter či motivace postav. Mnohé z toho má totiž blíže k surrealistickému vidění skutečnosti, snům, představám, překotnému proudění asociací a nečekaným protikladům, vytvářejícím novou skutečnost. Není snadné vyložit mnohé situační a slovní prostředky. Realisticky či psychologicky, jak je vlastní většině amatérských souborů, to v podstatě nejde...

Nastudování vyžaduje fantazii, schopnost obrazivého vidění, smysl pro významovou zkratku. Řadu takových „požadavků“ hradecká inscenace splňuje. Také je třeba mít odpovídajícího herce pro postavu dr. Burkeho - soubor z Hrádku takového má v osobě samotného principála a režiséra inscenace Jana Sladkého - je

DS Vojan Hrádek nad Nisou,
Podivné odpoledne
dr. Zvonka Burkeho

„prostorově výraznější“, žádná intelektuální sušinka, jak je většinou Burke představován. A Sladký hraje Burkeho razantně, temperamentně, sytě, ale také citlivě (např. monolog o zradě). Hraje ho jako „šílence“, ale také jako zranitelnou lidskou bytost. Sladký je schopen kultivovaně a střídavě uplatnit i své kabaretní herectví, kontakt s publikem bez známky podbíživé trapnosti - v tom je uchopení této role vlastně originální. Postavy Svatavy a Outěchové by určitě zasloužily odstup, nadhled (a pravdivější jednání). Herečky se bohužel více pitvoří. Tradiční obsazení Outěchové mužským představitelem režisér inscenace neakceptoval, ale tento princip užil v obsazení Václava Václava. Kupodivu dosáhl věrohodného účinku - Helena Svobodová hraje chodského synka s gusem a razancí, její Václav Václav je zároveň k smíchu i pláči.

V inscenaci hradeckých režisér zvládnul nástrahy hry (na vcelku funkční scéně) přehledně, srozumitelně, se smyslem pro dramatickост i zábavnost. Spolu s hereckými výkony si hra našla vřelý ohlas v publiku.

Alexandr Gregar

(psáno pro Amatérskou scénu, upraveno)

Porota navrhla pořadateli udělit Čestná uznání:

Veronice Sádkové za roli Elisy v inscenaci *Stromy umírají vstoj*

Lucii Vítové za roli Fairy May v inscenaci *Zmatek v penzionu domov*

Marii Etrichové za roli Lízy v inscenaci *Marionety aneb malá sonda do duší, nejen hereček*

nety aneb malá sonda do duší, nejen hereček
Zuzaně Novotné za roli Marie v inscenaci *Marionety aneb malá sonda do duší, nejen hereček*
Adéle Herbsové za roli Kláry v inscenaci *Marionety aneb malá sonda do duší, nejen hereček*
Janě Horákové za roli Evy v inscenaci *Husička*
Pavlovi Pechancovi za roli Pavla v inscenaci *Cyrano v Buffalu*

Václavu Stezkovi za roli Georga v inscenaci *Cyrano v Buffalu*

Heleně Svobodové za roli Václava Václava v inscenaci *Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho*

Ladislavu Langrovi za originální úpravu hry *Na drátě je klokan*

Karlovi Lhotskému za roli velvyslance Holmana v inscenaci *Na drátě je klokan*

Martinu Daňkovi za roli 1. tajemníka ambasády v inscenaci *Na drátě je klokan*

Nataše Doležalové za roli Rút v inscenaci *Na drátě je klokan*

Ivaně Illichmanové a **Janě Ježkové** za kostýmy a makeup v inscenaci *Na drátě je klokan*

Individuální ceny přehlídky:

Libuši Mikešové za roli Eugenie v inscenaci *Stromy umírají vstoj*

Petru Štěpánovi za roli Balboa v inscenaci *Stromy umírají vstoj*

Barboře Bláhové za roli Felisy v inscenaci *Stromy umírají vstoj*

Jitce Pivoňkové za roli Ethel Savageové v inscenaci *Zmatek v penzionu domov*

Jaroslavu Pokornému za režii a scénu inscenace *Marionety aneb malá sonda do duší, nejen hereček*

Janě Portykové za roli Trudy a kostýmy v inscenaci *Marionety aneb malá sonda do duší, nejen hereček*

Štěpánu Hakovi za autorství hry *Husička*

Dagmar Čemusové za roli Charlotte v inscenaci *Cyrano v Buffalu*

Janu Sladkému za titulní roli a režii inscenace *Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho*

Ceny za inscenaci a doporučení na národní přehlídku činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2014:

Divadlu Jesličky Hradec Králové, za inscenaci podle hry Arnošta Goldflama *Marionety aneb malá sonda do duší, nejen hereček*

DS Vojan Hrádek nad Nisou za inscenaci hry Ladislava Smočka *Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho*

<http://www.dstlomnice.wz.cz/>

JOSEFODOLSKÉ DIVADELNÍ JARO 2014

Krajská postupová přehlídka
venkovských divadelních souborů

Mnohé periodicky se opakující akce nás přesvědčují, jak ten čas letí - stejné je to v případě Josefodolského divadelního jara, letos mělo již 24. ročník. Rok se s rokem sešel, jaro opět převzalo vládu nad přírodou a to byl neklamný povel: v Josefově Dole se opět pořádá svátek ochotníků – Josefodolské divadelní jaro.

Pořadatelský soubor čekaly dlouhé přípravy, administrativa, sestavení programu, jednání se sponzory, opravy i úpravy v budově divadla, tentokrát revize technického vybavení, revize hasičská, vypracování jídelníčku pro účinkující, nakupování zásob, generální úklid celého divadla, příprava tiskovin a článků do přehlídkového časopisu a pro propagaci přehlídky, zajištění ubytování účastníků přehlídky a tak dále a tak podobně. Není toho málo, co musejí členové Josefodolského spolku udělat, ale nakonec to vždy stihnou a svátek divadla může začít. Letos byly mnohé úkoly splněny s předstihem.

V porotě jsme měli pány Felzmana, Hlavatého, Kejzlara a Zborníka. Vystoupilo sedm souborů, včetně pořadatelského z **Josefova Dola** (Félicien Marceau: *Vajíčko*). Přijeli pravidelní účastníci z **Bozkova** (Vlastimil Peška: *Slaměný klobouk...*) a ze **Zákup** (Ladislav Smoček: *Piknik*), i další častí účastníci – z **Poniklé** (Rudolf Trinner: *Holka odjinud*), ze **Slané** (M. Doležalová a R. Vencel: *Když se zhasne*), z **Kunratic u Cvikova** (Jiří M. Šimek: *DRD aneb výročí*). Účast z vážných zdravotních důvodů svého kolegy musel odříci nováček **Divadlo Biber z Proseče pod Ještědem** jen pár dní před začátkem přehlídky. Naštěstí se pořadatelům podařilo zajistit náhradníka – Obnovený divadelní spolek **Jirásek z Olešnice u Turnova**. Přijeli se zkrácenou verzí jednoaktovky *Mandarinkový pokoj* Roberta Thomase. Olešnickým patří velký dík, v podstatě ze dne na den pomohli

pořadatelům přehlídky zajistit hladký průběh.

Pro milovníky výtvarného umění byla při letošní přehlídce ve vstupní hale divadla instalována výstava obrazů Lindy Liškové, jako upomínka na nedožitě 90. narozeniny umělkyně. Malířka na své chalupě v Josefově Dole – Dolním Maxově trávila mnoho času a ve svých dílech se nechala inspirovat krásami Jizerských hor. Program letošní přehlídky JDJ 2014 byl bohatý a rozmanitý, každý účastník, každý divák – pravidelný i třeba náhodný – byl vítán a vtažen do úžasného prostředí divadla.

*Za DS J. K. Tyl Josefův Důl
Hana Stuchlíková*

Porota budiž pochválena aneb Dobrá rada nezklame a potěší

Jaké to je být hercem na jevišti, to ví většina z nás, účastníků letošní Josefodolské přehlídky: po předvedených výkonech jsme potěšeni diváckým ohlaselem při děkovačce a trochu s rozdechváním čekáme na hodnocení zkušených divadelních matadorů z poroty (výhodu mají seminaristé, kteří spokojeně sledují hodnotící dění ve foyer divadla, neboť oni za nic hodnoceni nejsou). Tíhu zodpovědnosti přebírá čtveřice mužů v porotě, kteří mají za úkol hodnotit, co na jevišti proběhlo, od scénografie a kostýmů přes režijní pojetí až k herecké akci. A ať je herecký výkon jakýkoliv, snaží se moudří muži – porotci sdělovat

DS J. K. Tyl Josefův Důl, Vajíčko

svá doporučení šetrně. Neopomenou každému souboru přidat několik jistě zasloužených slov chvály, jako zkušení divadelní režiséři vědí, kolik úsilí stojí uvedení jakéhokoliv divadelního kusu na scénu. Všichni zúčastnění se na seminářích mají možnost na cokoli zeptat. Tyto akce jsou tak vzácnou a mimořádnou příležitostí načerpat další podněty ke své ochotnické práci mimo jeviště. Takže nezbyvá než dodat: „Porota budiž pochválena aneb Dobrá rada nezklame a potěší!“ Děkujeme za to.

Radim Podrazký

Porota udělila čestná uznání:

Karlu Minaříkovi za herecký výkon v inscenaci *Piknik*

Bohuslavu Bartošovi za dramaturgii v inscenaci *Piknik*

Báře Minaříkové za herecký výkon v inscenaci *DRD aneb Výročí*

Filipu Holbovi za herecký výkon v inscenaci *Mandarinkový pokoj*

Gabriele Šťastné za herecký výkon v inscenaci *Mandarinkový pokoj*

Blance Randákové za herecký výkon v inscenaci *Mandarinkový pokoj*

Evě Holubcové za herecký výkon v inscenaci *Holka odjinud*

Zuzaně Patočkové za herecký výkon v inscenaci *Slaměný klobouk aneb Helenka měla vždycky jedničky*

Stanislavu Kasanovi za herecký výkon v inscenaci *Slaměný klobouk aneb Helenka měla vždycky jedničky*

Ceny:

Marku Ministrovi za herecký výkon v inscenaci *Když se zhasne*

Radku Šmídovi za scénografii v inscenaci *Když se zhasne*

Karlu Stuchlíkovi za dramaturgii a režii inscenace *Vajíčko*

Lukáši Frydrychovi za herecký výkon v inscenaci *Vajíčko*

Kolektivu DS J. K. Tyl Josefův Důl za hereckou práci v inscenaci *Vajíčko*

Divadelnímu souboru Sokol Bozkov za obecně prospěšné divadelnictví

Porota nominovala

na Krakonošův divadelní podzim ve Vysočém nad Jizerou Divadelní soubor J. K. Tyl Josefův Důl s inscenací *Vajíčko*

<http://divadlojosefuvdul.wz.cz/>

Pardubický kraj:

10. KRAJSKÁ LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA V CHRUDIMI

Konala se v sobotu 29. března na Malé scéně Divadla Karla Pippicha a viděli jsme celkem 12 inscenací a drobníček. Potěšitelné bylo, že si do divadla našlo cestu hodně rodičů s dětmi, takže bylo téměř plno. Podrobněji se zmíním pouze o inscenaci nominované a dvou doporučených (jinak odkazují na podrobnější článek v Loutkáři č.2/2014). Co jsme tedy viděli: **Libor Štumpf** - *Psí tanec* (varietní číslo s marionetami na nitích), **Jaroslav Filipi** - *Dlouhý, Široký, Bystrozraký* (samostojné marionety), **LS Ahoj Chrudim** - *Jak Kašpárek...* (samostojné marionety, hlavy draka na nitích), **LS Amigos Chrudim** - *Kůzlátka a vlk* (maňásky), **Jan Petráš** - *Honza hlídačem* (loutky doplňkem klaunského vystupu), **MY všichni, ZUŠ Nové Město na Moravě** - *Vyhořelí* (černé igelity, malé loutky manekýni), **Kaca-firek Chrudim** - *Pohádky ze skládky* (loutky na stole nad skládkou), **Kaca-firek Chrudim** (skupina pracující s rozdělenou interpretací odkrytých voděnými marionetami) - *Hráškové království*, **Trošřáci ZUŠ Žamberk** - *Etudy šatní* (zajímavá práce s „šatními“ předměty na stole).

Inscenace doporučené programové radě k zařazení na LCH:

Potěšila nás **Anička Polehňová z Hradce Králové** svou etudou *Kobra*? Přichází na scénu s piknikovým košíkem, vytáhne z něj zobcovou flétnu, začíná hrát a najednou se z košíku vynoří loutka (kobra?), neviditelně zavěšená na zobcové flétně. Tančí, Anička s ní pohledem komunikuje. A pak má kobra problémy, tak jí dává umělé dýchání, oživí ji, kobra znovu tančí. Je

to půvabná etuda. Anička vnímala publikum i jeho reakce, ale nenechala se vytočit pohybem v hledišti, kdy se někteří dospělí s dětmi opožděně vraceli z krátké přestávky.

Alojsky ZUŠ Žamberk (dvě dívky) zahrály čínskou pohádku *Náš dráhý oslík*, o cestě tatínka s holčičkou na trh, o jejich proměnlivém vztahu k oslíku, který málem umřel, ale všechno se v dobré obrátilo. Hrají na malém paravánu – papírovém kopci, okolo něj, s malými loutčkami. Využívají xylofonu a činelků, pracují s půvabnými detaily, např. nad holčičkou letí motýlek). Interpretky na sebe slyší, komunikují, mají smysl pro rytmus a vývoj příběhu – tak jak tomu většinou u soborů pracujících pod vedením Olgy Strnadové bývá.

Inscenace nominovaná na LCH:

STEMIL, ZUŠ Střezina, Divadlo Jesličky Josefa Tejkla, Hradec Králové - inscenace Jiřího Polehni inspirovaná předlohou Josefa Kainara a nazvaná *Ubu. Ubu? Ubu!* Soubor se s touto inscenací loni zúčastnil krajské přehlídky v Hradci Králové, odkud byl doporučen na LCH, ale nebyl zařazen. Pozitiva inscenace zůstala zachována. Hraje se hadrovými manekýny, občas spodovými loutkami. Loutky odpovídají svým „krásně hnusným“

Ubu. Ubu? Ubu!, foto Jan Slaviček

vzhledem a výrazem koncepci inscenace, vesměs zvládají rozehrávat stručnou a přímočarou slovní rovinu. Jejich „pokleslost“ je hezkým kontrastem k využitým panenčkám a prvkům, evokujícím dětskou roztomilost. Téma krále Ubu (lačnost po moci, občanská konformita a zbabělost) je rozhodně silné svou nadčasovostí. Režisér se mohl opřít především o výborný loutkoherecký výkon představitele krále Ubu. Lépe než loni si loutkoherci poradili s využitím prostoru. Volbou tématu i jeho zpracováním jde o inscenaci rozhodně zajímavou a netuctovou. Proto se porota (Alena Exnarová, Jaroslav Jung a Petr Pištěk) rozhodla inscenaci nominovat na LCH.

Alena Exnarová

<http://www.chrudimka.cz/ahoj/index.htm>

SVITAVSKÝ FANDA

4. - 5. dubna 2014

Letos už popáté nás pobavila energetická znělka festivalu Fanda. Je to o hodně mladší bratr hradeckého Audimaforu. Sdružuje představení, která aspirují na národní přehlídky Mladá scéna Ústí nad Orlicí, Wolkrův Prostějov a Šrámkův Písek. Znělku jsme slyšeli patnáctkrát. A žádná inscenace nebyla marná, naopak, hodně z nich potěšilo - názorem, vtipem, divadelní inteligencí, zajímavou scénografií, dokonce i dramaturgií a režii. Když jsem se týden po přehlídce zeptala dvou mladých svitavských divadelníků, které představení jim zůstalo v mysli, oba řekli - *Národní třída*.

Jde o inscenaci **Občanského sdružení GT (Global Theatre) z Hlinska**. Zajímavý spolek. Hrají hry, jejichž témata hýbou tímto světem. Rudišův text velmi slušně a účinně převedli na jeviště, s naléhavou opravdovostí ukázali nepovedený osud frustrovaného mladíka uprostřed českého hospodského humoru - ex-

Bubliny, Dramatická školička Svitavy, Medvěd?!

tremisty, kterého těžko co omlouvá a který před námi prožije svou dobu mezi dvěma nakládačkami. Tou na Národní třídě se chlubil, ta poslední ho zahubí. Vypravěčské party či stylizované hromadné scény a nahrávka nás vyvádějí z polohy „hry na pravdu“. Inscenace, pro svou přesvědčivost a epické prvky, byla doporučena na WP. Je to plnokrevná a zajímavá činohra, opravdový zážitek nám umožnila paní Lada Leszkowová, která soubor vede. Ona a Filip Seifert (představitel hlavní role) dostali ceny. Myslím, že o těchto lidech z Hlinska ještě uslyšíme.

Soubor Reverzní dveře studentů ateliéru Divadlo a výchova z JAMU má své konstanty - Kamilu Kostřicovou a Jonáše Konývku. Tito mladí intelektuálové napsali text hry *For Freelance Lover*, který na nás opět velmi nahlas a výrazně promluvil - šlo o velmi důvěrnou věc, jakou je láska dívky k ženatému cizinci. Původní text Kateřiny Rudčenko *Niekur - Nikdy* je rozehrán do větší šíře asociací, určitě také proto, aby dal příležitost všem zúčastněným. Režie byla vyložene krásná, napětí vyjádřeno chytrými tahy. Jednoduché, dobře vybrané scénické metafor, hudba mocná čarodějka, civilizmus střídáný s jistou snovostí - inscenace staví na kontrastu ženského versus mužského světa (co je nahlas, co potichu, co nahoře, co dole - štěstí kontra zoufalství). Vše ve zvětšeném měřítku a velké obraznosti. Kamila Kostřicová a Jonáš Konývka dostali

cenu za koncept inscenace a soubor byl doporučen na ŠP.

Jonáš Konývka a Pavel Heřman pracují i se studenty soukromé zdravotní školy v Brně (**Soubor Prokrť to! Brno**). Zcela plnokrevně do současnosti přenesli příběh Gerdy a Káje z Andersenovy pohádky. Obdivovala jsem jejich dramaturgii s espretem - dali příběhu nový smysl. Inscenace *Gerda a Kaj* stojí na věrohodném herectví, i tanec se tu stal nenápadnou situační metaforou, herci to zvládli výborně, pochopili smysl hry, to, co je to být outsiderem, zahráli přesvědčivě. Soubor dostal doporučení na Mladou

scénu a Jakub Konývka a Pavel Heřman cenu za dramaturgii.

Soubor **Bubliny z Dramatické školičky Svitavy** připravil inscenaci *Medvěd?!*, vycházející z textu F. Tashlina a velmi podařeně. Víc než na cokoli jiného vsadili na scénografii a tam vrhli všechny své originální nápady, vzniklo kouzelné představení. Vše se proměňuje, vzrušuje, překvapuje. Výborná mluva a minimalistický klavír doplňují celistvý dojem, vše vytváří magický pocit, jakoby starého filmu. I téma vyloučení a ztráty jistot dokázali herci nenápadně předat. Soubor získal cenu za scénografii a doporučení na Mladou scénu. Toto představení by mohlo s úspěchem figurovat také na Wolkrově Prostějově.

Na festivalové diváky velmi zapůsobila i hra *Problém-pomóc*. Zahrál ji soubor **Prostě lidi z Divadla Jesličky JT Hradec Králové**. A obdržel cenu za citlivé uchopení závažného tématu - inscenace se podařila, zvláště scéna s padajícími jablky na nás citově zapůsobila. Také doprovázející nahrávka klarinetového tria byla v souladu s atmosférou představení a měla značnou hudební hodnotu. Mladí herci si poradili s neběžnými (místy knižními) dialogy a monology. Neměli to lehké, ale vznikla svým tématem velmi hodnotná inscenace.

Herci z Jesliček, Kupé story

Ze světa loutkářského, minuciózního (a v kontextu přehlídky až nadzemského) se snesly dva kousky ze **žamberecké ZUŠ** - *Náš drahý oslík* a *Etudy šatní*, první uvidíme na LCH. Je to v podstatě anekdotický, čínský příběh: člověče, řiď se vlastním rozumem a svým klidem. Naprosto adekvátní byly drobné, vytříbené prostředky této inscenace. *Etudy šatní* jsou razantnější školou - přímo kurzem základů loutkářství. Byly velmi přesné, přinášely různé možnosti animace, byl do nich zapojen celý člověk - loutkář. Ale formální prostředky často převládly nad divadelním sdělením a tak se stalo, že hra se neposunula dál. Ale to snad přijde příště - máme se na co těšit.

Typicky školní divadlo umějí v **Chrudimí**. Na tamním gymnáziu vznikla hra *Študáci a kantoři*. Byla odehrána vtipně, svižně, vykročila prostě ze stínu typické produkce školních akademií. Také inscenace *Skleník z chrudimské ZUŠ* měla zajímavou stylizaci, rámec z národních písní, který by mohl být klidně ironickým komentářem české mentality - a byla hereckou příležitostí pro osmnáct herců.

Studenti **LDO ZUŠ Hlučín** obohatili přehlídku příjemnou atmosférou tvůrčí a osobní svobody ve své inscenaci *LávkaFé*. Nebáli se s gustem rozehrát divadlo-automat, vařila se opravdová i divadelní káva, představením určitě zaujali a pobavili. **Divadelní soubor Čistírna ze ZUŠ Pardubice-Polabiny** pojal svůj kousek z *Dekameronu (10 g)* spíš jako študýrku hereckých, realisticky pojatých postupů. O důvodech vzniku inscenace jsme z představení nic nepřečetli. Tak snad příště.

V **LDO ZUŠ Střezina v Hradci Králové** se sešla skupina talentovaných (i hodně mladých) herců, zpěváků a muzikantů, aby si vyzkoušeli, co to je udělat muzikál. Doopravdy a se vším všudy, na širokém plátně. Vzniklo původní představení *Krypta*. Obdivuhodný záměr a velký projekt, který přinesl spoustu vykonané práce a velkou zkušenost s tímto druhem divadla. Škoda, že se hrálo téměř bez

diváků, až pozdě v noci, což hercům nepomohlo.

Naopak **místní soubor Doma** se snažil aktualizovat slavnou Čapkovu hru *R.U.R.* určitým zmenšením a komorním rámcem. Bylo to kvitováno jako zajímavá inscenační možnost pro hru, která se v současnosti prakticky nehraje, přestože její téma je až kruté současné.

Ještě jedno představení vzniklo na domácím jevišti, a to v souboru **Bubliny Dramatické školičky**. Mělo pěkný název *Až bublinky poběží dolů, bude pozdě*. Soubor nás vedl myšlením Mariana Pally - „drze a jasnoživě“. Vzniklo recitačně-filozofické představení, zpracované v prostoru lehce divadelními prostředky, hlavní roli hrálo světlo, stín, tma, ale přece jen nejvíc slovo.

Festival zakončil výborným dramatickým textem s názvem *Kupé story*. Náročný text, zvláště z pohledu loutkáře, zvládli **herci z Jeslíček** bravurně. Inscenace byla možná až příliš lapidárně zpracována. Chtěla stát především na slově, ale byla plná herecké vitality a zaujetí pro téma - procházející hlavní postavou, váhajícím studentem. Tak, a to je pro letošek všechno, milé děti. Bylo toho opravdu dost. Mnoho pozoruhodného a vždy s dobrým úmyslem! Mnoho umělecké intuice v příští sezóně přejí.

Blanka Šefrnová

<http://www.fabrika.svitavy.cz/>

ZADÝCHANÝ SVITAVSKÝ DÝCHÁNEK

Svitavy se staly městem divadelních přehlídek. Pátým rokem pořádáme krajskou přehlídku mladého divadla - **Svitavský Fanda** a stejně tak dlouho **Svitavský Dýchánek**, krajskou postupovou přehlídku dětského divadla. Letos počtvrté jsou Svitavy hlavním městem národní přehlídky dětského divadla a recitace - **DĚTSKÁ SCÉNA** (ve dnech 13. -19. červ-

na). Již pár let můžeme ve Svitavách sledovat to nejlepší a nejzajímavější, co přináší dětské divadlo. A stejně i snažení pedagogů dramatické výchovy, učitelů i čirých nadšenců v oblasti dětského divadla v našem Pardubickém kraji. A věřte, nejsou to vždycky pohledy radostné...

Letošní Svitavský Dýchánek proběhl 11. - 12. dubna ve Fabrice a v divadle Trám. Nabídl čtrnáct soutěžních představení (a jedno nesoutěžní) od jedenácti souborů. Velmi vlídný lektorský sbor se sešel takto: Monika Jelínková, Pepa Brůček a Radek Marušák.

A jaký byl **Dýchánek** z mého pohledu? Určitě zadýchaný - jak praví nadpis. Mnoho představení, mnoho začátečnických pokusů, dva fatální omyly. **ZUŠ Králíky: Husopaska a Kachní dvorek** - „Porota se minula s představením“, pravila paní učitelka z Králík. Nu, paní učitelka z Králík se minula s dětským divadlem, říkám já. A další - bylo štěstí, že *Divčí válka*, opravdu ta od Franty Ringo Čecha a opravdu zahrnaná dětmi kolem čtrnácti let (!), souboru **DDM BETA Pardubice**, byla mimo soutěž a raději se o ní nehovořilo.

Nicméně, přehlídka přinesla také světlé chvílky, např. **Třída 2. B Zámecká Litomyšl** s její *Abecedou*, také **Dramatáček Heřmanův Měst-**

Minidoveda ZUŠ Dolní Újezd,
Jamie a upíři

Dramatická školička Svitavy,
Haló, Jácičku 2

tec – *Uplakaná muchomůrka*, **Mini-doveda ZUŠ Dolní Újezd** – *Jamie a upíři* a především svitavskou **Dramatickou školičku** s *Haló, Jácičku 2* a také **PFÚ** (podle Medvídků Pů). Ostatně PFÚ je nominováno na Dětskou scénu a *Haló, Jácičku 2* spolu s *Jamie a upíři* doporučeno do širšího výběru tamtéž.

Zadýchaný Dýchánek a krajská dětská přehlídka ve Svitavách je na rozcestí. A přináší mnoho otázek, tím hlavním pro nás pořadatele je, jak dál? Je zřejmé, že dětskému divadlu v Pardubickém kraji chybí základní prostředek - okresní kola. Pouze Chrudim má svůj předvýběr. Pokusme se vzkrísit kdysi samozřejmé okresní přehlídky. Byť to nemusí být jediná cesta. Většina představení je nepoučených, neznalých základních principů dramatické výchovy ani práce dětských souborů. A tak se ve Svitavách pokusíme uspořádat seminář základů práce dramatické výchovy a prvních kroků ke vzniku inscenace dětského divadla, seminář určený pro vedoucí dětských souborů, které opakovaně jezdí k nám na Dýchánek.

Takže, aby té práce nebylo málo, ještě si ji přidáme. Neboť, co jest smyslem našeho konání? Povznášet skutky, aby byly co nejskvostnější. Abych mohl za rok nadepsat článek do Hromady: ÚŽASNÝ SVITAVSKÝ DÝCHÁNEK!

Petr Mohr

<http://www.fabrika.svitavy.cz/>

SNĚHOVÝ BRNĚNEC 2014

Krajská přehlídka
venkovských divadelních souborů
v Pardubickém kraji s právem
nominace na Národní přehlídku
Krakonošův divadelní podzim 2014
ve Vysokém nad Jizerou

Sněhový Brněnec se konal ve dnech 11. až 13. dubna 2014. Porota pracovala ve složení Prof. Mgr. František Laurin, předseda, Mgr. Petr Kolínský a Ivan Loněk. Dramaturgicky byla velmi pestrá s akcentem na realizaci převážně komediálních textů. Kromě Gogolova *Revizora* a chilské Villalobosovy komedie *Kdo se bojí postele* se s překvapením hrály další inscenace na základě českých předloh nebo dramatizací, např. Peškovy *Jak to dělají andělé*, dramatizace povídek Bohumila Hrabala *Hrabaloviny*, původní hra Štěpána Haka *Husička*, adaptace Kratochvílovy pohádky *Peklo s.r.o.*, aneb *Někdo si myslí, že čert se má* a dramatizace povídek A. P. Čechova *Utopenec*. Přehlídka měla dobrou úroveň s několika představeními přesahujícími běžný amatérský standart. Byla zahájena nesoutěžním představením žáků ZŠ Moravská Chrástová s pohádkou *Šíleně smutná princezna* - představení sympatické především

snahou mladých „herců“ zahrát si v uceleném tvaru.

Nedílnou součástí hodnocení přehlídky je seznam celé řady udělených cen a čestných uznání jednotlivcům i kolektivům. Na nákup hodnotných cen přispěla řada sponzorů, za což patří velké poděkování. Finanční podporu poskytly rovněž Ministerstvo kultury ČR a Pardubický kraj. Celková organizační úroveň přehlídky byla ve všech směrech na vynikající úrovni, ať v její organizaci, péči o soubory, vytvoření podmínek pro práci poroty, tak v zajištění skvělého početného publika během celé přehlídky. S velkým porozuměním přijímaly soubory diskuse s porotou i s diváky po představení, která byla inspirací nejen do další práce, ale vedla k úvahám o smyslu divadelní tvorby. Velmi pozitivní náladu vyvolávalo skvělé moderování začátků jednotlivých inscenací.

Milada Pavlasová

NOMINACE NA KDP a Cena za inscenaci:

- **DOVEDA Sloupnice** – *Peklo s.r.o. aneb Někdo si myslí, že čert se má...*

DOPORUČENÍ NA KDP a Cena za inscenaci:

- **Pivovarská zahrádka při DS Erben Miletín** – *Husička*

Ceny:

- **Štěpánu Hakovi** (Pivovarská zahrádka při DS Erben Miletín) za herecký výkon v roli Petra v inscenaci *Husička*
- **Janu Bednářovi** (DOVEDA Sloupnice) za herecký výkon v roli Jendy Bednáře v inscenaci *Peklo s.r.o. aneb Někdo si myslí, že čert se má...*
- **Evě Bednářové** (DOVEDA Sloupnice) za herecký výkon v roli Evchoozy v inscenaci *Peklo s.r.o. aneb Někdo si myslí, že čert se má...*
- **Martinu Škeříkovi** (DOVEDA Sloupnice) za herecký výkon v roli Martuse Inženýruse v inscenaci *Peklo s.r.o. aneb Někdo si myslí, že čert se má...*

Doveda Sloupnice, *Peklo s.r.o. aneb...*

Pivovarská zahrádka
při DS Erben Miletín, Husička

- **Jaroslavu Novákovi** (DOVEDA Sloupnice) za herecký výkon v roli Jarduse Dementuse v inscenaci *Peklo s.r.o. aneb Někdo si myslí, že čert se má...*
- **Josefu Řezáčovi** (DS Heřman Heřmanův Městec) za herecký výkon v roli Otce v inscenaci *Utopenec*
- **Kamile Bernátkové** (DS Kantoři Mikulovice) za herecký výkon v roli Šéfové v inscenaci *Kdo se bojí postele*
- **Janu Audý** (DS Kantoři Mikulovice) za herecký výkon v roli Asistenta v inscenaci *Kdo se bojí postele*
- za herecký výkon **Martě Ostré** (DS Kantoři Mikulovice) v roli Manželky – inscenace *Kdo se bojí postele*
- **Štěpánu Hakovi** (Pivovarská zahrádka při DS Erben Miletín) za text inscenace *Husička*
- **Kamile Bernátkové** (DS Kantoři Mikulovice) za scénu a kostýmy – inscenace *Kdo se bojí postele*
- **souboru JDO Jaroslav Luže** – Malý Jarda za kolektivní tvorbu v inscenaci *Jak to dělají andělé*
- **souboru DOVEDA Sloupnice** za kolektivní vytvoření výpravy k inscenaci *Peklo s.r.o. aneb Někdo si myslí, že čert se má...*

Čestná uznání:

- **Jiřímu Roubínkovi** (JDO Jaroslav Luže) za roli Pána Boha v inscenaci *Jak to dělají andělé*
- **Zuzaně Krézkové** (Divadlo PRKNO Veverská Bítýška) za roli Vendulky v inscenaci *Hrabaloviny*

- **Přemyslu Hnilíčkoví** (Divadlo PRKNO Veverská Bítýška) za herecký výkon v inscenaci *Hrabaloviny*
- **Ludmile Nyklesové** (Kroužek div. ochotníků Dolní Dobrouč) za roli Máši v inscenaci *Revizor*
- **Jiřímu Kristlovi** (Kroužek div. ochotníků Dolní Dobrouč) za roli Správce v inscenaci *Revizor*
- **Janě Horákové** (Pivovarská zahrádka při DS Erben Miletín) za roli Evičky v inscenaci *Husička*
- **Martinu Hlavatému** (Pivovarská zahrádka při DS Erben Miletín) za roli Jardy v inscenaci *Husička*
- **Václavu Votoupalovi** (DS Heřman Heřmanův Městec) za roli Antošky v inscenaci *Utopenec*
- **Janě Hrubé** (JDO Jaroslav Luže – Malý Jarda) za tvořivou práci s mladým divadelním souborem v inscenaci *Jak to dělají andělé*
- **Kamile Junové** (DS Heřman Heřmanův Městec) za dramtizaci povídek A.P.Čechova pro inscenaci *Utopenec*
- **Kamile Bernátkové** (DS Kantoři Mikulovice) za scénu a kostýmy k inscenaci *Kdo se bojí postele*
- **Lud'ku Jehličkovi** (DS Kantoři Mikulovice) za režii inscenace *Kdo se bojí postele*

Pořadatelé DS E. Vojana Brněnec a Krajská knihovna v Pardubicích – oddělení regionálních a kulturních služeb vyhlásili v rámci přehlídky Anketu diváka, kterou vyhrál soubor **DOVEDA Sloupnice**.

<http://ochotnici.brnenec.cz/>
<http://vojan.rajce.idnes.cz/>

Kraj Vysočina:

DOSPĚLÍ

(pro radost)

DĚTEM

PO 23. V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ

Představilo se jedenáct inscenací z osmi krajů, z toho sedm soutěžních ve dvou dnech (10. - 11. 5.) + páteční předkrm. Celková úroveň - letos snad jen jedno vybočení, při němž by člověk raději ani nebyl (myslím v sále) a jedno vybočení směrem opačným. Klady jako obvykle: to, že se často mladí lidé věnují něčemu tak pramálo prestižnímu, jako je divadlo pro děti, jakož i nepochybné množství odvedené poctivé práce.

A také problémy se opakují - volba titulů, které nemívají ani hlavu, ani patu, ani jiskru, není v nich co hrát, nestojí za marně vynaloženou námahu, píli. A leckdy i herecké či pěvecké dovednosti, letos tolik četná „aneb“ jako by signalizovala tematickou nejistotu a potřebu inscenátorů i autorů vysvětlit, oč má vlastně jít.

Zůstanu-li u soutěžních inscenací, **třešťský soubor Jana Lišky** zápasil se šablonovitým a ne vždy logickým textem *O vile Modřence aneb O vodě a lásce*. Stejně jako rovněž **třešťský DS Karla Čapka**, který uvěřil, že pochází-li žánrově zmatená *Popelka aneb Pohádka z babiččiny krabičky* z pera profesionála Vlastimila Pešky, musí na ní něco být. Těžko může uspokojit autorská adaptace **sezimo-ústecké Múziky O vodníku Jakubovi aneb Nemají to čerti lehké**, když jí unikají zákonitosti něčeho tak zdánlivě libovolného, jako jsou pohádková pravidla: čert nemůže jen tak prohlásit, že „když Růženka do pěti minut nespraví všechny pytle, přijde do pekla“, aniž se k tomu sama zavázala. Bez jejího zavinění ji pro nic za nic nemůže čert odtáhnout do pekla poté, co ji omámil a uchopil do tance. A vodník, který měl podle předem vyřčeného pravidla zka-

menět, nemůže prohlásit, že ve vodě je větší kouzlo a odběhnout se počkat - jinak se ocitáme kdesi v žánru gangsterky, kdy zloduch může, co se mu zachce - pokud ovšem nenarazí na supermana 007. Ach, ta víra, že pohádka je svévole a autor může, co se mu zachce!

Inteligentní volba *Poštácké pohádky* souborem **Maska z České Skalice** pro změnu narazila na to, že nerozklíčovala, co je v Čapkově pohádce stěžejní: dlouhá, obtížná a strastiplná cesta, v inscenaci jen odvyprávěná pošťákem Kolbabou, v sedě na patníku - za záchranou veliké lásky roztržitého řidiče Františka a jeho Mařenky - že nejde o žánrovité tlachání poštmistra, jehož jedinou funkcí v příběhu je udělení neplaceného volna Kolbabovi.

U *Pohádky od srdce* (zdá se spíše profesionálního) **veverskobítešského „souboru“ Na vlínce** lze těžko mluvit o dramaturgické linii - příběh se dá horko těžko, ale přece rekonstruovat, ale nic z něj nevyplyne. Velké myšlenky či náběhy na ně, uvedené v závorkách textu, jsou zajímavé a účtyhodné (rozvod v rodině, nepřiznané otcovství, identita dítěte ze zkumavky jako vysvětlení králova odjezdu do boje s drakem). V inscenaci po nich není ani stopy. Spíš je patrné nebezpečí podbíživé „aktivizace“ dětí, jejich vtahování na jeviště, manipulace, při níž nemají sebemenší možnost cokoliv samy aktivně udělat, než že jsou po použití odeslány zpět s výzvou „zatleskejte Pepičkovi“; v kterémžto případě je hlavním efektem možnost ohřát se ve světle reflektorů a nechat rodiče začepýřit se nad tím hrdostí.

Zařazení inscenace *Karkulka aneb Pozor na myslivce* v podání **Černých šviháků z Kostelce nad Orlicí** na přehlídce Dospělí dětem bylo snad spíš žertem. Ne snad proto, že, jak pravila jedna z maminek, „učí děti chlastat odmala“, či pro šťavnaté zvuky, linoucí se z kadibudky, následované ovíváním zadnice kloboukem po jejím opuštění, jako spíše proto, že děti taková satirická parodie o škodlivosti myslivců prostě nezajímá. Tím spíš, že titul slíbil Karkulku, která tu nehraje téměř žádnou roli. Děti nevědí, čeho

DS Maska Česká Skalice,
Poštácká pohádka, foto Ivo Mičkal

se chytnout. Když myslivec vypráví o tom, jak střílel po houkajícím, funícím a svítícím zvířeti, snad pět minut křičí „mašinka, mašinka...“, stejně volají při obdobném vyprávění o podivném ptáku „balón, balón...“. A herci se tváří, jako by toho nebylo. „Ošklivá, hloupá pohádka“, pravil pětiletý chlapec za mnou. Z hlediska dospělého diváka proti gustu žádný dišputát. Jen bych přivítal jakýsi temporytmický tvar. Pozor - nevolám po dokonalosti (jež by údajně kouzlo Šviháků zrušila), abych neměl pocit, že se pohybujeme v poloimprovizované bažině a s obavami čekám, zda někoho napadne něco říci či udělat. A specifikum nespécifikum, přeci jen bych rád věděl, co je vlk, co myslivec, co babička, a jak z toho roste situace.

Mimořádnou inscenací, jejíž kvality vedly porotu, aby ji navrhla na celostátní přehlídce Popelka (bohužel, ani v Havlíčkově Brodě nebylo možné nominovat, takže rozhodovat o postupu budou ti, kteří ji neviděli), se stala *Sněhová královna čelákovického souboru Tyl*. Její předností jsou kvalitní herecké výkony, včetně dětských, velmi zdařile nastolená akční scénografie, která výtvarně, významově i funkčně je působivým prostředím pro jednání postav (je také jedním z aktérů dynamického dění, pohyblivé panely stromů, ledových jehlanů) a jejíž předností je řada působivých magic-kých či groteskních míst. Inscenace má samozřejmě i své otázky, rezervy a problémy. Střídání poloh přispívá k pestrosti inscenace, problémem však je, že úvodní magická poloha, repre-

zentovaná především voicebandy chóru havranů s čelovými maskami, ustupuje postupně do pozadí a mizí v sestupné tendenci, nejprve ve prospěch komediálních až groteskních obrazů ducha krále Jiřího 3., obou loupežnic a jízdy na sobovi (typ masopustní klíby) a nakonec k běžnému „realismu“ pohádkového vyprávění.

Luděk Richter (redakčně kráceno)

<http://www.adivadlo.cz/>

Zprávy ze souborů

ZÁSKOK V DOLANECH

Zhruba před měsícem mě Naďa Gregarová požádala, abych 8. března navštívil premiéru cimrmanovského představení *Záskok* v Dolanech. Tamní soubor obnovil činnost a hlásí se na přehlídku do Miletína. A že tam budu ohlášen a že bude dobré, když s nimi po představení trochu promluví. Souhlasil jsem, navíc to tam mám asi nejbližší. Z nějakého důvodu jsem se domníval, snad o tom byla řeč, že začátek bude o půl osmé. Ostatně Naďa slíbila, že mi to ještě připomene, měl jsem za to, že v té připomínce bude i hodina začátku představení. Ale Naďa mi to sice připomněla, maillem, ale tam čas začátku nebyl...

Vědom si odpovědnosti, že dolanské nemohu zklamat, tím že se nedostavím nebo se dostavím opožděně, to ve mně hlodalo a zavolať jsem Nadě, jestli neví, v kolik to začíná. Naďa také nevěděla přesně, ale ujistila mě, že před sedmou to určitě nebude. A že je ráda, že jsem nezapomněl. To mě na nějakou dobu uklidnilo. Asi tak po dvou hodinách se nejistota zase vrátila a začala mě trápit otázka, kde bych se čas začátku mohl dozvě-

děť. A vzpomněl jsem si na internet – skutečně, našel jsem to tam. Jenomže začátek byl uveden už na šest hodin, zbývala mi asi tak hodina. Bože, ještě abych to pros..... Naďa by se na mne asi zlobila a dolanští by si mohli říci, že jim nestojíme za to, abychom se na ně přijeli podívat... A třeba by mohli znovu obnovenou činnost zase ukončit, to jsem si nechtěl vzít na svědomí.

Zanechal jsem tedy nějaké domácí činnosti, která spočívala v těžbě hlíny ze sklepa, a vypravil se do Dolan. A přibyl tam dokonce s dostatečným předstihem. U paní, která hlídala u vchodu odevzdané dobrovolné vstupné, aby si je diváci zase nerozebrali zpět, jsem se hrdě hlásil. To jsem já, kdo se dostavil na jejich představení, pověřen tak radou VSVD a konkrétně paní Gregarovou. Dáma mi řekla, že ona není obeznámena, že by je měl někdo navštívit, ale že zavolá někoho odpovědného. Odběhla do přilehlé restaurace. Na tom jistě nic není, říkal jsem si. Herci se zřejmě před výkonem občerstvují. Ale přece jen mě trochu překvapilo, že přivedla výčepního. A ten také tvrdil, že o ničem neví, že právě vyměnili vedení spolku. O tom, co si objednalo vedení staré, že nemá žádnou povědomost. Nicméně když už jsem tu, tak ať se někde posadím a představení shlédnu. Učinil jsem tak. A musím ještě podotknout, že v sále bylo plno.

Již cestou jsem přemýšlel, co říci k představení, které je stále živé, stále ho hraje Divadlo Jára Cimrmana. A jak je těžké převést osobité autor-ské divadlo na nějakou jinou skupinu. Navíc jsem si říkal, že dolanští mají trochu smůlu. Toto představení jsem viděl před dvěma měsíci v originále od Cimrmanů, a celkem živě si jej pamatuji, z hlavy se mi nevypařily ani detaily.

Samozřejmě, že v podstatě jsou dvě cesty, jak takový materiál uchopit. Jedna je převzít inscenaci pokud možno přesně podle originálu, druhá pokusit se o vlastní interpretaci, o vlastní výklad. Má to svá úskalí. V prvním případě divák srovnává s originálem a všímá si hlavně hereckého výkonu – při vybavenosti amatérských herců

může pokulhávat. V druhém případě se diví, že nevidí to, na co je zvyklý. A klade si otázku, proč režisér k něčemu takovému přistoupil, hlavně pokud se režisérovi nepodaří přebít původní výklad.

Dolanští se přidrželi první varianty a pracují metodou celkem starou a osvědčenou – režisér, v tomto případě spíše vedoucí, se seznámí dopodrobna s originálním představením, a co možná nejvěrněji se jej zkusí aplikovat na vlastní skupinu herců. Což se dolanským celkem daří, byť v první části narážejí na ono nebezpečí, které uvádím výše. Podle cimrmanovského inscenačního klíče jde o pseudovědeckou disputaci, každý z diskutujících důrazně brání svoji teorii proti ostatním přítomným i nepřítomným badatelům z cimrmanovské mytologie. Dolanští se spolehli pouze na čtenou část představení a trochu příliš předvíдали, že to bude legrace. A tak trochu příliš to naznačovali. To ale neplatí pro druhou část, která je provedena zcela v intencích cimrmanovského divadla – a to doslova a i do gesta (zmínil jsem se již, že jsem originál viděl krátce před tím od samotných Cimrmanů). Ale povedlo se, a to musím zvláště zdůraznit, vyhnout se trapnosti, kterou to může skončit, pokud se přejímá inscenace tímto způsobem. Ostatně – reakce a potlesk diváků byl dostatečným důkazem.

Závěrem jen toto: Divadlo Jára Cimrmana asi nebude mít nikdy možnost zavítat do každého kouta Zeměkoule. Ale pokud by se v každém koutě našel soubor, který bude interpretovat cimrmanovské inscenace podobným způsobem jako dolanští, nebudu proti. Jen pozor na tu první třetinu!

Pavel Švorčík

NOC NA KARLŠTEJNĚ OPĚT PO 19 LETECH V ČERVENÉM KOSTELCI

DS NA TAHU
při MKS Červený Kostelec

Na hradě není fraucimór. A stojí to za starou bačkoru. Opravdu mohou žít muži bez žen? Je láska překážkou panování? Copak zbožnost vylučuje lásku? Trpí žena, když miluje?

Proč právě *Noc na Karlštejně*? Před 19 lety jsem v inscenaci *Noc na Karlštejně* hrála Elišku a přiznám se, že je mi tato hra milá. Možná proto, že je to spíše pohádka, veselá, plná lásky a vztahů mezi mužem a ženou. Ale ne tak, jak se žije dnes – úspěchaně a „esemeskově“. V této hře si váží muž ženy, mladší mají úctu ke stáří, podřízení respektují svého panovníka.

Je pravda, že jsem text Jaroslava Vrchlického brala spíše jako osnovu. Trochu mě ovlivnilo známé filmové zpracování. V naší inscenaci divák uslyší známé melodie, které herci zpívají na živo. A živé je celé představení, protože jsem požádala o spolupráci i šermířskou skupinu s názvem Manové Přemysla Otakara, která působí v našem městě. Myslí, že to byl dobrý tah. Divák si užije i nějaké to šermířské umění. Díky nim se naučili šermovat i naši herci. To vše bude vidět hned při vstupu do divadla. Ale více neprozradím... Objednejte si nás k vám do divadla.

Marcela Kollertová, režie

Premiéra 12. dubna 2014
v Červeném Kostelci

Kontakt: Marcela Kollertová,
kis@mestohronov.cz, 737 608 373

Jedna z dalších repríz se odehrála v pátek 6. června v letním areálu v parku před divadlem. Nádherná červnová noc a zvěsti o živém koni v představení přilákaly téměř 800 di-

váků. Diváci nadšení. A paní režisérka? „Venku je to jiné, herec se musí poprat s jiným prostorem, nesmí si všímat okolních ruchů a to vše ještě dovršil vliv koně na herce. Kůň je prostě tvor se svým názorem na věc. Proč by se otočil, jak my chceme, když on nechce. Proto vystoupení se zvířaty je tak trochu improvizace.“

K vidění 15. srpna na nádvoří Novoměstského zámku a někdy na přelomu srpna a září na Vízmburku, 23. 11. - Teplice nad Metují, 15. 11. - Meziměstí, 29. 11. - Jaroměř.

<http://www.dsnatahu.cz/>

NA VLNÁCH DIVADLA

Ochotnický spolek **OCHOS Smiřice** vznikl v roce 2012, kdy se sešlo 9 nadšenců, kteří chtěli obnovit ochotnickou tradici našeho malého města. Ochotníci zde bavili obyvatele po velmi dlouhou dobu, ale v roce 1962 byla činnost ukončena. Po dlouhých 50 letech se našla správná skupina lidí, kteří se navzájem doplňují, nyní nás je již osmnáct a po peripetích, kdy jsme hledali někoho, kdo by se nás režisérsky ujal, jsme začali spolupracovat s panem Josefem Macháčem, sám vede divadlo Kodým v Opočně.

Naší prvotinou je krásná hravá pohádka s názvem *Tiše, les vypráví...* Jedná se o příběh hub, které žijí v kouzelném lese. Pohádka je vhodná pro děti od 3 do 8 let (i starší). Příběhy jsou připravené tak, aby v nich byl vtip,

ale také nějaké ponaučení. A můžeme se pochlubit i nastudováním nové hry s názvem *Slunce nad řekou*, kterou jsme uvedli poprvé 21. března 2014 pro diváky ve Smiřicích. Další představení nás čekala v Opočně a Dobrušce. Je to letní tramská komedie, kde zaznívají známé písničky. Setkáváme se hlavně s pozitivními recenzemi, což nás to nabíjí pro další činnost. Hru jsme zahráli také ve Valu u Opočna, ve Slavětíně nad Metují a také v Pohorlích. A pro velký úspěch jsme ji u nás ve Smiřicích zopakovali.

Vladimír Soukup: *Slunce nad řekou*

Přeneste se s námi do let sedmdesátých, kde právě díky touze po vlastní oáze klidu se kdesi v Bojanově u srubu Oregon setkává pestrá směsice lidiček, aby „sehráli“ vlastní boj o místo na slunci nad řekou. Celou hrou se vinou melodie známé od táboráků, které nejednoho z Vás provázely mládím. Vydejte se tedy s námi do míst, kam zajiždí Loudavej vlak, kde možná uslyšíte, jak Temně hučí Niagara, kde poznáte, že Na Okoř je cesta jako žádná ze sta, a kde v Zahradě ticha uslyšíte Slávky z Madridu. Vydejte se společně s námi prostě DÁL, DÁL, DÁL...

V případě zájmu o více informací nás neváhejte kontaktovat na email ochos@ochos.cz, případně na tel. číslo 603 817 734.

Stáňa Barnetová

Nikoliv na okraj...

Představení *Slunce nad řekou* mohu s čistým svědomím doporučit. Viděl jsem jeho reprízu před zcela vyprodaným sálem smiřického kulturního domu. Nejprve jsem se musel vypořádat s obavami, jak může dopadnout „tramský muzikál“, navíc v provedení právě obnoveného souboru. Ale za pár minut po začátku jsem splynul s místním nadšeným publikem - na jevišti se bezprostředně a vtipně hrálo i zpívalo. Herci překypovali energií, měli smysl pro humor a nadsázku, hráli navíc srozumitelně (i v dikci), dámy byly půvabné, pánové komičti, zvláště někteří. Nic nepřestoupilo úroveň dobrého vkusu. Navíc jsem sledoval hru „dobře udělanou“, pečlivě vymyšlenou, byť prostředky, řekněme, dostupnými. Představení mělo peť dobré ochotnické práce, kterou se soubor baví - a je svou radostí schopen přenést do hlediště. Samozřejmě, že na konci byl potlesk ve stoje, sál bouřil nadšením. A my, spolu s Naďou, se k němu s radostí přidali

Saša Gregar

NOS – DALŠÍ ZPRÁVIČKA

Z NAŠEHO OCHOTNICKÉHO
SNAŽENÍ

Rok se překulil jako voda a je tu další zprávička z našeho ochotnického snažení. Náš **Nechanický Ochotnický Spolek** se organizačně spolupodílí na historicky I. přehlídce ochotnických spolků v Nechanicích. Od září do března, vždy jednu neděli v měsíci, nás navštívil jeden ochotnický spolek z blízkého i vzdálenějšího okolí a zahrál nechanickému obcenstvu představení. Na závěr přehlídky byla uspořádána výstava, která zachycovala život nechanického ochotnického divadla od jeho vzniku (snad v roce 1843) až do současnosti.

Ani náš NOS nezůstal pozadu a zakončil přehlídku premiérou své druhé inscenace *Rozmarný duch*. Protože jsme ji nastudovali v alternacích,

byla odehrána hned dvakrát. S touto hrou jsme byli pozváni na Miletínské divadelní jaro a jelikož jsme ještě spolek nezkušený, měli jsme trochu rozklepaná kolena. Vřelé přijetí místních pořadatelů z nás polovinu obav sejmulo. Jeviště bylo pro nás dost velké, v poměru k velikosti naší scény, ale představení jsme s velkou dávkou zodpovědnosti a z toho i pramenící trémy odehráli s nadšením.

Velice přínosným a hlavně příjemným a milým byl pro nás průběh hodnotícího semináře, kde jsme dostali mnoho rad, jak naši inscenaci ještě vylepšit. Moc nás mrzelo, že jsme z důvodu rodinných povinností mnoha našich členů mohli v sobotu shlédnout pouze jedno představení, ale v neděli jsme se rádi vrátili. Chtěli bychom poděkovat za kamarádské přijetí, výbornou organizaci, dobré rady a skvělou atmosféru. Miletínská přehlídka byla pro nás nejen zkušeností, ale i úžasným zážitkem. Děkuje!

Za NOS Ilona a Zuzana

<http://ochotnici-nechanice.webnode.cz/>

DIVADELNÍ ERBENŮV MILETÍN PŘEDSTAVIL „VODNÍ DRUŽSTVO“

Jakkoliv se považují za častého návštěvníka Miletína, na přehlídce **Divadelní Erbenův Miletín** jsem byl letos poprvé. Je přinejmenším pozoruhodné, že tak malé městečko dokáže během jedné divadelní sezóny vyprodukovat hned tři úspěšné divadelní přehlídky. Divadla chtivé obecnost tak mohlo v průběhu jednoho roku spatřit na dvacet představení souborů z celé České republiky, což je pořádná porce kultury pro 907 obyvatel.

V programu letošního Divadelního Erbenova Miletína nebyly jen samé „lehké“ komedie, ale ucelený průřez divadelními žánry, nabídka, z které si mohl vybrat opravdu každý – pohádka, fantasy komedie, situační komedie,

komorní drama, zvlášť za Oskara a růžovou paní s Janem Sklenářem a Martinou Eliášovou velmi děkuji, to je moje srdeční záležitost.

Příjemně naladěm jsem se upřímně těšil také na nejnovější kus domácího souboru. *Vodní družstvo* jsem neznal a zprvu se trochu ztrácel. Čas se totiž zastavil ve tři čtvrtě na deset, tolik prozrazovaly hodiny na stěně dekorace. Naštěstí herci se ale nezastavili a s nadsázkou předvedli humorný příběh o snaze vybudovat veřejně prospěšnou stavbu, kterou s urputností kazí vdavekchtivá strana druhá. Inscenace obsahovala velmi dobré nápady, ne vždy provedené s jistotou, která by vedla k očekávané reakci publika. Ono bývá složité propojení úlohy režiséra a herce v jedné z hlavních rolí – kdyby Vladimír Kněžourek nezvolil tuto cestu, nepřesností by se dalo snáze vyvarovat.

Rád bych přesto vyzdvihl některé postavy: Martin Hlavatý se po náročné dramatické úloze v *Husičce* zhostil role prostomyslného podomka velmi dobře. I Štěpán Hak opět potvrdil, že nevyniká pouze na poli dramatickém, ale také hereckém, dobře ovládá civilní způsob herectví, spolu s kultivovanou jevištní mluvou tak vytváří osobité a uvěřitelné postavy. Jiří Kněžourek v roli vůdce sedláků potvrdil, že „není malých rolí“. *Vodní družstvo* je zatím spíš na půli cesty, což nikterak neubírá na jeho významu pro domácí miletínské publikum.

Václav Falta ml.

*(psáno z 1. reprízy dne 8. 12. 2013,
redakčně kráceno)*

MILETÍN OSLAVIL 890 LET SVÉ DOLOŽENÉ EXISTENCE, A TO - DIVADLEM!

Když se svatý Ota v roce 1124 nechal hostit českým vévodou Vladislavem na své liturgické cestě do Pomořan, netušil, že se tato návštěva stane historicky první dochovanou zmínkou o městě Miletíně. O 890 let později napsal Štěpán Hak na objednávku místního starosty svou třetí divadelní hru s názvem *Elita*. Je to nesmělý a velmi osobitý pokus o připomenutí důležitých událostí, historických postav, panovnických rodů a jiných „mocenských organizací“, které zanechaly svou nesmazatelnou stopu v historii města. Ale především se jedná o zábavu cílenou na miletínské rodáky, o lehčí žánr, satirickou veselohru nebo chcete-li „hospodskou frašku“. Hlavně o poctivé venkovské divadlo, které si svou podstatu – propojení herců a diváků pramenící ze vzájemných osobních vztahů z běžného života – vzalo za svůj inscenační záměr.

Většinu postav ztvárňují sami veřejní představitelé města a různí místní filutové v čele se starostou, neherci, které umně zrežíroval Martin Hlavatý. Jejich zásluhou ožívají příslušníci řádu německých rytířů, Valdštejnové, komunisté i spolek dobrovolných hasičů, kteří jako vždy přicházejí pozdě. Autor narážel na to, že Miletín

v polovině 19. století vyhořel a teprve potom v městečku vznikl Sbor dobrovolných hasičů. Všichni jsou kvůli slotě venku uvěznění v místním hostinci - na schůzi zastupitelstva řeší minulost, přítomnost i budoucnost města. A kdopak pro Miletín vykonal nejvíce? A která místní „mocenská organizace“ si zaslouží 20 000 Kč, které zbyly v rozpočtu? O tom, že se inscenační záměr vydařil, svědčil zájem miletínského publika. Atmosféra ve frontě na lístky připomínala čekání na VOSTO5tku při Open Air Programu na hradeckém divadelním festivalu. A do sálu miletínského Sousedského domu, který má 260 židlí, se dostali opravdu jen ti nejdůležitější a ještě mnozí stáli.

Václav Falta ml.

(psáno z premiéry: 25. 4. 2014)

O DIVADLE V LIBOŠOVICÍCH

s režisérem Jiřím Pošepným
si povídala Alena Pospíšilová

Obnovení tradice libošovického ochotnického divadla má na svědomí zdejší nový pan hostinský, šikovný divadelník, muzikant a divadelní režisér Jiří Pošepný. Podařil se mu husarský kousek, s místními nadšenci nastudoval divadelní představení, na které se diváci doslova hrmou. Pokaždé je vyprodáno.

První představení po třiceti letech bylo věnováno památce dlouholetého divadelního režiséra a organizátora kulturního života v Libošovicích, pana Květoslava Fryšného. Slavnostní premiéra se konala symbolicky v den jeho nedožitých 88. narozenin.

Jak se Vám po třicetileté pauze podařilo získat tak nadšené ochotníky?

V Libošovicích jsem se usadil před více než pěti lety. O divadle jsem často rozmlouval s místním dlouholetým režisérem a organizátorem kulturního života, panem Květoslavem Fryšným.

Rád vzpomínal na rozkvět zdejšího ochotnického divadla, na jednotlivá představení, na zájezdy do spřátelených obcí. Těšil se, že se přece jen snad podaří soubor znovu vzkřísit a novou hru nastudovat. Bohužel, z řady důvodů k tomu už nedošlo. Jsem proto nesmírně rád, že se přes počáteční nedůvěru místních přece jen povedlo vzbudit zájem sedmi ochotných odvážlivců a nastudovat první hru. Vybral jsem osvědčenou komedii francouzského autora Laurenta Ruquiera *Uděláte mně to znova?* Mám radost, jak typově dobře se povedlo jednotlivé role obsadit. A jsem velice překvapen diváckou odezvou. Nejen premiéra, i následující repríza byly do posledního místa vyprodané. Zcela zaplněný sál (200 diváků) byl i při dalších dvou představeních. Přijíždějí k nám lidé ze širokého okolí, z vesnic, i z Jičína, Turnova a Mladé Boleslavi. Těší nás to i překvapuje, je to závazek a velká radost. Zdá se, že lidé tento typ kultury postrádají. Touží se pobavit, vyčistit si hlavu. Jde o příležitost k setkání, u starších ročníků k nostalgickému zavzpomínání na léta minulá. Jistý podíl na přitažlivosti ochotnického představení má zvědavost vidět na jevišti své známé.

Jaké jsou Vaše další divadelní plány?

Musím se přiznat, že jsem nečekal takový zájem, ani z řad diváků, ani herců. O role se hlásí další zájemci. V rozšířeném počtu herců připravujeme známou českou pohádkovou hru Jana Drdy *Dalskabáty hříšná ves aneb Zapomenutý čert*. Premiéra

bude 7. června 2014. Je dobré, že role čertů mohou hrát snadno i ženy, těch je mezi zájemci tradičně více. Jsem stále členem Divadelního spolku Krakonoš ve Vysokém nad Jizerou a čtyři kamarádi z tohoto souboru nám jako hosté pomohou s náročnějšími rolmi, s technikou a kostýmy. Vypomáhat si vzájemně je běžné. I já vystupuji jako host ve dvou dalších ochotnických souborech, v Červeném Kostelci ve hře *Noc na Karlštejně* jako Purkrabí a v Libici nad Cidlinou ve hře *Zelňačka*, kterou pro nás upravil kamarád Saša Gregar. Premiéra Zelňačky je 14. června 2014 v Libici nad Cidlinou. Je to samozřejmě velmi časově náročné, ale když má člověk divadlo opravdu rád, neváhá mu obětovat veškerý volný čas.

Na loňském 2. sjezdu rodáků a přátel Libošovicka jsme se přesvědčili, že jste i dobrý zpěvák. Láska k hudbě jistě s láskou k divadlu souvisí.

Samozřejmě je dobré, když herec umí zároveň trochu zpívat. Společně provozovaná hudba a divadlo stejně jako jiné společné zájmy a koníčky lidi stmeluje. Je dobré, mají-li lidé stejně jako v minulosti chuť společně se scházet a upevňovat dobré sousedské vztahy. Vážím si přízně místních sousedů, ochoty zapojit se podle svých možností a pomoci, kde je třeba. Těší mě i podpora od vedení obce.

Libošovický ochotnický spolek má vtipnou zkratku LOS. A losa máte nejen v názvu, ale i v pěkném logu, které vytvořil syn našeho starosty Vítek Svoboda ml. V říši zvířat je los vzácným druhem, který se na našem území vyskytuje dnes jen zřídka. A vzácným úkazem je obnovení činnosti ochotnického divadla v Libošovicích po třicetileté odmlce. Proto celému souboru i Vám osobně držíme palce. Přejeme Vám pevné zdraví a hodně radosti z dalších představení, která potěší diváky i Vás. Děkuji Vám za rozhovor, a jak se říká „Zlomte vaz“ a „Vem Tě čert!“

(převzato ze *Sobotického zpravodaje*)

OCHOTNÍCI NABÍDNOU DIVÁKŮM ZELŇAČKU

Divadelní spolek Vojan Libice nad Cidlinou připravil premiéru komedie s názvem *Zelňačka*. Hru napsal podle slavného románu francouzského autora René Falleta Alexandr Gregar a režie se ujal Jiří Hlávka. Komedie pojednává o dvou starých sousedech, kteří žijí na samotě a užívají si zaslouženého odpočinku. Své dny oba dědci tráví pěstováním hlávkového zelí, sekáním dřeva, vařením a hlavně popíjením dobrého vína. Do jejich pohody a vzpomínek však vstoupí mimozemšťan z planety Oxo. Jak vše dopadne? Přijďte se podívat! Všichni se ale můžete těšit na příběh, ze kterého dýchá atmosféra spokojenosti, moudrosti a svěží životní filosofie. Premiéra 14. června od 19.30 v libickém kulturním domě.

Milan Čejka

<http://www.vojanlibice.cz/>

PRVNÍ CENA PRO INSCENACI KRÁL MACIUŠ PRVNÍ

V Jelení Hoře proběhl třetí ročník polsko-českého festivalu dětského a studentského divadla. Čtyřdenní akce je přínosem pro obě strany, na přehlídce se představilo 20 souborů, z toho 5 z Česka. V kategorii studentské udělila porota tři první ceny. První cenu získaly soubory z Lublaně, Jelení Hory a také liberecký soubor Vydýcháno. V dětské kategorii bylo Česko zastoupeno naším Trutnovským divadelním studiem. Pro Jelení Horu jsme zpracovali kultovní knihu Janusze Korczaka *Král Matýsek První*. Do názvu jsme vrátili původní polské jméno hlavního hrdiny. Jde o příběh malého krále, který na sebe musí vzít odpovědnost vlá-

dy. V polském prostředí je zpracovávan od dvacátých let, byl dvakrát zfilmován a v Polsku je inspirací pro divadelní soubory od muzikálů až po dětské soubory. Inscenace se setkala s mimořádně dobrou odezvou, jak od odborné poroty, tak účastníků festivalu. Možná, že právě český pohled byl pro Poláky pohledem inspirujícím, obzvláště kladně byla hodnocena práce s loutkou – neloutkou, s předměty (jsou jimi předměty z dětských her, školy i z přírody). Děti se podílely i na výtvarné složce inscenace, na výrobě loutek, hledání kostýmů. Inscenace v soutěži nakonec získala první cenu.

A jak inscenace *Král Maciuš První* vznikala? Na jednom divadelním mejdanu jsme zjistili, že to naše holky umí spolu pěkně rozjet. A na youtube zjistili, že *Král Maciuš* je v Polsku docela časté téma k rozličným interpretacím. Rozhodli jsme další přidat. S Vojtou jsme napsali text, holky si ho trochu upravily. Vojta vyrábí loutky úplně ze všeho, tak jsme je vyrobili z věcí okolo nás, z domu, ze školy, z přírody.

A o čem to je? Dospělí si v tom mohou najít cokoli, pro děti o tom, že když se dva perou, nemusí z toho mít užitek ani jeden. Dospělé možná až zamrazí, kde se budou děti smát.

V inscenaci hrají Theresia Anna Hakenová, Simona Urbanová a Vojta Haken. A spolu s nimi premiér vlády, ministr státní kasy, ministr škol, ministr dráhy, ministr války, cizí král z východu, cizí král ze západu a lidojedi. Na hudební složce se podílel Martin Hybler, světlo tvoří Monika Hakenová a já to zrežisoval.

Půlhodinovou nenáročnou inscenaci můžeme hrát prakticky kdekoli, kde je prostor cca 4x4 metry. Se světly je zajímavější, ale jde to i bez nich. Vejdeme se do jednoho auta. Tím chci napsat, že bychom ji rádi hráli, než nám z ní děti vyrostou.

Petr Haken,
Turnovské divadelní studio

DIVADELNÍ SOUBOR J. K. TYL V JOSEFOVĚ DOLE MÁ ZA SEBOU DALŠÍ ÚSPĚŠNOU DIVADELNÍ SEZÓNU

Na jevišti vše vypadá lehce a samozřejmě, ale jsou za tím dny a hodiny zkoušek. Zvláště, když všichni máme svá zaměstnání, školy, většinou i rodiny, domácnost a další povinnosti. Na začátku letních prázdnin náš divadelní spolek tradičně nabízí divákům novou premiéru. Loni jsme uvedli inscenaci *Vajíčko* od francouzského dramatika belgického původu Félicie-na Marceaua. Texty hry jsme si rozdali v polovině prosince 2012 a pravidelně jsme se scházeli celých šest měsíců. Mezitím jsme stihli reprízovat Moliérova *Zdravého nemocného*, zúčastnit se Josefodolského divadelního jara 2013 a divadelní přehlídky Libochovické divadelní léto. Nemálo času zabralo – ostatně jako vždy – navrhování a šití kostýmů, vytváření scény, doladování technických detailů, například i choreografie. Chtěla bych vyzdvihnout úžasnou spolupráci s panem Jiřím Řeřichou, který má velkou zásluhu na vynikajících hudebních doprovodech našich inscenací.

Zájem o naše inscenace se šíří nejen do blízkého okolí, ale i do vzdálenějších míst. S oběma inscenacemi jsme zavítali na Jičínsko, absolvovali

zájezdové představení *Zdravého nemocného* do Krupky, v jednání jsou další štae, tentokrát s *Vajičkem*. Dvanáctkrát jsme odehráli Moliérovu komedii *Zdravý nemocný* a inscenaci *Vajičko* už osmkrát.

Pro pestřejší nabídku divadelních představení zverme do našeho Josefodolského divadla další ochotnické spolky, loni si zde zahrálo osm hostujících spolků, sedm dalších v rámci Josefodolského divadelního jara 2013. To je samostatnou kapitolou naší činnosti, vyhláškatelem je Svaz českých divadelních ochotníků, jako pořadatel této postupové přehlídky byl náš spolek vybrán již před třídaceti lety a neskromně konstatuji, že organizačně jsme se osvědčili.

Divadelní spolek v Josefově Dole svou obec velmi úspěšně reprezentuje, jak říkáme „ví se o nás“. Členové spolku se zúčastňují dalších divadelních akcí v rámci téměř celého Česka, třeba na seminářích se zaměřením na divadelní líčení, divadelní kostýmy a svícení, hereckých kurzech, jež lektorigují profesionální umělci. Zúčastňujeme se i dalších divadelních přehlídek, mnoho věcí konzultujeme s odborníky znalých divadla.

Ochotnické „divadlení“ je časově náročný koníček, ale pokud se člověk chytí tzv. drápkem, není mnohdy úniku. Členové spolku to vědí. Ta parta přátel, zkoušení, přípravy, to napětí při představení – to je obrovsky silný motiv, který stojí za to. Zároveň si lidé kolem divadla, i když „jenom“ ochotnického, rozšiřují znalosti a vědomosti v oblasti kultury, literatury, historie, hudby, technických a pohybových dovednostech, ale i psychologie a mezilidských vztahů.

Chtěla bych touto cestou poděkovat všem našim příznivcům z řad sponzorů, kteří nám velmi vycházejí vstříc při výrobě scén, spolupracují s námi při našich nápadcích a požadavcích, mnozí nás podporují i finančně. Bez tohoto bohuželbohu souznění by naše práce pro divadlo byla obtížnější. Děkujeme rovněž všem našim milým a věrným divákům za podporu a hojnou účast na našich, ale i hostujících divadelních představeních - čímž také

přispívají k šíření kulturních tradic naší české země.

*Za DS J. K. Tyl Josefův Důl
Hana Stuchlíková*

<http://divadlojosefuvdul.cz/>

DOVEDA SLOUPNICE

PEKLO s.r.o., ANEB
NĚKDO SI MYSLÍ,
ŽE ČERT SE MÁ...

Z cest po světě se vrátila režisérka Markéta Světlíková. Se sloupnickým souborem *Dovedové* si společně upravili televizní pohádku Miloše Kratochvíla *Taneček přes dvě pekla*. Lze říci, že šlo spíše o inspiraci pohádkou. Markéta se ujala režie, v prosinci měli premiéru, a přes lehké obtíže se nakonec podařilo představení zařadit i do programu přehlídky venkovských divadelních souborů Sněhový Brněnec. Přijeli a zvítězili: v anketě diváka, čtyři ceny za herecké výkony, cena za inscenaci, nominace na Krakonošův divadelní podzim.

Porota v závěrečné zprávě uvedla, že „*Doveda Sloupnice, jako téměř vždy, upoutal především skvělým kolektivním nasazením výrazných hereckých osobností. Inscenace, jejíž libreto je poměrně řídké, pracuje s nazkoušenou improvizací v celé řadě hereckých situací a s mimořádným diváckým ohlasem.*“

Markéta Světlíková dodává: „Nejzajímavější na této pohádce je, komu je určena. Zkoušeli jsme ji, aby bavila své tvůrce, tedy dospělé publikum. Ale zároveň jsme věděli, že je pro děti. Došlo i k několika neshodám. Řešili jsme, jestli je slovo „čůza“ přípustné. Nakonec z toho byla chooza. Diskutovali jsme, co mohou dnešní děti vidět a slyšet, aby neutrpěly morální újmu. A myslím, že vzniklo představení pro děti i pro dospělé, každý si tam najde to své. Jsme rádi, že jedeme do Vysokého a ne do Rakovníka. Tam bychom asi narazili...“

Soubor Doveda hrál na prvního

máje své představení *Peklo s.r.o.* v dalekém Srbsku, na návštěvě u krajanů, u české menšiny. Hrál se v Bele Crkvi a v Kruščici. Navštívili i krajskou menšinu v Rumunsku a prohlédli si Bělehrad. A ještě - soubor Doveda má hodně potomků, kteří chtějí také hrát divadlo. Takže založili nový soubor se jménem *Minidoveda*, hráli už přestavení *Jamie a upíři*, a na krajské přehlídce Svitavský Dýchánek dostali doporučení na Dětskou scénu.

Dovedům i Minidovedům držíme palce, ať se jim daří v divadle i v životě. A „Zlomte vaz“ na Krakonošově divadelním podzimu 2014!

Red.

Kontakt: Jaroslav Novák, 777 605 767
novaci.sloupnice@seznam.cz,

V CHOČNI „VÁLČILI“ PRO VERUNKU

Do Chočně se rád vracím. Vždy přijíždím do města s dobrosrdečnými a veselými lidmi. Letošní choceňský Divadelní piknik byl věnován lidské sounáležitosti, lidským vztahům a velkým skutkům. Tím největším byl dar (z dobrovolného vstupného) na pomoc Verunce, nejmladší čence místního divadelního souboru, která pro své onemocnění potřebuje osobní asistenci. A druhým velkým skutkem bylo překvapení, které přichystala pořadatelka Zuzana Pavlíčková všem, kdo přišli na benefiční premiéru *Divčí války*. Bylo to představení *Zlatovláska* mentálně postižených klientů z Domo-va Ráby pod Kunětickou horou...

Divčí válka od Františka Ringo Čecha je divácky velmi vyhledávaný titul pro svůj specifický „jednoduchý“ humor. Co víc bychom nakonec chtěli od nízkého žánru, že? V džínách a mikině jsem se uvelebil v pohodlném křesle a těšil se i na tu nejsprostší nárážku. Ale hned úvodní scéna mě naprosto rozložila, temné postavy v čele s druidem, zahalený rudým kouřem,

D I V A D E L N Í

Dívčí válka

do Brněnce na přehlídku a pan profesor Laurin nám trochu srazil hřebínek. Ono ale, kdyby hrálo Revizora deset divadel, bude každé představení jiné, každý režisér má své oči, představy a možnosti. A tak to bereme. Ocenění dostala nevinná Máša a Jirka Kristl za roli Správce. Při posezení na ukončení divadelní sezony jsme si mohli říci, že „ten Gogol nebyl zase tak špatnej, i ten text se dal zvládnout“... Takže necht' žije klasik.

Z Dobrouče zdraví Nataša Lužná

www.ochotnici-dobrouc.cz

zpívají svůj žalozpěv. Akusticky a vizuálně dokonale provedený pohanský pohřeb. Silný zážitek. Na scéně řadí vynikající Jana Pavlíčková v postavě Vlasty, Radovan Kohl coby paníc Ctirad to úspěšně rozehrává nejen na kytaru v divadelním baru. A minimálně „pětkrát“ účtyhodně žádoucí motivací je mu Šárka v podání Jany Brousilové. Do dvojrole Vojen / Častava se až podezřele vžívá Milan Macháček. Na jednu jaksi odnikud vbíhá na jeviště Čtyřlístek (Anna Kepřtová) a s energií přímo výbušnou předvádí dopis štěstí. Bravo!

Zdá se, že režiséři Zuzana Pavlíčková a Jan Meissner mají skrytou zálibu v expresivních formách vyjadřování. Škoda, že žánr hry tuto zálibu neumožnil více rozvinout. Tahle válka ve výsledku dopadla velmi dobře, pro herce, pro diváky i pro Verunku. Jen na premiéru přišlo „válčit“ 390 lidí!

ho už jednou, ale tehdy to nedopadlo. Letos, záhy po oznámení, co se bude hrát, to vypadalo podobně...

Gogol - to je mnoho textu, my nějak stárneme a hlava občas stávkuje. Nicméně moje autorita všem zdůvodnila, proč zrovna Gogol, a že přes to nejede vlak. Hlavní roli dostal člověk, který na první schůzce chyběl. Měl tam být, jeho chyba, ale ukázalo se, že to byla dobrá volba. Jeho hlava pracuje na plné obrátky, neb je náčelníkem policie a navíc místostarostou... Pro roli Máši jsem našla mladičkou holčinu, na pohled nevinnost sama. Její scéna s Chlestakovem a letícím ptákem - kavkou - byla ostře sledovaná všemi aktéry. Někteří Chlestakovovi záviděli, ten si to užíval! Vyprodali jsme pětkrát naši Rychtu, znamená to, že do divadla během dvou víkendů přišlo tisíc lidíček z naší obce! V dubnu jsme jeli

JAROSLAV OPĚT HRAJE

Divadelní soubor JDO Jaroslav v Luži zase po několikaleté pauze hraje. Jana Hrubá se po narození druhé dcery opět ujala režie a nastudovala inscenaci pro lužská divadelní prkna. Zkoušení ale nebylo snadné, v místním divadle se prováděla tolik očekávaná rekonstrukce jeviště i akustiky hlediště. Díky tomu máme v Luži opět výborné divadelní podmínky.

Jana s dosti omlazeným souborem, vytvořeným zejména z dramatického oddělení místní ZUŠ, nastudovala hudební komedii Vlastimila

Václav Falta ml.

(psáno z premiéry: 29. 11. 2013)

V DOBROUČI SE PUSTILI DO GOGOLOVA REVIZORA

Venku lije jako z konve a já mám jedinečnou možnost napsat pár řádků pro Hromadu. Letos jsme se pustili do Gogolova *Revizora*. Nacvičovali jsme

Revizor

Pešky *Jak to dělají andělé aneb stvoření světa*. Vychází z knihy Genesis a humornou formou vypráví mýtus o stvoření světa, prvního člověka Adama a jeho ženy Evy, o jejich vyhnání z ráje. V podání souboru vše převedeno do rozverně a humorné roviny. S touto inscenací, jejíž oporou je zkušený Jiří Roubínek, se soubor po letech představil i na letošní krajské přehlídce v Brněnci. Představení se líbilo, soubor získal dvě čestná uznání za herecký výkon a za režijní práci s mladým kolektivem a k tomu doporučení na KDP. Hru soubor hraje na scénách v okrese, o velikonocích ji sehrál ke „znovuotevření“ nového jeviště v Luži.

Milan Zlesák

Kontakt: Jiří Kudláček, 776 845 670,
jiri.kudlacek@atlas.cz

KOŠUMBERK
BUDE LETOS
PŘEVÁŽNĚ DIVADELNÍ

Letošní festival Košumberské léto nabídne sedm divadelních představení. Na hradě Košumberku jsou vytvořeny dvě scény, jedna na nádvoří s velkým krytým jevištěm, druhá, menší, v zastřešeném atriu před zvonovou síní, a to ve stylu shakespearovského divadla. Obě nabídnou neopakovatelné divadelní zážitky - dramaturgii

festivalu byla vybrána představení osvědčených souborů, především z východočeského kraje, které na Košumberku již vystupovaly a byly diváky dobře přijaty. Pořadatel, město Luže, věří, že i letos bude akcím Košumberského léta přát počasí tak, jako tomu bylo téměř vždy v minulosti. Pokud budete mít cestu, přijďte, nebudete litovat. Přijet můžete pochopitelně už první prázdninový víkend, tj. 5. a 6. 7., kdy tradičně hrad ožíví středověkem skupina FORTYS.

Program Košumberského divadelního léta:

12. 7. od 20.00

Q10 Drak Hradec Králové

W. Shakespear: *Mnoho povyku pro nic*

19. 7. od 20.00

EXIL Pardubice

Podle bratří Mrštíků: *Maryša*

26. 7. od 15.00 a 20.00

Julie a spol. Praha, J. Werich: O Palečkovi

2. 8. od 20.00

doHouslí, R. Vencel, M. Doležalová:

S hlavou v oblacích

9. 8. od 20.00

DS Klicpera Chlumec nad Cidlinou

J. Břehový: *Otylka*

23. 8. od 20.00

Exil Pardubice

R. Vencel: *Dovolená po česku*

30. 8. od 14.00

JDO Luže:

Festival dětského a mladého divadla

**SPOLEK DIVADELNÍCH
OCHOTNÍKŮ
HEYDUK
V PŘEDHRADÍ**

Obnovili jsme svou činnost v roce 2005 a krom nesmělých divadelních pokusů, s nimiž vystupujeme v Předhradí a vyjíždíme i za humna, pořádáme v průběhu roku další povyražení pro děti i dospělé. Snažíme se zaujmout a pobavit, ale také zachovávat tradice našich předků. Máme na "kontě" písničkové pásmo, složené

převážně ze skladeb Karla Hašlera. Děj písní se odehrává přímo před zraky ctěného publika, také hrajeme *Nezbednou pohádku* plnou čertů a písniček a *Legendu o Radyni*, místní pověst z naší obce, hrajeme také úryvek z *Limonádového Joa* a scénku ze *Školy základ života*.

Během roku pořádáme Masopust, pálení čarodějnic, vítání prázdnin, sjezd netradičních vozidel, spojený se soutěží o nejlepší - utopence, štrůdl, bramborový salát, bábovku, letos je na řadě sekaná, obecní zabíjačka v hlavní roli s živým pašíkem, ale to jen po ránu, večer z něj zbudou už jen čelisti. Také máme mikulášskou besídku pro nejmenší i vánoční zastavení v místním kostele. Složení našeho spolku je pestré, co do povolání i do věku, nejmladším je kolem dvaceti, nejstarší aktivní člen souboru letos oslaví čtyřiaosmdesátiny.

Nezbedná pohádka s dvaceti šesti reprízami v různých koutech našeho kraje, i v krajích sousedních, je naše nejúspěšnější dosavadní dílko. Vystoupili jsme s ní i na VIII. Sněhovém Brněnci, kde nás porota nešetřila. Ale byla to pro nás cenná zkušenost a zážitek, na který se nezapomíná. V současnosti finišujeme se zkoušením pohádky *Čáry baby Cotkylle*, jejíž premiéru jsme naplánovali na konec června.

Takže díky všem, kterým stojí za to přijít se podívat na výsledky našeho snažení, aby to, co děláme, mělo smysl. Herec bez diváka není ničím... A přejeme všem, kteří plují na stejné lodi hodně divadelního štěstí!

Ludmila Chalupníková

VYZNÁNÍ

Chtěli bychom se podělit o pár zážitků z amatérských divadelních přehlídek. Pravidelně navštěvujeme Jiráskův Hronov, Červený Kostelec, Miletín, příležitostně Audimafor, také Open Air v Hradci Králové. A rádi,

když jsme pozváni, se zajedeme podívat na divadelní představení různých amatérských spolků. Sami se tomuto koníčku můžeme věnovat proto, že jsme se relativně ve zdraví oba dožili důchodu. V podstatě se v důchodu učíme, přestože většina důchodců tvrdí, že nemají čas. Částečně mají pravdu, protože věci, přání a sny, které se po celý život odkládají „na potom“, se pak nahromadí na takovou hustotu, že se v tom důchodu opravdu všechny nedají stihnout. Člověk musí zvažovat, čemu dá přednost. Není to lehké, potomků přibývá, tím pádem i narozenin, svátků a různých výročí, které se „musí“ oslavit. A každou chvíli někdo z příbuzných nebo známých zavolá, že potřebuje s něčím pomoci. Pokud to jde, pomůžeme a rádi, ale jakmile je v tu dobu nějaký divadelní festival nebo premiéra, mají všichni smůlu. Vždy jedeme raději za DIVADLEM, to je pro nás největší svátek. Takovým byla i letošní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla v Červeném Kostelci. Na poslední chvíli nám vypadlo ubytování, ale zásluhou nezištné pomoci Marcely Kollertové vše dobře dopadlo a my se mohli zúčastnit celé přehlídky. Velice si toho ceníme, když můžeme nasávat tu neopakovatelnou atmosféru, kterou tam vytváří místní divadelní spolek NA TAHU. Těšíme se na všechna představení, na hodnocení poroty, porovnáváme si její názory s našimi. A většinou se shodneme. Musíme někdy smeknout klobouk před tím, jak dokážou pochválit a o nedostacích se zmínit způsobem, že se nikdo neurazí. Trochu bouřlivější diskusi vyvolalo představení **Divadla Exil Pardubice Maryša**. Režisérka Kateřina Prouzová je pojala jako drama o manipulaci - někomu se její výklad líbil, ale pan prof. Jan Císař jej na několika příkladech vyvrátil. Tvrdil, že to, co Maryša udělala, bylo vždy její rozhodnutí... **DS NA TAHU při MKS Červený Kostelec** hrál představení *Srdeční záležitost* od Petra Strnada v režii Jany Jančíkové. Bylo velice působivé, v neposlední řadě musíme pochválit i výtvarnou složku, o kterou se postaral manžel režiséry. A v kině Luník jsme se povi-

zili na divácké točně při inscenaci podle novely Jana Procházky *Kočár do Vídně*. V režii Josefa Jana Kopeckého ho sehrál **TRIÁRIUS Česká Třebová**. I když většina textu byla v němčině (a z našeho místa na točně jsme neviděli vše, co diváci v první řadě, hodně věci jsme si museli domýšlet), byl to velmi silný zážitek. Museli jsme ocenit výkon Terezy Vodochodské, výrazem tváře dokázala zprostředkovat vše, co bylo třeba, aniž by použila spoustu slov. Pak jsme se dozvěděli, že dohrávala s otřesem mozku a museli uznat, že na jejím výkonu to nebylo poznat.

Další divadelní svátek jsme zažili v Miletíně, na XII. ročníku divadelní přehlídky **Miletínské divadelní jaro 2014**. Máme nedaleko chaloupku a můžeme denně dojíždět. A další výhodou je, že i v Miletíně mají výborné zázemí, které zajišťuje **DS Erben Miletín**. Ve srovnání s minulým ročníkem ubylo viditelně domácího obecnictva, ale zásluhou členů zúčastněných souborů z Meziměstí a Vamberka nemuseli herci na jevišti hrát přesilovku. Výjimkou bylo nesoutěžní představení *Elita*, ve kterém si zahráli místní zastupitelé a spolky města Miletína. To sál Sousedského domu pukal ve švech. Není se čemu divit, místní autor Štěpán Hak je úspěšný v tandemu s režisérem Martinem Hlavatým, je to už jejich několikáté představení. Ocenili jsme nápaditou režii a výtvarné řešení scény, v roli starosty si zahrál sám starosta Miletína a svým výkonem všechny překvapil. A držíme palce ochotníkům z **DS J. K. Tyla z Meziměstí**, kteří s hrou *Peklo v hotelu Westminster* postoupili do Vysokého nad Jizerou. Tak zase za rok na shledanou.

Václav a Alexandra Novotní, Chrudim

Dodatek redakce:

Rubrika Ve službách Thálie, v níž zveřejňujeme blahopřání, je sice na dalších stránkách Hromady, ale rozhodli jsme se, s díky za toto hezké Vyznání, popřát na tomto místě „důchodci“ Václavovi k jeho půlkulatým narozeninám, narodil se 15. 8. 1949.

Václave, všechno nejlepší, a tě-

Zleva: manželé
Václav a Šurka Novotní,
foto Ivo Mičkal

šíme se na další setkávání s tebou i se Šurkou na divadelních přehlídkách.

-red-

O ŽIVOTĚ DIVADELNÍM V HEŘMANOVĚ MĚSTCI

Dá se říci, že DS Heřman se znovu zrodil. Po úspěšném tříletém reprízování pohádky *Něco z Jana vytvoříme... možná i pohádku* vyvstal v roce 2010 před divadelním souborem, tvořeným už pouhým rodinným klanem Řezáčových a Michalem Dziedzinským, opět starý známý problém - co dál?

Dostali jsme ale od městského úřadu krásný dárek - v novém multifunkčním centru velkou zkušebnu a samostatnou místnost s nábytkem na uskladnění divadelního fundusu, což byl po letech společného sdílení „krčálku“ na Staré radnici s Vlastislavem a městskou policií pokrok. Nastalo velké přeřabování ve skladovaných scénářích DILIA, leč marné. Dost nás „nakopli“ zájem několika mladých lidí, původně desíti, později šesti, kteří se chytli drápkem a projevíli chuť, dát se do služeb ochotnického divadla.

Nemohli jsme je zklamat a tak zase pomohla náhoda. Pepa Řezáč se dočetl, že Česká televize chystá natáčení hororových povídek Milo-

slava Švandrlíka. A když může Česká televize, tak prý může i Heřman. Následovala cesta do městské knihovny, podrobné studium Švandrlíkovy tvorby a pak Pepa, Michal a Patrik dali hlavy dohromady, upravovali, přepisovali, vymýšleli, znova upravovali, přepisovali a vymýšleli, a dramaturgie *Libry špiritusu* byla na světě. A přidělit role, později přeobsadit, a mohlo se začít inscenovat, což při mládí a nezkušenosti nových členů souboru nebyla žádná sranda. 18. června 2011 proběhla premiéra hry pod názvem *Libra špiritusu, možná spíš spiritus libri, aneb vše je otázka priorit*. A obrovský a trochu nečekaný úspěch na krajské divadelní přehlídce Sněhový Brněnec, „vykopnutí“ až na celostátní přehlídce Krakonošův divadelní podzim 2012 do Vysokého nad Jizerou (tam nás zchladili jako kandrdase, ale všeho „do času“).

A pak *Strašlivá zkáza rodiny průvodce po sopce aneb Spravedlivá odplata lehkomyšlným labužníkům* (3. 3. 2012), spíš jen taková „chuťovka“ pro místní heřmanoměstské publikum. A najednou tu byl rok 2013 a výročí spolku - 165 let od začátku divadelní činnosti v Heřmanově Městci a 130 let od vzniku Divadelního souboru Heřman. Co s tím?

Samozřejmě musela být výstava a - nějaké představení! My, staříci, jsme

Josef Řezáč

začali omdlévat, ale opět nás zachránili „mladí“. Výstavy a doplnění kroniky se ujaly Kamila s Katkou a výsledek byl k vidění od 12. do 20. října 2013 v židovském dvojdomku.

Ale co zahrát? Konečně návrh: Jan Drda – *Dalskabáty, hříšná ves*. Bohužel jsme zjistili, že nemáme obsazení ani fundus. Nakonec nám Kamila podstrčila Čechovovy povídky, jejich úpravy od Neila Simona a nastal osvědčený kolotoč – výběr vhodných povídek, čtení, škrtní, přepisování, úpravy... No, z původních autorů toho moc nezbylo, ale představení *Utopenec* bylo na světě. Premiéra byla 2. listopadu 2013. Tak trochu šlo o „předávání vesla“. Dosavadní režisérsko-scénaristické duo Dziedzinský - Řezáč už mělo jen hlas poradní, občas opoziční. Povznesli se ale nad heslo „hanba mužům, kterým žena vládne“ a plně se odevzdali do rukou nové dvojici Janě Čurdové (dříve Řezáčové, režie) - Kamile Junové (scénář). 12. dubna 2014 na krajské přehlídce Sněhový Brněnec 2014 jsme sice svůj úspěch s *Librou* nezopakovali, ale nějaká ocenění si přece jen odnesli. V současné době se už soubor rozrostl na 19 lidí, ale jestli vydrží všichni, toť ve hvězdách. A tzv. „staříci“, Jitka a Pepa Řezáčovi mají od letošního jara na krku „šedesátku“. A Katce Bínové se narodil syn Jáchym. A bude jedna svatba. A čeká se jedna, snad úspěšně složená maturita. A chystáme se na *Nejkrásnější válku*, to je ale zatím „v plenkách“, stejně jako Jáchym. A kdo ví, jestli to zase nebude trochu jinak. A tak zatím stále nabízíme případným zájemcům představení *Utopenec*.

Řezáčovi

Jitka Řezáčová

Divadlografie DS Heřman posledních desetiletí

Fimfárum (1989) Dospělí dětem, národní přehlídka Stráž pod Ralskem; *Jiráskův Hronov*; *Výtečníci* (1991); *Trumf* (1992); *Tři sestry a jeden prsten* (1993); *Vodník Mařenka* (1996); *Vítr ve větvích sasafrasů* (1997); *Pověst o lichnické paní Miladě* (1998); *Léčba neklidem* (1999); *Drak* (Drakovo) (2001); *Průvodce po sopce* (2003); *Blesky paní McWilliamsové* (2003); *Trumf* (2005); *Něco z Jana vytvoříme...možná i pohádku* (2008 – 2010; národní přehlídka divadla pro děti Rakovnická Popelka); *Libra špiritusu, možná spíš spiritus libri aneb vše je otázka priorit* (2011, XLIII. Národní přehlídka venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou Krakonošův divadelní podzim 2012); *Strašlivá zkáza rodiny průvodce po sopce aneb Spravedlivá odplata lehkomyšlným labužníkům* (2012); *Utopenec* (2013)

P.S.

Redakce blahopřeje „staříkům“ Jitce (*24. 3. 1954) a Pepovi (*14. 5. 1954) Řezáčovým k úspěšnému dosažení šedesáti!

VÝCHODOČEŠI
NA NÁRODNÍCH
PŘEHLÍDKÁCHVOLYNĚ
VLONI A LETOS

Činoherní divadelník ví, co nadpis hlásí. Ve Volyni se koná národní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla (s názvem Divadelní Piknik Volyně) a na ni postupují úspěšné soubory ze všech krajských přehlídek tohoto druhu a Volyně může nominovat 5 inscenací (a neomezeně doporučovat) na Jiráskův Hronov.

Jako ředitelka hronovského festivalu a členka programové rady pro činoherní a hudební divadlo jsem ve Volyni byla – letos i loni – a proto si dovolím jisté srovnání – na loňský Piknik už bylo napsáno mnoho kritiky a právem. A možná se hlavní pořadatel, NIPOS ARTAMA Praha, zamyslel, a možná trochu pod nátlakem i některé závady při letošním ročníku odstranil. Porota, která byla největším terčem kritiky, se letos obměnila – ve prospěch kvality a lepší úrovně, která patří na národní přehlídku.

Za oba prodloužené víkendy jsem zhlédla 19 inscenací, z mého pohledu tři čtvrtiny opravdu velmi zdařilé. Každá inscenace upoutala něčím jiným, některá sázela na kvalitu tance a pohybu, jiná na kvalitu herectví, více jak polovina ale sladila všechny složky. Konečně se po mnoha letech letos objevila i řada hudebních představení, což v posledních letech nebyvalo. A tím spíš jsem ráda, že jejich kvalita byla natolik dobrá a divák je uvidí i na letošním Jiráskově Hronově.

Volyně není velké město, nemá divadelní budovu, většina velkých inscenací přehlídky se odehrává v kulturním domě „Na Nové“. Kvalita práce

technického personálu je tu určitě na profesionální úrovni, pánové, klobouk dolů. Ale – přece jen nějaké to „ale“ najdeme. Vybavení a rozměry jeviště (pouze 7x5 m) nemohou odpovídat požadavkům souborů – např. v inscenaci **DS Tyl Rakovník Šakalí léta** vystupovalo na jevišti o těchto rozměrech 49 účinkujících, trochu málo na taneční kreace! Samozřejmě, amatér to zvládl, a těším se, až to v srpnu budou moci v Jiráskově divadle pořádně rozbalit.

Tato národní přehlídka se už mnohokrát stěhovala napříč celou naší zemí. Proč se ale pokaždé hledalo jiné místo? Hlavní důvod – diváci nechodili... A jak je to ve Volyni? Také nechodí. Jedinou výhodou tohoto místa je, že se o část publika postarají soubory samy. Mají možnost přespat dvě noci a tak se jistě rádi podívají na své „soupeře“. I když na pár večerních představení několik desítek domácích diváků také přišlo, i jedno dopolední představení, díky školou povinné mládeži, bylo plné. Ale není to málo? Ví běžný občan Volyně, že je v jeho obci přehlídka takového formátu? I takové otázky jsem si letos ve Volyni kladla. – Stále mi totiž vrtá hlavou, proč je národní přehlídka právě ve Volyni, když před třemi lety byla v nabídce (ve výběrovém řízení) daleko větší města a s lepším divadelním zázemím. A proč se soubory z druhé strany republiky musejí táhnout až daleko na jih, do Volyně? Proč třeba není jeden divadelní víkend národní přehlídky někde blíže k Moravě? Ale to jsou otázky určené jinému adresátovi.

Východočeši měli na přehlídce dvě inscenace. **DS NA TAHU Červený Kostelec** inscenaci *Srdeční Zále-*

žitosti a **TRIARIUS Česká Třebová** se ve Volyni „pokusil“ sehrát inscenaci *Kočár do Vídně* – představení se ale díky místním podmínkám nevyvedlo, tato inscenace má omezenou diváckou kapacitu (32 osob), diváci sedí na točně a je jimi otáčeno jako v Krumlově, točna má tedy omezenou nosnost. Jenže organizační nedokonalosti této přehlídky to nevzaly na vědomí a kolečko se polámalo, viz článek Pepíka Kopeckého na jiném místě. Víím, že řada souborů má zkušenost s nevhovujícími hracími prostory ve Volyni, i letos se stalo, dokonce vícekrát, že soubor požadoval „arénu“ a dostal „kukátko“. Ale národní přehlídka činoherního amatérského divadla se ve Volyni konala již potřetí. Co dodat více – snad někdy jindy, snad někde jinde...

Marcela Kollertová

SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI
NA NÁRODNÍ PŘEHLÍDCE

Divčí esa **divadelního souboru NA TAHU z Červeného Kostelce** vyrazila na Divadelní piknik Volyně, a to s neskrývaným odhodláním a skvělou náladou. Už samotná cesta byla neobyčejným zážitkem, sranda rozhodně neabsentovala. A pak v domácký příjemné atmosféře volyňského kulturního stánku červenokostelecké herečky odvedly velmi solidní představení Strnadova textu. Početné publikum se zdálo aktérkám příznivě nakloněno, závěrečný potlesk byl dostatečně výmluvný.

A po představení hodnocení odbornou porotou – studená sprcha. Ar-

DS NA TAHU Červený Kostelec, Srdeční záležitosti, foto Ivo Mičkal

SRDEČNÍ ZÁLEŽITOSTI ANEB Z NIČEHO BIČ NEUPLETEŠ

Recenze ze zpravodaje
Divadelního Pikniku, kráceno

Radost ze hry, spousta pozitivní energie, entuziasmus a autenticita hereckých projevů – to jsou hlavní atributy, které se z jeviště přelévají do hlediště a navozují velmi příjemnou atmosféru. Tak tomu alespoň bylo při volyňském přehlídkovém představení *Srdeční záležitosti* divadelního souboru **NA TAHU a MKS Červený Kostelec**. Kardinální problém nastává v okamžiku, kdy divák začne vnímat obsah slov, která k němu z jeviště doléhají, text Petra Strnada nedosahuje alespoň základních parametrů, jež by divadelní předloha měla mít.

Přitom rámcový nápad je velmi slibný. Ve virtuálním srdci muže se setkává čtrnáct žen, které prošly a procházejí jeho životem, postupně každá z nich odkrývá svůj životní příběh. Tyto „zpovědi“ se však nesou v poloze konstatování a proklamací, autor až na nepatrné výjimky nedává prakticky možnost režisérce a hercům vytvořit jedinou dramatickou situaci, ve které by postavy mohly jednat a jejich konání na jevišti by bylo smysluplně motivováno. Místo toho jsou herečky nuceny říkat bez hlubších souvislostí klišé... Korunu všemu nasazují závěrečné promluvy, „zoufale výkřiky“, v nichž protagonistky přehodnocují svůj dosavadní život - bez jakéhokoli tematizovaného ozřejmění... Přes veškerou snahu režisérky (Jana Jančíkové), která dělala, co mohla, i přes velmi slušné herecké výkony všech představitelů (jmenovat by si zasloužily všechny) se opět potvrdilo, že vše začíná u dramaturgie. Z ničeho prostě bič neupleteš...

Milan Schejbal

bití sic vyzvedli herecké výkony, elán a hereckou souhru, ale velmi negativně se vyjádřili k textu hry - podle nich, citují, nedosahuje základních parametrů, jež by divadelní předloha měla mít a nedává možnost vytvořit jedinou dramatickou situaci. A sama režisérka připustila, že s textem měla jisté problémy, byla však přesvědčena, že s hereckým potenciálem, který měla k dispozici, se podaří udělat dobré diva-

dlo. V té čtvrthodince, kterou našemu souboru porota věnovala, už nezbyl čas na hlubší diskusi. A tak jsme si své názory odváželi s sebou domů. - Nicméně, pobyt ve Volyňi byl pohodový, plný příjemných setkání, nabídl spoustu zajímavého, dal okusit vůni přehlídkového ducha. Zkrátka, jsme rádi, že jsme u toho byli.

Láďa Jančík

DS NA TAHU Červený Kostelec ve Volyňi

VOZÍK DO VÍDNĚ

Recenze ze zpravodaje
Divadelního Pikniku, kráceno

Proslulý film adaptován na divadlo, zrádná to věc. Obzvláště když Procházekův a Kachyňův scénář nestojí na dialozích, ale na specifických filmové řeči, počítá s vyprávěním obrazem, střihem, v detailu. Českořebovský Triarius v čele s režisérem Josefem Janem Kopeckým našel základní klíč ke zdivadelnění pomocí točny, na níž sedí diváci, jejíž pomocí jsou doslova vtaženi do příběhu a která účinně evokuje nekonečné putování Kristy s německým vojákem. Je ovšem pravda, že působivost točny, s níž se v zásadě zachází pořád stejně, se postupně vyčerpává, a nabízí se otázka, jestli přirozená monumentálnost otáčivého hlediště není v rozporu s komorní atmosférou intimního příběhu, o kterou režisérovi jde. Jistým problémem produkce je nezřetelné navození výchozí situace. Ta je ve filmu jednoznačně nastolena úvodním titulkem, který nás zpraví o zabití Kristina muže a jejím odhodlání k pomstě - jeho text je zde však pouze otištěn v programu a teprve pomalu a postupně si musíme domýšlet, oč mezi putujícími vlastně jde. To, že většina dialogů inscenace je v němčině (ve filmu otištěná),

naše porozumění ději také komplikuje. Od scénáře se asi nejvíce tvůrci odchýlili v typovém rozložení rolí. Pokud Procházka s Kachyňou předpokládají, že voják je nevinně působícím, takřka ještě chlapcem, jehož bezbranný zjev od začátku Kristě bere sílu ke mstě, pak Aleš Dvořák tomuto typu zcela jistě neodpovídá. Není to jistě chyba, režisér však nedokázal postupně vznikající vztah mezi nimi účinně budovat jinak. Chybí zde zkrátka zachytivé body, které by paradoxní sblížení tak rozdílných lidí učinily uvěřitelným. Na tom, že inscenace je místy skutečně sugestivní, má značný podíl hudba Jana Fikejze. Místy se o ní režie opírá až příliš a zachází s ní jako automatickým spouštěčem emocí, ale na amatérském poli jde o moderní scénickou hudbu nebyvalé kvality.

Jan Šotkovský

ROZHOVOR S J. J. KOPECKÝM O KOČÁRU DO VÍDNĚ

Vzali jste si jako předlohu přímo film Karla Kachyni nebo jen scénář?

Spouštěcím motorem byl film. Záhy jsem si ale uvědomil, že vážně nebudeme vyprávět dialogem. Měli jsme více zdrojů. Byla tam novela Jana

Procházky, ze které vznikl filmový scénář, který napsal společně s Kachyňou. Získali jsme filmový scénář, ale tam jsou jen dialogy a poznámky pro kameru, což nám moc nepomohlo. Potom jsme šli po příběhu. Filmovou předlohu čtíme řekněme do půlky, od půlky je to už asi víc Kopecký než Procházka s Kachyňou. Nicméně vyznění a pointa samotná je, a jsem o tom přesvědčený, od tandemu Procházka-Kachyňa.

Co jste zvolili za klíč pro převod filmu do jiného, divadelního jazyka?

Není to naše první adaptace filmu, nicméně pro mě asi zatím nejkomplikovanější. Film vznikl jako první širokoúhlý film, hodně pracuje s vizuálem. Kachyňa ctil, že hlavní události se dějí ve zlatém řezu políčka filmu, ale spousta věcí se odvíjí na bocích, právě v tom širokém úhlu. Hodně pracuje s detailem, se střihem. Převést to na jeviště znamenalo najít způsoby, jak stejnou věc divákovi sdělit divadelně. Zvolili jsme proto systém, kdy máme pouze jedno jediné bodové osvětlení, které trochu jako kamera švenkuje na herce, na kočár. Zdůrazňuje, co má divák prioritně vidět. Zároveň příšeří kolem není tmou, takže je vidět v širokém úhlu i okolí. Pracujeme navíc hodně s fokusem, takže bodové světlo zužujeme, rozostřujeme, stahujeme a vedeme diváka tam, kde si myslíme, že je to hlavní, ale zároveň mu nebráníme, aby sledoval všechno, co chce. Druhá věc souvisí se střihem a opět jsme si pomohli světlem. Upravili jsme scénář tak, abychom filmovou střihovou sekvencí, která posouvá děj v čase a prostoru, nahradili točnou, která diváka veze. Točna u nás víc znamená lineární časovou osu než přesun v prostoru samotném. Les ve filmu je určující, v našem případě je vlastně jedno, jestli je to v lese nebo v kterémkoli jiném prostoru. Oni jsou především ztraceni v prostoru, ať už jím je cokoli, a jdou. Píšeme, že jde o nejpomalejší road movie. Chápe-me, že to není nejvhodnější výraz pro divadelní tvar, ale zase je podle nás mnohem sdělnější pro diváka. Děj se odehrává na pozadí událostí druhé

DS Triarius Česká Třebová, Kočár do Vídně, foto Ivo Mičkal

světové války, dochází k rozostření toho, kdo je a kdo není kladný hrdina. Především jde ale o vztah mezi hlavními protagonisty.

Ve vztazích je oproti filmu posun, hlavně v ženské postavě, která je ve filmu především matkou.

Já si myslím, že není. Je to jeden z možných výkladů. Načetl jsem k tomu spoustu literatury a tvůrci se snažili udělat postavu úplně odbytostněnou, ne ženskou, ne krásnou, ne mladou, ne starou. Je tam možné ji vysvětlit mateřskými pudy, ale primárně to tam nevidím. Co ve filmu, byť úžasné, ale podle mě nedotažené, je přerod z ženy, nenávidějící německé vojáky, až ke sblížení, ať už sexuálnímu či ne. Ve filmu k němu dojde jakoby z žádného popudu. Pokusil jsem se scénář přetavit a jejich vztah budovat od začátku. Jejich pohledy, doteky, způsob, jakým spolu komunikují. V našem případě jsou to dva vrstevníci, kteří k sobě našli cestu.

Máte představu, kolik toho během jednoho představení nachodíte?

Diváci odpoledního představení viděli otočit točnu víckrát. Večerní představení bylo přetížené, došlo k technickým potížím a nebylo možné otočit čtyři a půl tuny tolikrát. Běžně otáčíme řekněme třicetkrát. Průměr točny je pět metrů, takže je to ve výsledku pár desítek či stovek metrů. (Volyňská redakce spočítala, že je to přesně 660 metrů.)

Petra Jirásková, Zpravodaj DPV

KOČÁR DO VOLYNĚ

Volyňské otáčení - viděno režisérem

Před dvěma lety se českořebovský Triarius zúčastnil prvního ročníku Divadelního pikniku Volyně, s inscenací Ucho. Napsal jsem o tom článek, reportáž řekněme. A našel jsem tím dost lidí. A letos jsme se s Triariem zúčastnili ročníku třetího, s inscenací Kočár do Vydň. Jsme asi předpojatí – a mnozí od nás tedy asi čekají další „kritiku“ – ale do Volyně jsme nešli s žádným předsudkem či přehlídkou

pohanět. Těšili jsme se na ni, opravdově. A proto jsem si vedl, alespoň zpočátku, i přesný facebookový záznam naší cesty. Jak tedy na Volyni 2014 pohlížíme?

Víte, je těžké vstupovat na území, kde nejste (nebo máte alespoň ten pocit) úplně vítání. V úvodu zmíněný článek jsem tehdy nepsal, abych oslovil snahu místních, volyňských pořadatelů, jen jsem, bezpochyby subjektivně, popsal fakta. A hned potom byl osočen ze lži (a zhrzenosti, prý z toho, že jsme nepostoupili).

Takže jsme do Volyně jeli s pocity smíšenými. A s obavami, zda nás tam někdo vůbec pozdraví, jestli nejsme „persona non grata“. Ale těšili se na národní přehlídku, na soubory, na představení, na diskuse. Na setkávání a třeba i mjení v názorech, prostě na ducha divadelní přehlídky. A s očekáváním i na porotu, jak bude fungovat. Na to, co řekne také nám. Do odjezdu jsme neřešili technické zázemí volyňských sálů, náš Kočár to ani nevyžaduje, vozíme si všechno vlastní. Na velikosti sálu, zatemnění, přívodu elektřiny jsme domluvení byli, tyto starosti jsme s sebou nevezli.

Na tomto místě mi dovoluji odbočení: Rád bych poděkoval všem volyňským technikům za jejich úžasnou vstřícnost, ochotu a snahu splnit jakoukoli prosbu. Tělocvičnu Sokola, náš hrací prostor zatemnili, jak jen to šlo, ušili závěsy do přízemí, okna v patře oslepi na míru vyrobenými OSB deskami, ochotně a opakovaně jeli do sálu Na Nové, hlavního hracího prostoru, pro další a další praktikáble, zapůjčili nám svůj „mlhostroj“, když náš začal stávkovat, darovali nám plachtu na překrytí točny, když venku pršelo. Milí Volyňští, upřímně za všechno děkujeme!

V dalším textu budu, milý čtenáři, popisovat naši volyňskou cestu tím, že budu chronologicky citovat ze své FB zdi, sem tam vložit komentář, jinak vše nechám plynout. Alespoň do chvíle, kdy jsem se na této sociální síti odmlčel...

Čtvrtek 15/5. Den odjezdu: čas 11.50: Akce Volyně začíná. Balení

rekvizit. Najít scénář, plakáty, programy. Sbalit osobní věci. Do odjezdu 160 minut. Co asi zapomenou doma?! Čas 13.47: Sbaleno, cigarety do zásoby nakoupeny, sladké na cestu též, pije se káva, GPS v navigaci uloženo, přemýšlím, co jsem zapomněl./ Čas 14.25: Vyrážím pro auto. Koráb do Volyně./ Čas 15.00: Nakládání točny./ Čas 15.40: Odjezd směr HK./ Čas 17.10: V Hradci naloženo. (V Hradci jsme nakládali světla a horizonty, pro dokrytí tělocvičny na divadelní prostor) Čas 17.57: V Opatovicích naloženo, vyrážíme do Volyně. (V Opatovicích jsme nakládali kovové části točny, do Volyně jsme vezli točnu vylepšenou, s nafukovacími zátěžovými kol, aby nemohla poškodit podlahu hracího prostoru a její otáčení bylo komfortnější, snazší, protože s ní otáčejí lidé...) Pro ty, co náš Kočár ještě neviděli, poznámka: diváci nesedí v hledišti, nehraje se na jevišti, na točně sedí publikum, se kterým se otáčí. Hraje se, řekněme, po vzoru točny v Českém Krumlově. Musíme hrát v prostoru minimálně 7 x 7 metrů, průměr točny s diváky je 5 metrů – proto jsme hráli ve Volyňské tělocvičně.) Čas 21.18: Příjezd do Volyně. (Nálada v autě výtečná, pivo z cestovní ledničky, vepřové řízečky s chlebem a okurkou, žádná zácpa, vtipky, spousta pozitivní energie. Cesta zabrala šest a čtvrt hodiny. Volyně není za rohem. Ještě že jsme nemuseli jet z Těšína.) Čas 21.58: První točené – Dudák. Čas někdy po desáté Volyně v pohodě, akreditace, klíče od ubytování. Večeře. Klobása. Aleš neuvěřitelně vtipnej. Těšíme se na zítřka. A na sobotu. Přijďte!“

Pátek 16/5. První hrací den. Čas 8.30: Budíček. Čas 9.00: Po sprše, vyrážíme do sokolovny. (Sokolovna úžasná, na FB jsem sdílel i několik fotografií, na římse budovy seděli obrovští kamenní sokolové! Hráti zde nápad skvělý, nevím, zda ten prostor objevili místní, nebo paní Bezoušková z ARTAMA, prostor zatemnili, skoro blackbox.) Čas 9.31: V sokolovně, s panem technikem, ochotným a vstřícným. Začíná chystání. Čas 10.01: Milé překvapení, profesor Cí-

sař: „**Pane Kopecký, přijeli jsme na váš Kočár!**“ (Jak rád jsem ho viděl! Zásadní poznámka - prof. Císař viděl první ze tří představení, páteční odpolední.) **Čas 10.55: Plošina téměř hotová.** (Objevuje se problém, měli nachystat šest praktikáblů standardních rozměrů 200x100x20. Ale ouha - jsou atypické, jen 1 x 1,5 metru. Lepím, jak se dá, na ně rovnáme židle, vejde se jich pořád málo. Technici jedou pro další, přivezou 50x100 cm... Dali nám, co měli, ale vědět to, mohli jsme si přivést vlastní. Elevaci jsme vyrobili, ale 32 míst se postavit nepodařilo. Voláme pořadatelům, že je problém. A dozvídáme se, že problém bude větší - prodáno není 32 míst, ale na odpoledne 33 a na dokonce večer 34! Nápad: použijeme užší židle. Důvod: když na točnu, kterou otáčí „živý“ motor (tři lidé) může jen 32 lidí, protože 32 krát 80 kilo průměrné váhy je 2,5 tuny, plus váha točny, praktikáblů a židlí, to už je víc než 3 tuny - zkuste s tím jezdit hodinu a čtvrt v kuse. A o dva lidi víc je pěkně znát... Ale stalo se, snad to zvládneme. Ovšem točiči nadšení nebyli... **Čas 11.12: Takže jinak - prodáno je víc lístků, proto široké židle pryč, dáme užší dřevěné, jedeme pro ně přes celé město, ještě že máme velké auto.** (S touto výměnou se podařilo vytvořit přesně 34 míst. Ani jedno místo nezůstane volné.) **Čas 13.15: Nové židle usazené, horizonty rozvěšeny, mlha mlhuje. Nálada dobrá, technici ochotní. Čas: 13.43: Na Kočár vše nachystáno, jdeme na oběd.** (Vše nachystáno, téměř pět hodin příprav. Programy u vstupu, plakáty venku na bráně, na sokolovně, na dveřích. Jeli jsme se najíst. První představení začíná za 3 hodiny, v pět, ve čtyři abychom byli zpět.) **Čas 16.37: Vše hotovo, čekáme na diváky.**

Na tomto místě poruším chronologii, přiblížil se totiž okamžik, kdy jsem se na FB odmlčel. Další příspěvky zveřejním až nyní, abych se potom vrátil zpět k odpolednímu představení. Snadno pochopíte proč.

Sobota 17/5, druhý hrací den. Čas 0.43: Takže Volyně... Čas 8.30: Zveřejněna fotografie pohledu na

město z okna internátu, kde jsme byli ubytováni s popiskem Deštivé ráno ve Volyni... (Skutečně pršelo. A počasí dost vystihlo naši náladu. A to je z mé reportáže na FB vše – takže se vrátím zpět k odpolednímu a večernímu představení a pokusím se být maximálně objektivní - pokud mi přece jen vzpomínky a emoce utečou z uzdy, omlouvám se předem.)

Před pátou se začínají trousit první diváci. Tři místní. Dámy. Jedna se ptá, kdo že je režisér. Řekl jsem, že já. „Já jsem taky Kopecká!“ říká, mile jsme si chvíli povídali. Potom přichází Císařovi. Usazuji je. Odbíhám ven. Prší. Přichází jeden z místních divadelníků. Muž z pokladny se ptá, zda má lístek. „Nemám,“ odpovídá divák. „Tak to vás nemůžu pustit, je úplně plno, i večer, ale snad jsou lístky na zítra,“ říká pán od lístků. Odbíjí pátá hodina. Nikdo další se neobjevuje. Padne rozhodnutí, že chvíli počkáme, třeba diváci bloudí po Volyni a hledají sokolovnu.

V malé tělocvičně zatím končí cvičení aerobiku, cvičenci by rádi na představení - „Vejdeme se, že?“ ptá se jedna z předcvičovatelek. „Vydržte, zatím je dost volných míst - jsou tedy prodaná, ale třeba zůstanou volná“... Jdu za diváky, co už sedí na svých místech, omlouvám se a říkám, zda by nevadilo, že bychom ještě chvíli počkali. Je 17.10 a venku se objevuje hlouček Praha – Hronov. Lístky prý mají, ale ne u sebe. Telefonuje se pro klíče od sokolovny, aby se dala zamknout, aby se lidé, kteří ještě nepřišli, trousili do představení, aby ho nerušili... Znovu přítomným v sále vysvětluji situaci. A pak pouštíme všechny, co čekají venku. V půl šesté přichází někdo s klíči. Zamykáme. Začínáme. V sále cca 20 lidí, první čekali na začátek představení zhruba tři čtvrtě hodiny.

Podle mého subjektivního pocitu se odpolední představení velmi povedlo, vše fungovalo jako na drátkách. Točiči měli pohodu. Namísto ve třech točili ve dvou. Pak pauza. Je 18.50 hod. Další představení až v devět. Jsme dobře naladěni. Druhé představení ale vypadá jinak, diváci se trousí ve velkých skupinkách už kolem půl

deváté. Vypadá to, že bude plno. Začínáme s mírným zpožděním. Ale při prvním otočení je jasné, že bude problém. Ti tři vzadu mají jazyk na vestě - co se děje? Proč to nejede? Problém záhy zjistí i herci. Rozhodí je to, jak by ne. Točna nejede jak by měla, mají tedy hraní zpomalit? Nebo zastavit?

Potom, po prvních 10 minutách hry praskne první kolečko točny. Nové, nafukovací. A další následují jako domino. Druhé, třetí. Poslední neprasklo, ale také nepřežilo. Bez středových koleček se točna točí ještě hůř. Řeším, zda nemám představení stopnout. Pak prosíme pána od lístků, zda by nám pomohl s točením, ochotně přijímá, byť je to pán v letech. Točiči mávají, že jedem a riskujeme dál. Jenže s točnou nelze otáčet tolikrát, kolikrát je ve scénáři. Tak to musí odkroužit herci s „kočárem“, objíždějí stojící točnu znovu a znovu... Propadám, stoje u reflektoru, kterým svítím přímo z točny, pocitu absolutního zmaru a bezmoci. A pak mi to dojde – jak se to mohlo stát – vždyť jsou to kolečka pro přívěsné vozíky převážející osobní auta! S nosností jako slon! A je jich tam celkem čtrnáct! Počítám diváky - a nevěřím svým očím, hlava na hlavě, v první řadě si dva sedí na klíně. Na točně je 34 židlí, ale 39 hlav! O sedm více, než byl limit, o 560 kg větší zátěž... Představení dohráváme do konce. Potlesk, děkovačky. Usmíváme se, ale naše úsměvy asi věrohodně nevypadají. Jsme unavení, vyčerpaní, naštvaní, máme pocit zmařené práce, herecké, režijní, ale i té obyčejné fyzické. Na FB už nic nepíšu. Nevím, co. Simona Bezoušková odpoledne řkala, že je prodáno 34 míst. „Ale porota žádné lístky neukazovala“, říká pán od pokladny. Tak proto nebylo pět židlí! Zkoumáme točnu, prasklá kola. Jdeme na pivo. A na panáka.

Druhý náš hrací den je sobota, hrát máme až večer ve 20.20 hod. Sháníme nová kolečka, auto vyráží do Strakonice, později do Budějovic, když ve Strakonici nepochodí. Už v tom okamžiku tušíme, jak to dopadne. Kola jsme objednávali přes internet a čekali na ně měsíc a půl. Doufáme ale v zázrak...

Začíná náš rozborový seminář. Poctivý, fundovaný, argumentační. Po chvíli se ale všichni lektoři dotknou toho, že z místa, kde seděli, vlastně nic neviděli. Elevace nebyla dost vysoká, neviděli přes lidi sedící před nimi. (Během semináře se dozvídáme, že kluci v Budějicích nepochodili a tak rušíme večerní představení. Ne právě pozitivně naladěni jdeme bourat včerejší celodenní práci. Bourání je vždycky snazší, ale tentokrát nám od ruky nejde... A v neděli vyhlášení výsledků. Tereza Vodochodská a Aleš Dvořák získávají čestné uznání za herecké výkony, Jan Fikejz cenu za hudbu, kterou pro Kočár do Vídně napsal. Vážíme si toho. Ale neradujeme se tak, jak bychom čekali.

Na tomto místě musím upřímně poblahopřát všem, co byli ve Volyni oceněni. Nechci, aby tato reportáž z Volyně 2014 vyzněla nakonec jako pláč nad tím, jak jsme byli znevýhodněni, jak jsme mohli být úžasní a jak (ne naši vinou) to celé dopadlo. Vůbec ne. To se prostě stává, mělo to tak být. A všem, kterým se to ve Volyni vydářílo, od srdce gratulujeme. A těšíme se, že je uvidíme na Hronovu!

Josef J. Kopecký

DS Najt Pardubice,
Od A k B a zase zpět

lickým kostelem, virtuální událost na píseckém zimním stadionu. Pro tuto informaci jde o složitý výkladový konstrukt, ale realizace není až tak nesrozumitelná. Podobná technika se užívá i jako informační medium v cestovním ruchu...

Otázkou je, co vše Písek nabízí a především kde jsou meze či limity vnímání jeho bohatého a nesourodé-

ho programu. Často se ani odborníci nemohou shodnout, co znamená jeho vymezení na autorské či experimentální divadlo. I každou z inscenací je proto třeba vnímat specificky a hledat v jejich formě různé tendence a trendy, protože i předlohy primárně nedramatické (básně, prózu, dokument, fotografii, zvuk ad.) lze interpretovat jak činoherně, tak loutkově, nebo tanečně, pohybově či kabaretně, dokonce zcela abstraktně, smyslově a srozumitelně třeba jen v rovině pocitové. To všechno v Písku lze. A limity (averze i adorace) věží často v individuální reflexi kontextu.

Proto se může stát, že na hradecském Audimaforu skvěle hodnocené inscenace mohou mít v Písku jiný ohlas. Potvrdilo se to při „warholovském“ představení *Od A k B a zase zpět pardubického souboru Najt*. Stačilo jen více do toho „šlápnout“, přepálit činoherní výraz, přidat na expresivitu činoherního herectví a už se publikum začalo ošívát. Představení nabídlo působivé herecké výkony a skvělé nápady scénografické (videomapping) - ale pouze jako ilustraci, nikoliv oslovující zážitek. Lze citovat jednoho z porotců, Jána Šimka: „*Kdyby soubor ubral z nasazení a expresivity, bylo by to k dobru věci. Warhol monumentalizuje všednost – ale herecká expresivita neumožňuje všednosti, aby plně vystoupila, pere se s předlohou... Scénování v řadě případů příliš odpovídalo divadelním konvencím...*“ Sami jistě rekognoskujete, jak je vnímání píseckých produkcí - z hlediska divadelního jazyka - složité.

S publikem, reprezentovaným samozřejmě i porotou (Jan Císař, Vladimír Hulec, Jiří Adámek, Alena Zemančíková a zmíněný Ján Šimko), se nepotkala úplně beze zbytku ani dvojinscenace souboru *Mikrle z Jaroměře*. Ze dvou dílů *Kráska v dřevě spící* byla dobře přijata část první. Druhá, noční a hororová, už tolik oproti Hradci s publikem nerezonovala. Především pro řadu technických problémů, které rozvezly žánr. Některým divákům vadily surrealistické prostředky, dokonce i „švankmajerovské“ syrové maso. I písecké publikum je různé, na jedné

RYCHLÁ ZPRÁVA Z PÍSKU

Na letošní přehlídce autorského a experimentálního divadla Šrámkův Písek 2014 jsme měli několik zástupců. Můžeme mezi ně počítat i někdejší naše regionální výhonky, např. Jana Mocka, původně ze semilské loutkářské líhně (Hugo). Honza už několik let čeří divadelní vody experimentálními pokusy tu fyzického, tu virtuálního divadla s přáteli z Prahy a účastní se pravidelně našeho Audimaforu. V Písku se prezentoval se svým **FKK** (Frei Körper Kultur) neobvyklou performancí, jakýmsi videowalkingem. Individuálnímu divákovi nabídl, na rozdíl od královéhradecké procházky evange-

DS Mikrle Jaroměř,
Kráska ve dřevě spící

DS Mikrle, Jaroměř, Kráska ve dřevě spící

straně ochotné přijmout experiment, byť by byla jeho srozumitelnost na hranici popsatelnosti, na druhé straně je i konzervativní. Dokonce se v tomto smyslu nepotkaly ani názory performativního režiséra Jiřího Adámka a loutkářského specialisty Ludka Richta... Jaroměřská banda navíc předvedla v meditativním prostředí kaple sv. Trojice i své *Kázání k děvčátkům a slečnám*, z Audimaforu do Písku doputovalo v rámci jakéhosi „barokního triptychu“ (spolu s Kráskou, tedy *Šípkovou Růženkou*). Ani tato inscenace písecké odborné auditorium neoslnila,

Alena Zemančíková to přičítá nedobré akustice prostoru, Adámek ji přirovnal k přednášce či výchovnému koncertu, prof. Císař postrádal silnější scénovnost, která bývala konceptem takovéto barokní produkce...

Ondřej Pumr a jeho **D.R.E.D** doputoval do Písku (po kolikáté už?) z turnovského Modrého kocoura, provázen výtečným ohlasem. Petr Haken i Vladimír Hulec inzerovali nového Pumra, citového, soustředěného, divadelně vzrušivého nejen formálně a provokativně, ale i tematicky, významotvorně. Těšil jsem se, Ondřej se zklidnil, je

i novopečeným otcem... Luděk Richter k této dredovské inscenaci Kolébava podotkl: „*Nabídl souvislosti významů, ne-li příběhů, ale ty je těžké najít*“, podobně se vyjádřil Jakub Maksymov: „*viděl jsem silné významotvorné obrazy, které jsem si nedovedl propojit dohromady, ale oslovily mě působivé jednotlivosti*“. Ano, nahá mužská těla, rituály, putování kufrů, skvělá živá hudba, rozkošní kojenci, jejichž bytí na jevišti je určitě jímavé, ale na hranici (oboustranné) manipulace. Glosátor Petr Karin Klár ve zpravodaji ŠP k Pumrovu představení připsal báseň: „*Je mi Ondro velmi líto / mám s tím problém obrovský / jest to ovšem nutno říci / každý není Grotovský // Zaklínání mýtu, ritu / inspiraci z antiky / podlamuje tendence tvá / obnažovat tatíky// Důležitým sdělením pak / sloky básně číslo tři / na jevišti Ondro Pumře / batolata nepatří.*“ Vladimír Hulec nakonec (jako jediný) se ve zpravodaji vyjádřil: „*Soubor sám cítí, že se mu představení nepovedlo. Začátek se pokazil – a pak už jej nedokázali nahodit*“. Škoda, já se těšil, že konečně partu kolem Ondřeje podobný osud (jako v Písku často) nepotká.

Takže z našeho regionu bez výrazné „ztráty kytičky“ uspěl v Písku jediný soubor, a to **Q10 královéhradeckého Draku**, vedený Filipem Humlem. Filip sám v Písku nebyl, právě pobýval v New Yorku, což je do jižních Čech štreka. Přesto se jejich inscenace *V melounovém cukru* vyvedla, zapůsobila inscenačními prostředky i jejich velmi dobrým zpracováním, přesným (i spontánním) hereckým nasazením, kolektivní divadelností, vše fungovalo jak má. A proto je logická i nominace na letošní Jiráskův Hronov.

Spolu s ním uvidíme v Hronově i skvělou inscenaci pražského **Divadla Kámen Mamut Mamut**. Ale také „videowalking“ **Jana Mocka a jeho FKK** s názvem *Kolektivní zážitek*. Takže z hradeckého Audimaforu dokonce dvě inscenace uvidí „celé Česko“ na srpnové divadelní žatvě.

Alexandr Gregar,
foto Jan Slaviček

DS Q10, Hradec Králové, V melounovém cukru

OSOBNOSTI

Karla Dörrová

* 29. 3. 1944

VIDITELNÁ NEVIDITELNÁ
KÁJA

Milá Kájo,
ten čas opravdu letí. Zdá se mi skoro neuvěřitelné, že jsem ti na stránkách Hromady psala k šedesátinám před deseti lety. Mnohé se za tu dobu změnilo v našich životech i v divadle. Když jsem si ale tu svou starou gratulaci přečetla, až jsem se podivila,

jak je pořád platná. Protože i ty jsi ve své podstatě stejná, sobě věrná. A jak mne pořád tvá osobnost zajímá, protože je pořád nekonvenční, složitá, ve svém celku těžko uchopitelná. Mimo jiné i proto, že každého k sobě pustíš jen tak, jak sama chceš. Neustále mne to ponouká napsat tvůj portrét, který by to všechno zachytil. Je to ale těžké a jsem také na stránkách Hromady - a to je divadelní zpravodaj. Tahle gratulace by měla asi především zachytit

to, co je spojeno s divadlem. A také proto, že ty sama říkáš, že divadlo je tvoje velká láska, obohatilo ti život a seznámilo tě s mnoha zajímavými lidmi. Přes všechny životní odbočky - a nebylo jich málo - ses k němu trvale vracela a vracíš.

Když se probírám tvými životopisnými údaji, na konec zjistím, že jsi toho kolem divadla udělala víc, než by se na první pohled mohlo zdát. Uvědomuji si zpětně, že to je asi i proto, že ses v té oblasti pohybovala vždycky jaksi nenápadně, jakoby v pozadí. Představ si, že jsme tě nemohli ani objevit na fotkách z různých divadelních akcí a to jsi byla v určitém dost dlouhém období na všech. Myslím si, že je to tím, že jsi vždycky poskytovala své schopnosti, ale nikdy jsi přes divadlo neprosazovala svou osobu, nezískávala pro sebe uznání ani slávu. Neviditelná Kája v pozadí, která ale za sebou nechává viditelnou stopu. Bylo toho hodně. Nejprve v náhodském okrese, pak v KKS v Hradci a na konec v Impulsu. Práce v poradních sborech, v porotách, organizace vzdělávacích akcí, krátkodobě i lidová konzervatoř, vedení oddělení ZUČ, práce metodičky pro divadlo atd. A potom VSVD - už od začátku: Rada VSVD, redakční rada Hromady, jištění financí a mnoho dalšího. Byla jsi všude, kde se v amatérském divadle východočeského kraje něco dělo. Využívala jsi svých organizačních schopností, ale svým osobitým způsobem jsi

řadu věcí i iniciovala, a když jsi měla možnost, chtěla a byla o potřebnosti přesvědčena, dovedla jsi je i prosadit. Legendární zůstanou asi hronovské dílny s ruským režisérem Fedotovem. Bez tvé iniciace a nasazení by určitě nebyly. Řada lidí ti za ně vděčí. Zajímalé bylo i tvé několikeré působení v Klicperově divadle v Hradci Králové. I to výrazně přispělo k tvému rozhledu a citění divadla. Získala jsi také přes divadlo řadu přátel a jsi jim věrná. Jsme s profesorem rádi, že mezi ně také patříme. Takže Kájo, za vše co souviselo s divadlem a na čem jsi se podílela, díky. Díky se ti dostalo dokonce i přes média. To když ti v přímém televizním přenosu Thalie v roce 2006 veřejně poděkoval při přebírání ocenění pro mladého herce do 33 let Jan Hájek (tehdy ještě ostravský herec, později člen činohry Národního divadla, nyní Činoherního klubu) za to, že jsi ho přivedla k divadlu. Takovým poděkováním se může pochlubit málokdo.

V posledních letech ses od divadla trochu odstříhla. Vybíráš si a využíváš ho především pro své potěšení. I když – kdo ví – jestli v nějakém zablesknutí nezorganizuješ svou lehkou rukou, nenápadně, neviditelně něco pro druhé, něco viditelně viditelného. U tebe člověk nikdy neví. Zatím se věnuješ intenzívně svému soukromí a své rodině. Ani to však nemá běžné parametry, tvoje „hrabalovské“ výlety, kdy s Mirkem objíždíte české hospody a hospůdky a obšťastňujete jejich štamgasty rodinnými preclíčky, jsou tak neuvěřitelně nádherné, prosté a život oslavující, že by stály za samostatné literární zpracování. To není žádný běžný byznys. Přes všechny problémy, které máš, tě život baví, žiješ ho plně i v jeho nejobyčejnějších podobách. Uvědomuji si to úplně soukromě, když chodím do sklepa pro zelí, které jste pro nás s Mirkem naložili, jím vaše výtečné kyselé okurky, zadělávám v červené puntikaté míse od tebe nebo nalévám polévku z polévkové mísy od vás.

Milá Kájo, přeji ti, abyste se měli dobře s Mirkem, přeji vše dobré nejen tobě, ale i celé tvé rodině. Přeji ti

šťastné kroky v této životní etapě. Určitě není poslední. Těším se na další překvapení. Třeba v souvislosti s divadlem.

Tvoje Mirka Císařová

P.S.

Se vším, co napsala má žena Mirka o Káje, naprosto souhlasím. A to až tak, že velice těžko hledám něco, co bych připojil; ale přesto se pokusím. Spolupracoval jsem v amatérském divadle s mnoha lidmi, s některými rád, s jinými už méně. Ale žádný z nich neměl pro mne takové tajemství jako Kája. Postihuje to titulky tohoto článku „viditelná neviditelná“. Vždycky jsem měl dojem, že Kája nic neorganizuje, že všechno jde samo, bez jejího záahu, že jsme se na patřičném místě v patřičný čas sešli jakousi náhodou a jakousi telepatí se dohodli, proč jsme tak učinili a co budeme dělat. Přitom vždycky všechno fungovalo, všechno bylo v pořádku a často Kája – zase jakoby mimochodem a jakoby bokem – postřehla, že něco jde zlepšit nebo že se dá učinit více pro zdar věci. Až jsem měl občas pocit, že Kája vládne jakýmsi tajemnými silami, jež jí jako v pohádce umožňují dělat věci zázračné. Ostatně: když jsem Káju znal jenom jako účastníci různých akcí na půdě divadla královéhradeckého kraje, už tehdy jsem nechápal, jak to všechno stihne, neboť byla všude. Občas jsem jí dokonce říkal, ať odejde, že už všechno zná. Nikdy neodešla. Dones ji zato obdivuji – ale možná, že takhle gratulace to trochu vysvětlí: ten její vztah k divadlu má asi v sobě magickou moc přemáhající čas i prostor.

*Všechno nejlepší, Kájo!
Váš Císař*

I já se rád přidávám: Karla vždy bývala po boku i po ruce. Samozřejmě ve Volném sdružení východočeských divadelníků, ale drahně let před tím při nejrůznějších amatérsko divadelních aktivitách, jak popisuje Mirka. I při aktivitách profesionálních, což dnes

málokdo ví (ale zasvěcení pamatují) – skvěle pracovala v náboru Klicperova divadla a taky mnohé i tam zařizovala, což Mirka Císařová rovněž připomíná. I preclíkové občerstvení nejrůznějších dýchánek našich veřejných (i soukromých) lze vzpomenout – nikdy nezapomněla a když, tak jsme po té soli s mákem tesknili. A nikdy pro Karličku nebylo do Hradce Králové daleko, ani z Hradce, do své Jaroměře nikdy nespěchala, věděla totiž, že nějaký stop vždycky chytí a bylo jedno, zda je to odpoledne nebo po půlnoci.

Zažil jsem s Karličkou mnohé Hronovy i Krakonošovy podzimy, vždycky měla nějakou činnou povinnost, a když ji neměla, tak si ji vymyslela. A taky byla u zrodu Open Air programu, dnes slavného off-festivalu královéhradeckého, při tamních Regionech. Od jejich prvních ročníků (letos před dvaceti lety) totiž pečovala o jejich doprovodný program, a na něm vlastně OAP vyrostl. Musím jí také poděkovat za cenné informace, které mi dodala do knížky, co jsem o tom sepsal. Karlička nechybí nikde, nikde nezkaží legraci, a byť už jí nebývá tolik plno jako „zamlada“, setkávám ji často i na těch nejnečekanějších místech, třeba i v Praze – správněji vždycky tam, kde se něco děje a voní divadlem, zvláště amatérským.

Milá Karličko, stala ses součástí našeho života, čímž nemyslím jen národ divadelní obecně, ale také život mé milé Nadi a svůj. Oba ti přejeme (já i za ten národ východočeský divadelní, jehož mám čest být jakýmsi oudem) hodně zdraví a taky zdravou mysl, respektive dobromysl a žádnou mučenku.

Saša Gregar s Nad'ou

Milá Kájo, já už vůbec nevím, co bych ještě dodala, protože všechno podstatné už bylo napsáno. Tak se jen přidávám k přání všeho nejlepšího a těším se na další setkávání!

*Alena Exnarová,
foto Ivo Mičkal*

H R O M A D A

VE SLUŽBÁCH THALIE

Marta
HERMANOVÁ
* 1. 2. 1944

Zdeněk
STEJSKAL
* 14. 3. 1944

Marta Hermanová

řekou, kde se Zdeněk opět objevil jako otec Roškot, a paní Piperovou, která díky Martě břitce zasahovala do vyšetřování inspektora Baxtera, opět ve Zdeňkově podání. Marta rovněž velmi zaujala v roli Mae v *Nejstarším řemesle*.

Zdeněk mezitím absolvoval v lidové konzervatoři při KKS HK režijní a porotcovskou třídu, skvěle odehrál roli

DIVADELNÍ SOUPUTNÍCI A SKALNÍ ČLENOVÉ SDRUŽENÍ ADIVADLO HAVLÍČKŮV BROD

Marta už ve školce přednášela básničky a recitace ji provázela celá školní léta. Jako malá chtěla být nejprve Šípkovou Růženkou, později herečkou. Díky rodičům však vystudovala pedagogickou školu a učila na druhém stupni ZŠ matematiku a chemii. Splnění dávného snu se dočkala až v havlíčkobrodském ochotnickém divadelním souboru, kam ji přivedl kamarád Zdeněk Stejskal. Odtud se odvíjela plejáda Martiných hereckých rolí, z kterých uvádíme především Dohazovačku Teklu z *Ženitby* v hereckém koncertu se Zdeňkem Stejskalem v roli Podkolatova, Slávku Hlubinovou v *Měsíci nad*

Zdeněk Stejskal

D I V A D E L N Í

Tuláka ve hře *Ze života hmyzu*, Viktora v *Kočí hře*, režíroval *Sekyru na studánky* (Knitlová), *Rodinů Tótů* (Örkény), *Jak se čert o princeznu pokoušel*, *Kouzelný pytel*, *Jak se kradou princezny*, *Jezinky bezinky*, *Dva muže v šachu* a podílel se na všech akcích, které sdružení Adivadlo pořádalo. Je držitelem Zlatého odznaku J. K. Tyla. Zdravotní stav zatím hatí jeho další plány, nicméně je se souborem v úzkém kontaktu. A tak vrchovatě naplňuje rodinnou tradici, na jejímž počátku stál Zdeňkův tatínek, známý ochotnický režisér v Havlíčkově Brodě, a již se ujala dcera Hana a vnučka Marcela.

A nyní zpět k Martičce. I její činnost byla od mládí velice různorodá. Vedla recitační kroužky ve školách, porotovala a lektorsky se podílela na recitačních soutěžích dětí a mládeže, dále i dětských divadelních souborů. Sama se několikrát úspěšně recitačních soutěží účastnila a dosud spolupracuje na realizaci pásem poezie (Reynek, K. H. Borovský, Schiller) v domovském divadelním souboru. V 90. letech organizovala z postu pracovnice Školského úřadu kurzy dramatické výchovy pro učitele základních a středních škol v okrese. Dnes, po čtyřiceti letech v souboru, je Marta u všeho, co se děje uvnitř jejího města, v jejím milovaném prostředí, mezi jejími kamarády. Divadlu, které zásadně ovlivnilo její život, děkuje za mnohé.

A my děkujeme Martě i Zdeňkovi za vše, čím nás obohacují. Hodně zdraví, síly a gratulujeme k výročí.

Za VSVD Karla Dörrová

J i ř í
HLÁVKA
* 31. 3. 1944

DIVADLO BUDE MÝM KONÍČKEM DO KONCE ŽIVOTA, ŘÍKÁ JIŘÍ HLÁVKA

Známý ochotnický herec Jiří Hlávka z Libice nad Cidlinou se dožil 31. března 2014 kulatého životního jubilea, sedmdesátin. Působil v několika souborech, nyní žije se svojí ženou Marcelou v domku na libické návsi, oba patří k členům místního Divadelního spolku Vojan. Také Divadelní Hromada se připojuje ke gratulacím, k nimž připojujeme rozhovor s jubilantem, který připravil Milan Čejka.

Když se ohlédneš za svým divadelním působením: co zapříčinilo, že jsi Thálii zasvětil svůj život?

Zřejmě šlo o náhodu. V raném dětství jsem rád a snad

dobře maloval, ale moji učitelé na základní škole v Satalicích rozhodli, že mě obsadí do scénky Námořníci z křižníku Aurora. Vystoupení mělo úspěch, takže následovala mnohá další účinkování ve školním dramatickém kroužku. Můj tatínek z toho nebyl moc nadšený, měl obavy, aby hraní divadla nebylo na úkor vzdělávání. Pak mě asi v deseti letech potkal úraz oka, takže jsem se malování nemohl věnovat.

Ale divadlo tě nepustilo?

Přestěhovali jsme se do Ústí nad Labem, do Trmic, kde ve škole fungoval dramatický kroužek. A tam pokračovala moje cesta za divadlem. Podobně tomu bylo po přestěhování do Předlic, kde pracovala dětská skupina při místním ochotnickém spolku. Moje první větší role byl prince Radovan v pohádce *Princezna se zlatou hvězdou na čele*. A pak už vedla cesta mnoha ochotnickými soubory - musím nejprve vzpomenout střední školu v Ústí nad Labem, kde vedli divadelní kroužek Vladimír Sahula a Eva Čejchanová z legendárního Malého divadla Setuzy, brzy jsem se také stal jeho členem. Čekala mě tam dlouhá řada nejrůznějších rolí. Zhruba v polovině sedmdesátých let přišla nabídka spolupracovat se souborem v Chabařovicích. A pak jsem se přizemnil do Karlových Varů a rychle došlo k mému začlenění do Divadelního studia D3. Až do konce devadesátých let jsem tu hrál a režíroval. Nu a od roku 2000 patřím do divadelního spolku Vojan v Libici nad Cidlinou.

Co tě na divadle nejvíc baví?

To, že mohu patřit do nějaké dobré party. Až na druhém místě je role, nějaká postava, po konkrétní ani zvláště netoužím. Přesto musím přiznat, že některé figury mě zajímají a lákají dlouhodobě, od mládí je to Cyrano z Bergeracu. Nakonec jsem si toto téma zpracoval po svém. A další mou láskou jsou hry Osvobozeného divadla, zejména postavy, které vytvářel Jan Werich.

Máš nějakého oblíbeného dramatika?

Vedle V+W obdivuji texty a hry Karla Čapka. Hlavně

kvůli kráse jeho češtiny a určité nadčasovosti témat, která otevíral. Potkala mě krásná postava Tuláka ve hře *Ze života hmyzu*. Lákaly mě i role v *Matce*, *Bílé nemoci* a hlavně figura inženýra Prokopa v dramatisaci románu Krakatit. Soubory, kterými jsem prošel si však na Čapka netroufaly.

Dlouho se zabýváš divadlem jednoho herce, co tě na něm zajímá a baví?

V karlovarském „děčku“ jsem se setkal s žánry jako monolog a dialog. Pak se objevila soutěž o Pohárek Svazu českých divadelních ochotníků. V ní si každý zhruba během deseti minut může zkusit zahrát roli, ke které se jinak nedostane. Mnohokrát jsem se zúčastnil, nejednou i zvítězil, ale mou snahou bylo představit na jevišti delší díla. Ale i sólový projev mi vyhovuje, některé texty jsem si napsal sám. Divadlo jednoho herce má řadu příznivců a může diváky oslovit.

Jezdil jsi a jezdíš pravidelně na divadelní přehlídky, který festival ti zvláště přirostl k srdci?

V mládí jednoznačně Jiráskův Hronov. Vždycky to byla setkávání se členy jiných souborů, ale líbily se mi rozbořové semináře, nekonečné diskuse o uváděných hrách, poznávání divadelních osobností, k tomu všemu patřily i kouzelné letní večery. S karlovarským spolkem jsme jezdili i na další přehlídky, i do Vysokého nad Jizerou. A Krakonošův divadelní podzim mě chytil za srdce, už desítky let se společně s mojí ženou těšíme a vracíme do Vysokého „pobejt“.

Kterými rolemi teď žiješ?

Koncem loňského roku měla premiéru moje hra *Ale já jsem doktor Johan Faust*. Faustovské téma mě dlouhodobě zajímá, proto jsem se ujal režie i hlavní role. Pojal jsem ten námět trochu jinak: děj se odehrává v současnosti a navíc si pohrávám s myšlenkou – „co by stalo, kdyby“... Protagonista hry se díky mnoha vzpomínkám vrací do minulosti. Do příběhu vstupuje Mefisto, ale hlavně trojediná Markéta, která se objevuje právě jako vzpomínka. Podle ohlasů z představení má hra u diváků úspěch. V současné době zkouším známou francouzskou komedii *Zelňačka* v úpravě Saši Gregara. Jako můj host vystoupí i Jiří Pošepný z Libošovic. Premiéru plánujeme na červen. Je to hra o dvou stařících – i já mám na krku sedm křížků, ale cítím se velmi dobře, paměť mi slouží. Jinými slovy – věřím, že mě ještě čeká nějaká ta role, malá či velká. Snad ještě něco napíšu a docela určitě namaluji nějaký obraz. Díky divadlu jsem poznal mnoho zajímavých osobností, přátel a kamarádů. Divadlo zůstane mým koníčkem či spíše koněm i nadále, dokud to půjde, sil mám zatím dost.

Autor a foto Milan Čejka
(psáno pro Amatérskou scénu, redakčně upraveno)

Ludmila
ŠMÍDOVÁ
* 7. 6. 1944

Herečka, režisérka Náchodské divadelní scény, členka rady našeho VSVD – a jedna z mnohých, kteří od konce sedmdesátých let budovali moderní podobu amatérského divadla ve východočeském kraji, držitelka řady ocenění za herectví i

režii. Psali jsme k jejímu výročí před pěti lety, ale nemůžeme pominout ani letošní jubileum – je to neuvěřitelné, ano, tato kultivovaná a vždy usměvavá dáma svým zlatým střívkem vstupuje do zralé seniorské generace.

Na stránkách Hromady se kdysi vyznala: „Divadlo je mou láskou již od raného věku. Začalo to divadlem loutkovým – dostala jsem ho ještě ve věku předškolním. A milovala jsem rozhlasové divadelní hry, ráda je poslouchala, také hudbu a zpívání jsem měla moc ráda. A zpívání mě přivedlo k ochotnickému divadlu, první mou rolí byla Kamila ve hře *Lumpacivagabundus*, kde bylo potřeba hrát i zpívat. Pak jsem měla delší rodinnou přestávku, ale od roku 1975 až do dnešního dne divadelní prkna neopustila.“ Přestože toto vyznání je už pár let staré, dodnes platí i věta poslední. Náchodští Lídu dobře pamatují – pracovala 17 let v Náchodském kulturním středisku, pak byla i vedoucí finančního odboru Městského úřadu, až do svého odchodu do důchodu. To bylo už před více než deseti lety, to to letí!

I já si Lídu velmi dobře pamatuji – už z dob našich studií na Východočeské lidové konzervatoři. V letech 1976-1978 absolvovala hereckou třídu a hned potom i třídu režijní (1978-1980), tam jsme se spolu poznali, a ještě s Mílou Hladíkem, Jarmilou Petrovou, Vládou Šauerem, každý z nich pak ve východočeském amatérském divadle něco znamenal. Lidová konzervatoř bylo skvělé zařízení pro všechny, kteří se něco chtěli dozvědět o divadle. A nemohli, z různých, třeba politických důvodů, studovat třeba na AMU. Dnes se to zdá dokonce nepředstavitelné – ona „konzervatoř“ trvala tři roky a studovalo se vždy jeden prodloužený víkend v měsíci. O prázdninách bývala soustředění. Pořadatelem bylo tehdejší Krajské kulturní středisko a celé to vedla

D I V A D E L N Í

(i vymyslela) Mirka Císařová. Frekventantům dokonce platili noclehy a nevím co ještě... A výuku vedli dva vynikající odborníci z DAMU, tehdy docent Jan Císař a prof. František Štěpánek, pedagog herectví a skvělý režisér Divadla na Vinohradech – na Lídu Šmídovou měl vliv zásadní. Sama o tom kdysi řekla: „Pan profesor byl mým lektorem režie, ale vždycky se zajímal o divadelní činnost v Náchodě, jezdil sem na víkendy i na prázdniny. Byl to on, kdo mě přemluvil, abych začala režirovat - prvním divadelním textem, který jsem si vybrala, byla Casonova hra *Jitřní paní*. A tak začala naše spolupráce na divadelní činnosti v Náchodě. Pro mou režijní práci byl pan profesor velkým učitelem a rádcem. Ale také upřímným kritikem, zažila jsem ho také jako herečka režiséra, když nastudoval hru Jiřího Hubače *Generálka Jeho Veličenstva*. To byla nádherná práce i zkušenost. Byť už mezi námi není, jeho rady a připomínky jsou pro mě stále inspirativní.“ Prof. Štěpánek i jeho žena, herečka Marta Kučírková, se Lídě stali dokonce dlouholetými osobními přáteli. Její slova navíc mohou potvrdit – práce pod Štěpánkovým vedením zanechala i ve mně inspirující podněty.

Je nesporné, že Náchodská divadelní scéna získala prací Lídy Šmídové výraznou osobnost už od jejího režijního debutu v roce 1980. Režirovala pak řadu inscenací, hrála bezpočet rolí, pro náchodské získala i řadu vavříků na krajských přehlídkách či na Jiráskově Hronovu. V roce 2009 ji Kulturní a sportovní nadace města Náchoda udělila výroční Cenu v oblasti kultury – právě za dlouholetou aktivní hereckou a režisérskou práci pro Náchodskou divadelní scénu. Letos Lída chystá další svůj režijní opus, v listopadu by pod jejím vedením měla být premiéra hry Bernta Ahlforse *Popel a pálenka*. Takže - za celé naše Volné sdružení bych chtěl Lídě poblahopřát k životnímu jubileu - hodně zdraví a ještě mnoho pěkných představení!

Saša Gregar

Stručný přehled inscenací, které Lída Šmídová režirovala, v nichž také hrála, a to nejen v souboru Náchodské divadelní scény, ale také jinde a pod jinými režiséry:

J. N. Nestroy *Lumpacivagabundus* (Kamila, 1963); Zdena Horynová *Zkoušky čerta Belínka* (Princezna, 1975); V. J. Krylov *Chytrák nad chytráky* (Olga Nikolajevna, 1976); Alois Jirásek *Pan Johanes* (Princezna Kačenka, 1977); E. V. Braginskij a E. A. Rjazanov *Pokrytci* (Světlna Nikolská, 1978); Alejandro Casona *Jitřní Paní* (režie, Angelika, účast na Jiráskově Hronovu, 1980); Nataša Tánská *Mezi pátou a sedmou* (režie, Blanka, 1981); Jiří Šotola *Možná je na střeše kůň* (režie, Baku, 1982); Vějíř Boženy Němcové (recitace, 1983); Karel Čapek *Věc Makropulos* (Emilie Marty, 1984); Alexej Arbuzov *Romance ve třech* (režie, 1985) J. N. Nestroy – Jan Werich *Teta z Bruselu* (režie, titulní role, 1987); Jiří Hubač *Generálka Jeho Veličenstva* (Josefína, 1990);

J. K. Tyl *Tvrdohlavá žena* (režie, Madlenka, účast na Jiráskově Hronovu, 1994); William Shakespeare *Sen noci svatojanské* (režie, Titanie, 1996); Alejandro Casona *Bárka bez rybáře* (režie, Estela, 1997) Moliere *Tartuffe* (režie, Dorina, 1999), Alois Jirásek *Emigrant* (Pešková, 2000); J. Drda *Dalskabáty, hřišná ves* (režie, Plajznerka, 2002); Alois Jirásek *M. D. Rettigová* (režie, titulní role, 2003); William Shakespeare *Zkrocení zlé ženy aneb Jakou moc má láska* (úprava a režie, 2004); Frank Tetauer - Vratislav Blažek *Strašidla na Karlštejně* (režie, 2005); Agatha Christie *Past na myši* (režie, Paní Boylová, 2006); S. Williams *Polib tetičku* (režie, Gusi, 2007); A. P. Čechov *Strýček Váňa* (Marina, 2008), Jiří Šotola *Možná je na střeše kůň* (úprava a režie, Anda, 2009); Robert Thomas *Osm žen* (režie, Babi, 2012).

Velice rád se připojuji ke gratulantům, kteří měli to štěstí i radost trávit s Lídou čas na zkouškách i představeních. Ač jsme stejně staří, (Lída je o pár měsíců dokonce starší), je úžasné, že je stále plná elánu, což mně přestálá nemoc neumožňuje. Holt jí můžu jen tiše závidět a přát, aby jí to dlouho vydrželo. K tomu ještě další stovky spokojených diváků, se kterými jí rád tleskám.

Pepa Kindl, foto Ivo Mičkal

In 8. Miroslav
HOUŠŤEK
* 6. 6. 1929

Čas je tak neúprosná veličina, sice ho měříme, počítáme, vážíme, ale i marníme... leč zastavit ho nikdo nedokážeme. A tak si zběsile pádí a na každém z nás je, jak využijeme plochu, která nám byla vyměřena. A jestli vůbec (?), a jakou (?), po sobě zanecháme stopu.

Jako dávná a ne-
dohlédnutelná se mně
osobně jeví doba, kdy se
na hronovském náměstí
začalo stavět Jirásko-
vo divadlo. A přitom se
ve stejném roce, velmi
nedaleko, narodil také
chlapec, který už o pár
let později v tom samém
divadle, zažíval spoustu
dobrodružství. Znal už
jako dítě každý kout Ji-

ráskova divadla, pod jevištěm objevoval všechna jeho
tajemná zákoutí, až někde ve tmě orchestřiště vdechl
kouzelné zrnko divadelního prachu a už se z něj neu-
zdravil. A to je tak dobře!!!

Miroslav Houštěk je inženýr, snad prý technik, byl
i starosta, ale pro mě je to hlavně režisér. Smí se říct,
že milovaný? Smí!!! Smí se totiž jakkoliv vyjádřit obdiv
člověku, který chválu slyší sice rád, ale vlastně se mu
moc špatně říká do očí, protože on rázem zavádí hovor
jinam. Smí se to říct o člověku, který dokázal nadchnout
pro tu „ztřeštěnou múzu“ Thálii tolik duší. A snad se to
MUSÍ říct o člověku, který tím, že je a jaký je, ovlivnil
tolik životů. Bylo jich dost přede mnou, kteří by moh-
li dlouze vyprávět... A já už dnes, po osmnácti letech
v hronovském souboru, snad můžu také.

Víte, byl to právě Miroslav Houštěk, který nasměro-
val, zpočátku nepřímou, moje další životní kroky. Nejprve
si troufl přivést na posvátné hronovské jeviště tu holku,
co jezdila na motorce a jen málokdo si byl jistý, jestli to
vlastně není kluk. Pak s ní klidně lezl po zemi ve zku-
šebním sále, když si usmyslela, že mocí mermo chce
zkusit přijímačky na herectví. A také to byl on, kdo se
náhodou nachomýtl do cesty, když z Prahy přišel dopis
o přijetí. A tak jsme se veřejně objímali a radovali a...
řekla jsem mu vůbec „děkuji“?

Jenže to byl teprve začátek, protože ne každá „tako-
vá holka“ má to štěstí, že se stane, třeba jen na chvíli,
„oblíbenkyní“ pana režiséra, samosebou bez pokleslos-
tí jaké známe z laciných šestákových konverzaček.

A tak jsem vděčná, že mě Miroslav Houštěk uvedl
na jeviště jako Lenorku v Jiráskově *Emigrantovi*, uštědřil
mi Kněžnu z Jiráskovy *Lucerny*, že mě – ostatně to sám
říkal – chtěl vidět jako Lízou v *Obchodníkovi s deštěm*, že
mi připravil další „trápení“ s úplně jinou Lízou, totiž tou
Doolittlovou. Že každý rok o Jiráskových oslavách, jak
říkáme festivalu my v Hornově, nutně musíme alespoň
na dvě hodiny posedět při hovorech tak zásadních, že
Vám ani neumím (a taky trochu nechci) říct, jak důležité
jsou. A já si teď teprve uvědomuji naplno, jak jsem ráda,
že jsem byla vyvolená. Možná to nic neznamená, ale
pro mě je to celé osudová záležitost, a i když nás dělí
víc než půlstoletí, je Miroslav Houštěk mým důležitým
mužem. Moc si přeji, a vlastně to přeji nám všem, aby

to tak bylo napořád. Navzdory času a jeho nezastavi-
telnosti.

Smím závěrem pár řádků, které jsou adresné? ...
Číst ale může každý!

Můj milovaný pane režisére, děkuji Vám! Za sebe a
pak i za všechny, kteří by dokázali na tohle vyznání na-
vázat a přidat svůj příběh. Děkuji Vám, že jste to takhle
pěkně režíroval. Někdy i mimo jeviště a my často ani
nevěděli, že už žijeme vlastní životy.

Budte hodně zdrav, protože (ostatně to máme my
vyvolené herečky jaksi povoleno) Vás sobecky potře-
bujeme! Takže, zapomeňme na čas, on na jevišti stejně
utíká trochu jinak!

Upřímně přeji vše dobré a ještě hodně „budoucího“!
Vaše

Lucie Peterková, foto Ivo Mičkal

...A TAKÉ LOUTKÁŘI NÁM LETOS DOZRÁVAJÍ

*Kromě přání v této Hromadě budeme pokračovat
v té podzimní přáním Romaně Hlubučkové k dosažení
půlstoletí a Karlu Šefrnovi a Jardovi Ipserovi k neméně
zásadním půlkulatinám.*

I u d ě k
RICHTER
* 26. 7. 1949

Tohoto čestného člena
VSVD rozhodně nemusíme
podrobněji představovat,
protože ho všichni znají,
setkávají se s jeho názory
a články v řadě odborných
časopisů, v lektorských
sborech přehlídek, vedení
seminářů... A mnozí jistě
vědí, že je zakladatelem a
duší Společenství pro pěst-
ování divadla pro děti a
mládež Dobré divadlo dě-
tem. Přejeme mu všechno nejlepší!

red., foto Ivo Mičkal

D I V A D E L N Í

P e t r
ZÁRUBA
* 23. 4. 1964

Když jsem zjistila, že má Petr kulatiny a měla bych mu popřát, říkala jsem si, že jsem s ním docela nedávno dělala podrobný rozhovor pro Hromadu. No, zjistila jsem, že to „docela nedávno“ bylo už před pěti lety, kdy Petr slavil půlkalatiny. Rozhovor vyšel v Hromadě LVI/2009

léto, str. 44-45. Tak na něj zájemce o podrobné připomenutí Petrových loutkářských aktivit odkazují. Tady jen zmíním, že moc ráda jezdím na Turnovské drahokam, který Petr za pomoci dalších členů LS Na židli organizuje a je tam vždycky vynikající atmosféra. Tak Pěťo, přeju Tobě a poněkud vypočítavě taky nám ostatním loutkomilům, aby Ti Tvé aktivity a nadšení stále vydržely a těším se na každé další setkání, ať už při Turnovské drahokamu, Loutkářské Chrudimi nebo jednání Rady VSVD.

Alena Exnarová, foto Michal Drtina

H a n a
VOŘÍŠKOVÁ
* 5. 5. 1964

To naše amatérské divadlo má hodně dobrých herců, i muzikantů. I ti dramaturgové a režiséři jsou, ale výtvarníků, těch opravdu dobrých výtvarníků, je mezi námi jaksi poskrovnu. A najednou se tady objevila Hanka Voříšková z Chocně, se svými maličkými divadly pro dva přihlížející. A pak přišla divadla větší a větší... Ale už od samého počátku krásná, poetická a svým způsobem dokonalá. Divadla, která počítají s nejmenšími detaily a veškeré konání říká - lidi, koukejte, vždyť ten svět, dneska, tady, má svoje půvaby. A slunce a měsíc

na nebi... a hvězdy... a lidi můžou být dobří a ještě je na světě láska a ušlechtilost ještě nespí někde pod kamenem...

Chtěl bych Ti Hanka popřát k těm narozeninám, co už byly, aby se Ti to divadlo ve Tvém stylu dařilo ještě dlouhá léta, divadlo s málo slovy, plné výtvarných i divadelních skutků a abys měla i nadále dobrou ruku ve výběru těch, které poctíš tou radostí, aby Tě mohli provázet na cestě divadelním životem....

Karel Šefrna

S Hanou Voříškovou se nevidím zas tak často, ale pak to stojí zato.

Hanka neomylně dokáže zprostředkovat silný prožitek. To je v tomto světě zázrak. Sudičky jí daly do vínku tvořivost. A píli.

Vidím to v její pedagogické práci, kterou obdivuju.

A taky v tom všem, co výtvarně dělá, v jejích originálních nápadech, které obdivuju. Hanka se v posledních letech postupně vklínila do divadelního činění. A hele - musím její divadelní intuici a veškerou divadelní tvorbu opravdu obdivovat! Kamínek Hanky Voříškové v divadelní mozaice posledních let je krásně barevný. Kráší svou originalitou náš, kolikrát všední, amatérský svět. Díky Hanko!

Blanka Šefrnová

J a r k a
HOLASOVÁ
* 19. 9. 1964

Jarka Holasová je herečka, režisérka, osvětlovač, zvukař a především skvělá pedagožka. Je to mamka a má spoustu dětí. Od docela maličkejch přípravkářů po dvacetipětiletý skorodospělce. Říká si občas stařenka, ačkoliv má při nočních zkouškách nejvíce energie. To není známka stáří. A její letošní jubileum tomu ani příliš nenapovídá. S námi - skorodospělci, se zatím trápila nejdéle, proto bychom to při této příležitosti rádi shrnuli a hlavně jí řádně poděkovali.

Přejeme Ti akurátní životní temporytmus a přesný timing, peníze, pokojíčky, jídlo, ticho, všechno, co chceš, spánek a krásu, dále sedmou šišku a sedmý bonbón, ať Ti šlapou ovečky dokola a posléze do kopce, přejeme Ti dobrou kávu (respektive prvotřídní, ale to je jenom

věc reklamy), aby tvé nohy nebyly rychlejší než tvoje srdce, abys dokázala řešit náročné úkoly, například rozdělit jeden rubín a sedm perel na tři díly či rozřešit nějakou složitou hádanku jako třeba „Mrtvý nese živého, co je to?“, aby tě nikdo nenachytil na hruškách, potom abys plula

jako sousoší dvou badatelů, přejeme Ti tři přadleny, co pomohou, až bude málo sil, dvě dourky v nose, spoustu výjezdů do exotických destinací, jako je kupříkladu Lučenec či Mňau York, aby ses netrápila a nevrtěla, aby Ti rostl dlouhý ječmen a veliké brambory, abys šla do světa, do světa, jako chytrák i popleta a ta teta, teda tahle teta ne, abys ve spod měla mýdlo, ať se zakecáváš se známými, ať na tebe vždycky zbudou návény, abys nemusela psát suplinky a spravovat šuplinky, aby ti osud netočil divně svým kolem, zlatoušky přejeme na stěnu tomu, kdo se postí, úspěšný lov much, ať od Tebe Klepsa vždycky koupí za draho kobylu, abys nám už nemusela nikdy kupovat nic k jídlu, ať Tě nepokouše žádná stonožka, aby Ti pod Troskami dali alespoň ten čaj, aby i když nebude zrovna hic se Ti vyhnul zápal plic a abys mluvila celý život v próze a nemusela se na to soustředit.

Děkujeme, že jsi nás vychovala (*Monika: Já vím, že si mám upravit copánky v zákulisí a mamince zamávat až potom*), že jsi měla dost sil a trpělivosti i v našem paličkovém věku (*Matěj: Jednou jsem Jarce rozbil paraván a ani mi za to nevyndala.*). Děkujeme za každou hádku a krizi nad vznikem takřka všech inscenací i za jejich zdárné překonání (*Edita: Já toho Bleděmodrýho Petra prostě hrát nebudu!*), děkujeme, že jsi nám vytvořila nereversibilní návyk na divadlo (*Kačka: Tyjo Jarko! Včera sme se učili o zaplňování orbitalů elektrony, to by bylo super loutkový divadlo!*), že jsi nám ze ZUŠky udělala druhý domov (*Anička: Můžu k vám chodit, i když už chodím do práce?*), že jsi nám věnovala tolik času, nemálo víkendů, pozornosti a péče (*Jenda: Mlčení*). Jsme rádi, že jsme Tě potkali (*Jakub: Mě tam přivedla maminka, když mi bylo šest*) a i když se teď pomalu začínáme drobit, slibujeme, že se budeme vždycky rádi vracet.

Za Tvoje děti přeje a děkuje Anna Borecká, Monika Němečková, Kateřina Prášilová, Edita Valášková, Jan Holínský, Matěj Kubina a Jakub Maksymov.

VÝROČÍ V DS NA TAHU ČERVENÝ KOSTELEC

Příští rok oslaví náš soubor 150 let od svého oficiálního založení (založen byl ale o rok dříve, tj. v roce

1864) a 90 let od postavení naší kostelecké Zlaté kapličky. Ovšem nepředbíhejme, bude to až za rok.

Ale uvnitř souboru se slaví každý rok, a to kulaté narozeniny jeho členů. Věkové rozpětí je dosti široké – 18 až 98 let, a tak slavíme kulatiny při dosažení 50,60,70,75,80,85,90 a po devadesátce každý rok.

A tak se není co divit (vždyť členů souboru je 93), že od ledna do května jsme slavili:

Monika Chaloupková (herečka) a **Lád'a Jančík** (scénograf) 60 let, **Jiří Kožnar** (herec), **Jiří Klem** (herec a čestný člen souboru) a **Sylva Pavlíková** (herečka a režisérka dětského souboru) 70 let, **Jan Dýntera** nejstarší 90 let a **Pavla Labíková** (herečka) 98 let.

Tak všem oslavencům přejeme hodně zdraví, štěstí, tvůrčího elánu a Zlomte vaz.

Za všechny v souboru Na Tahu Pavel Labík, předseda

Redakce gratuluje i dalším jubilantům, jejichž stopa ve východočeském amatérském divadle je nepřehlédnutelná.

Josefu ŽIDOVÍ * 20. 1. 1949

Ivetě VALÍŠKOVÉ * 25. 2. 1964

Štěpánce FLÉGLOVÉ * 25. 3. 1964

Miladě PAVLASOVÉ * 15. 7. 1949

Evě DRÁBKOVÉ * 13. 8. 1949

Josefu KINDLOVI * 6. 9. 1944

smutná zpráva...

Jana LELKOVÁ, * 27. 12. 1937, + 15. 1. 2014

V lednu jsme se dozvěděli smutnou zprávu, že zemřela naše milá kolegyně Jana Lelková. Ještě nedohořely svíčky na jejím narozeninovém dortu a zákeřná nemoc, která ji ničila život již dlouho, vyhrála svůj boj. Jana s touto nemocí bojovala svůj nerovný boj téměř rok, ale nakonec ho prohrála. Bude

nám všem moc chybět, protože to byla žena neobyčejně hodná, milá a pracovitá. Žena, která se uměla vcítit do pocitu toho druhého a uměla v dané chvíli poradit a pomoci. V divadle si svoji první roli družičky v *Lucerně* zahrála v roce 1945. Potom sehrála 32 rolí, i když malých, ale výborně. V roce 1969 si po boku Josefa Beka zahrála Káču v *Hrátkách s čertem*. Ale svoji největší roli si zahrála pod režijní taktovkou své dcery Jany Jančíkové v *Nejstarším řemesle* v roce 2006 jako Mae. A byla jako vždy vynikající.

Jana nám bude všem moc chybět.

Za DS NA TAHU Červený Kostelec Pavel Labík

P.S. Bože, jak nerad píši tyhle řádky do téhle rubriky.

JAK SE VYBÍRAJÍ AUTORSKÉ POPLATKY

Problémy, a dokonce i konflikty amatérských divadelních souborů s hromadnými správci autorských práv (v našem případě je to především DILIA či Aurapont), se v poslední době množí. Je to problém tradiční a historický, s autorským právem bývaly na štíru už ochotnické generace předpotopní a za bolševika se to vůbec pokazilo. Vzpomínáte, co byly hry devizově volné či devizově vázané? Ale i za našich dob se stává, že některé soubory nevědí, co vůbec autorské právo je, a pak se diví, že autorské agentury mají oči, špehy, donašeče a vůbec internet. Neb nejde jen o to přiznat autorovi, že je to jeho dílo, jde také o jeho práva majetková, a za tímhle dej jen a jen peníze. Proto jsme pro vás z www.dilia.cz/24-pro-divadla stáhli a upravili informaci, jak naložit s předváděním inscenací, které mají nějakého autora textu. Věc je složitější v případě souvisejících autorství, ale to radši nebudeme otevírat...

Jedno je jisté, za autorská práva je třeba platit. Autorovi. Ale o něj se většinou stará hromadný správce autorských práv, který ho zastupuje. Samozřejmě, že se můžete spojit přímo s autorem, zdali by neslevil či neodpustil. Ale pokud tak udělá, dostává se sám do sporu se zastupující agenturou, kterou tak vlastně připravuje o nějaký obolus z práce při zastupování. Prostě - pohybujeme se v ekonomickém prostředí a dílo je jistý druh zboží. Vstupenka do divadla má přece

cenu a jde tedy o příjem, který jde nejprve do naší pokladny.

Určitě víme nebo tušíme, že s autorem či zastupující agenturou je třeba uzavřít smlouvu o užití díla – licenci. A to ještě dřív, než začneme inscenaci studovat nebo alespoň dostatečně včas před premiérou. Abychom se pak nedivili. Správce autorových práv (DILIA, Aurapont, aj.) nám určí za jakých podmínek a na jak dlouhou dobu licenci získáme. A kolik budeme platit. Většinou se platí nějaký základní poplatek, paušál za užití, ale více je nám známá platba z hrubých tržeb za odehraných představení.

Aby nás, jak se říká, agentura nechytla na švestkách, je třeba, aby provozovatel inscenace, tedy divadelní soubor, který má s agenturou uzavřenou licenční smlouvu, poslal o odehraném představení informaci – vycházíme z podmínek agentury DILIA – v takovém hlášení nesmí chybět informace, kdo hlásí, jaký titul a v jakém termínu se hrál, výše tržeb z prodaných vstupenek za každé provedení. Hlásit je třeba hrubé tržby za představení uskutečněné na vlastní scéně (i na cizích scénách, při zájezdech, pro pořadatele festivalu či přehlídky i jiných pohostinských vystoupení – v tom případě je třeba mít s jiným pořadatelem uzavřenou tzv. podlicenční smlouvu, která určí, kdo bude poplatky platit). Na základě takového hlášení DILIA vystaví fakturu – dle podmínek uvedených ve smlouvě (procenta, paušál za představení, minimální paušál aj.). Hlášení při dlouhodobých produkcích je třeba posílat jednou za kalendářní měsíc, nejpozději do 10. dne následujícího kalendářního měsíce, a to faxem, poštou či e-mailem. A hrubými tržbami se rozu-

mí úhrn tržeb za prodané vstupenky před odečtením jakýchkoli položek, včetně daňových.

Je třeba hlásit i taková představení, kde vstupné vybíráno nebylo. I z takto odehraných představení musíte platit autorský honorář a není-li uveden ve smlouvě minimální paušál za představení, pak se honorář určuje z dlouhodobého průměru dříve nahlášených tržeb. Agenturu ani autora přece nemusí zajímat, proč hrajete „zadarmo“. Autorský zákon zná pouze jeden případ, kdy autorský honorář platit nemusíte a užíváte dílo v rámci zákonné „bezúplatné“ licence – jde o užití díla v rámci občanských či náboženských obřadů či v rámci úředních akcí pořádaných orgány veřejné správy a také v rámci školních představení (blíže o tom Oddíl 3. zák. č. 121/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů, především § 31-39).

Nejčastější otázkou ale bývá, kdo platí autorské honoráře na zájezdech a přehlídkách? Soubor, který má od DILIA licenci je tzv. „provozovatelem“, vybírá vstupné a platí autorské honoráře. Ale ve chvíli, kdy nehraje na vlastní scéně, musí s pořadatelem, a to včetně pořadatelů přehlídek a festivalů uzavřít smlouvu, v níž se tento „jiný pořadatel“ zaváže, že bude platit DILIA autorské honoráře za stejných podmínek, jaké má ve smlouvě s DILIA soubor. Pokud tak soubor neučiní, DILIA bude vymáhat autorské poplatky po něm, nikoliv po pořadateli přehlídky nebo zájezdového představení.

Soubor by měl pořadateli poskytnout veškeré podmínky z licenční smlouvy – nejen tedy výši procent z hrubých tržeb, ale i výši minimálního paušálu či např., zda se jedná o brutto

či netto částku. Po odehrání představení provozovatel nahlásí DILIA kde a kdy hostoval (viz. Hlášení odehraných představení) a jiný pořadatel zase nahlásí hrubé tržby (viz. Hlášení hrubých tržeb pořadatele). DILIA pak vystaví fakturu pořadateli.

Na stránkách www.dilia.cz/24-pro-divadla najdete vzory takových hlášení i další podrobnosti, včetně vzoru „Ujednání s jiným pořadatelem“.

Alexandr Gregar
(podle www.dilia.cz)

AUTORSKÁ SOUTĚŽ OŘÍŠKY PRO POPELKU

o nejlepší předlohu pro činoherní divadlo pro děti

NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s organizátory Celostátní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti POPELKA Rakovník vyhlašuje autorskou soutěž OŘÍŠKY PRO POPELKU.

Smyslem a cílem soutěže je iniciovat a podpořit vznik nových textových předloh pro činoherní divadlo pro děti a rozšířit rezervoár kvalitní dramatiky určené dětskému publiku.

Soutěže se mohou zúčastnit autoři starší 15 let s původní hrou nebo dramatizací literární předlohy v českém jazyce, jejichž adresátem jsou děti a mládež do 15 let.

Soutěž je anonymní. Texty zaslané do soutěže budou pořadatelem předány odborné porotě bez označení

autorů. Odborná porota bude sestavena nejméně ze tří divadelních odborníků, zejména dramaturgů, zabývajících se oblastí divadla pro děti.

Nejlepší práce budou oceněny finanční cenou:

1. místo částkou 10.000 Kč

2. místo částkou 6.000 Kč

3. místo částkou 4.000 Kč

Pokud by nastala situace, že by se v soutěži objevil text z hlediska celkového kontextu soutěže svou kvalitou natolik mimořádný, je v pravomoci odborné poroty rozhodnout o kumulaci cen. V případě, že by úroveň textových předloh nesplňovala záměr soutěže, je v pravomoci odborné poroty finanční ceny neudělit.

Uzávěrka doručení textů je 30. září 2014. Vyhlášení výsledků soutěže proběhne 16. listopadu 2014 v Rakovníku.

Více na <http://www.nipos-mk.cz/?p=22031>

DEN NEJJASNĚJŠÍ

Ředitelka Městského muzea Jaroměř PhDr. Olga Mertlíková na základě článku teatrologa a jaroměřského rodáka Františka Černého objevila hru Zdeňka Němečka z roku 1931 – rodáka z Josefova *Den nejjasnější*.

Autor v ní zachytil tragickou situaci šesti rakouských vojáků zasypaných v kasematu jednoho z předsunutých opevnění haličského města Přemyšlu.

Zdeňka Němečka k napsání této jednoaktovky patrně inspirovala no-

vinová zpráva z roku 1931. Popisovala nález kostér rakouských vojáků nalezených ve Fortu XIII San Rideau v předpolí Přemyšlu při odklizovacích pracích.

Hra nebyla dosud nastudována. Je uložena v agenturním strojopisu v Divadelním ústavu Praha. Autorská práva dědiců, v tomto případě dcery spisovatele, paní Olgy Brzorádové, zastupuje Dilia.

V případě zájmu některého souboru seznámit se blíže s textem hry, případně inscenovat, bude Olga Mertlíková ráda nápomocna... Kontakt v redakci Hromady.

Zdeněk Němeček (19. 2. 1894, Josefov – 5. 7. 1957, Mnichov), český spisovatel a dramatik.

Před 1. světovou válkou krátce pracoval jako obchodní zástupce automobilky Laurin a Klement v Rusku. V průběhu první světové války působil jako důstojník československých legií. Od roku 1921 pracoval v diplomatických službách. Po obsazení Čech a Moravy nacistickým Německem se stal úředníkem Národní knihovny v Praze. Zároveň se zapojil i do odboje: řídil odbojovou organizaci Parsifal. V roce 1948 odchází s rodinou do politické emigrace. Zemřel v roce 1957.

MIMO RUBRIKY

PŘÍRUČNÍ KNIHA PRO DIVADELNÍ OCHOTNÍKY ZVLÁŠTĚ PRO ŘEDITELE A POŘADATELE HER A PRO SPOLKY ČESKÝCH OCHOTNÍKŮ VŮBEC ANEB „ŘEČ DIVADELNÍ CHODÍ PO ŠPALÍČKÁCH!...

Takovou příručku vydal Jos. Mikuláš Boleslavský, a to v Praze, nakladem „kněhkupectví“ I. L. Korber - už v roce 1867, čtrnáct let před otevřením naší Zlaté kapličky, Národního divadla... Rok 1867 je datum zajímavé, v tomto roce totiž vstoupil v platnost Říšský zákon o spolcích, který předepisoval, jakým způsobem zakládat a řídit spolkovou činnost, do té doby organizovanou vlastně dívoce, pod kuratelou různých hejtmanství a okresních úřadů...

Ale to by bylo na jiné téma, včetně toho, že tento zákon dodnes v podstatě platí v Rakousku (u nás v prvorepublikové modifikaci do roku 1949), zatímco my si prošli i nejrůznějšími kroužky ROH a občanskými sdruženími. Teprve od letošního roku jsme spolky podle práva - nového, ale staříčkého, dobrého. To, že byla v roce 1867 vydána příručka pro ochotníky, svědčí, že už v té době byly na tehdejším českém území stovky a možná tisíce divadelních ochotnických spolků. A o jejich vzdělávání bylo třeba pečovat. Tuto historickou příručku vlastní prof. František Laurin. Když z ní na Miletinské krajské přehlídce ve svém závěrečném slově citoval, napadlo

nás, že některé pasáže jako čtení na léto zveřejníme. Tady jsou, potěšte se, a nejen úctyhodnou díkčí či gramatikou, jejíž znění jsme pro půvab starých časů neupravovali. Kapitola první pojednává o postavení a zřízení divadla, ale pomineme ji, je dlouhá a navíc už dobově zcela mimozní. Začneme raději kapitolou následující, najdete v ní řadu poučení možná i dnes použitelných...

Saša Gregar

KAPITOLA II. O PŘIDĚLOVÁNÍ ÚLOH

Jak mile řeč o přidělování - nikoli o rozbírání úloh, předpokládá se, že vede ohledně této záležitosti někdo z divadla slovo, že zde režiséra, osoby velmi důležité, bez níž se žádné divadlo obejít nemůže a podnikat nemá. Článek tento píšeme také toliko jen pro osobu, úřad režiséra zastávající.

Režiséra vyvol si společnost sama, a sice, nejlépe muže, až do té doby mimo kruh přátelský pánů ochotníků stojícího. Muž takový musí být všestranně vzdělaný, povahy mírné, výmluvný, v záměrech vytrvalý. Znalec řečí panujících a ohledně počestnosti své zachovalý, tak aby i morálně ostatním vzorem byl.

Neradíme, aby režisér byl spolu účinkujícím před obecností. Nebude nikoho žádat, aby občan, pro svou vzdělanost k ouřadu režiséra dobře se hodící, byl také spolu výtečný herec. A jestli by tím nebyl a při provozování her se zúčastňoval, uškodil by si u oněh, jež řídití má, přímo řečeno, pozbyl by u nich oně vážnosti, kteréž v plné míře požívat musí.

Herci Jednoty divadelních ochotníků
v Hradci Králové, r. 1890

Komu však žezlo svěřeno, rozhlédniž se dříve pilně skoumavým okem po říši své a přikroč pak k přidělování úloh následovně:

Nejdříve proskoumej charaktery obsažené v kuse, který se provozovati má, do podrobnosti; utvoř si v duchu jasný o každé osobnosti pojem a pak porovnávej povahy ochotníků se nabízejících. Shledáš brzo, že rovněž podobného „mrzouta“ či „vášnivce“ nebo co úloha líčí, v skutečnosti se nalézá, v kruhu ochotníků, načež neváhej, podati osobě té úlohu, její vlastní povaze nejpodobnější, a buď jist, že ji nepokazí. Nazýváme to přidělovat úlohy na základě přirození; způsob, jakého se všude na ochotnických divadlech užívati má, an se rozumně předpokládat nesmí, že ten neb onen ochotník, jenž má snad do konce ponejprv před

Divadelní soubor Klicpera a spolek Dobroslav, Ladislav Stroupežnický: Paní mincmistrová, r. 1928

obecenstvem vystoupiti, z *jaké koliv úlohy* cosi kloudného vyvede.

Mámeť příkladů, že starší mužové dovedněji se pohybují v úlohách mladických, než mladíci sami, věc to pochopitelná; zletilý člověk přemůže snadněji ostýchavost, jakáž ochotníka se zmocňuje, stojí-li před obecenstvem; však neradíme proto přece k takému obsazení úloh pouze mladických. Musílat' by jen umělecká dokonalost zvítězit nad nepřirozeností tam nejvíce do očí bijící, kde obcenstvo provozovatele dobře osobně zná, a netřeba tvrdit, že probouzí podobný výjev spíše posměch, než co se očekávalo. Poněvadž pak úlohy starců a otců do rukou mladších ochotníků se dostávají, mine se provedení úlohy větším dílem žádoucího výsledku, an pozřídku mladík ochotník úlohu starce svědomitě provede, maje ji za pohodlné zakuklení, v němž si zažertovat míní.

Podotýkáme tedy opět, že nejlíp přidělití úlohu tak, aby nikdo do jakéhos stáří vnucovat se nemusel, kterého opravdu osobně nedosáhnul, a vyjímáme jediné úlohy kmetů, pro které mívají osoby klidné povahy dosti

přirozeného nadání, a nalézáme také právě více mezi mladíky nežli mezi muži dospělejšími.

Než však režisér vůbec k jakémusi *opravdivému* přidělování úloh k prvnímu kusu přikročí, nechť seze ochotníky, jimž dle zdání úlohy by podal, k čtení na zkoušku. Zajisté, že po takové zkoušce leckterou úlohu vymění za jinou a tak pro příští hry již snadněji mu bude obsazování kusův.

Hlavně měj režisér na zřeteli, aby se dostaly milovnícké úlohy do rukou dobře zrostlých, dosti vysoké postavy mladíků, kteří zvučný, příjemný orgán mají.

Hrdina buď těla ráznějšího a něj hlas silný a vytrvalý. Komičtí starci a otcové mohou mluvit třeba slabším hlasem, kmet však musí mít hlas vytříbený, který z hloubky k povznešení bez namáhání změnit se dá, aniž by přechod podivno neb nucený se býti zdál. Ve vážnějších kusech nebuď nikdy úlohou podělen, nechť je sebe menší, kdo zvučnému modulování se ještě nepřiučil. Řeč divadelní chodí po špalíčkách, a tón, v jakémž se mluví, nesmí také připomínat prósu života všedního.

Choulostivé bývá přidělování úloh ženských. Není snad pravda, co prosakuje o našich ochotnicích, že jsou neskromné ohledně úloh, jakýchž sobě přejí; na škodu ale nebude, zjedná-li si režisér u ochotnic co možná ještě větší vážnosti než u pánů. Při přidělování úloh běř hlavní zřetel ke skutečné schopnosti, a nedej se klamat jedině vlastenčením. Možněji jest, že se ochotný talent naklonit dá pro zájmy vlastencův, než že vlastenka dobře zahrátí dovede, čím říci nechceme, že snad není ani upřímné Češky, která by na divadle slavně obstáti mohla; než z většího dílu bývá, jak jsem svrchu napověděli, a v takém pádu žádoucně svrchované *svědomitosti* režiséra, má-li divadlu jíti k duhu. Radili jsme při udělování mužských úloh přidržovati se způsobu, dle kteréhož se úloha přirovnává ke skutečné povaze ochotníka, radíme k tomu při udělování ženských úloh tím více, an dívka nebo dáma vůbec ještě s větší ostýchavostí zápasí, má-li na divadle vystoupit, než ochotník, a pročež tím méně se nadíti lze, že ze své úlohy vyvede charakter, není-li to její vlastní, který bez přetvařování, jakéž vždy

D I V A D E L N Í

Divadelní sdružení Tyl Hradec Králové, F. F. Šamberk: Josef Kajetán Tyl, r. 1926

umělecké vybroušenosti požaduje, naznačuje povahu, básníkem předepsanou.

Rozumí se samo sebou, že při leckteré dámě, při leckterém pánu podobných ohledů potřeba nebude, jak mile se vícekrát na divadle byli pokusili, a že zde taky řeč o prvním předělování úloh, čili o počátku her vůbec.

Rozvažíž režisér dále, jakou úlohu a komu ji podává, ohledně k tetěz předepsané garderoby i ohledně líčeného úlohou stáří, aby nikdo v nesnáze

uveden nebo posměškům vydán nebyl.

Důležité jest, aby každý jednotlivec, jenž v kuse zaměstnán býti má, kus tento před učením se úlohy dříve četl a poznal, čehož při jediném exempláři ani docílit se nedá, nebo jen stěží a ve dlouhé lhůtě: tu poskytuje „Divadelní ochotník“ pro láci svou ochotníkům té výhody, že zakoupení tolika exemplářů co úloh v kuse, pak jednoho pro režiséra a jednoho pro nápopědu, jim levněji přijde, než vy-

psání úloh. („Divadelní ochotník“ byl zřejmě tenkrát vydavatel divadelních textů. Do pojednání je jemně vloženo reklamní sdělení, pozn. ag.) Veškeré exempláry musí však zůstat v bibliotéce divadelní, an každý jednotlivý, vyjímaje úlohy zastoupené, škrtán být musí. Na desku napíše se pak jméno osoby z kusu, pro kterouž exemplář upraven jest, a tentýž slouží pak dlouhá léta co úloha i co kus.

(Příště Kapitola III. “O zkouškách”)

